

Lagrådsremiss

Kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 28 maj 2025

Parisa Liljestränd

Maria Fjellman Lundqvist
(Kulturdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning. Lagen innehåller de bestämmelser som krävs för att mediefrihetsförordningen ska kunna tillämpas och få ett effektivt genomslag i Sverige. Det föreslås att aktörer som tillhandahåller information enligt EU-förordningen ska lämna denna information och en uppgift om var den finns tillgänglig till tillsynsmyndigheten. I lagen föreslås också bestämmelser om bedömningar av företagskoncentrationer på mediemarknaden och om tillsyn. Därutöver föreslås bestämmelser om tillsynsmyndighetens befogenheter och överklagande av myndighetens beslut.

I lagrådsremissen föreslås även en lag om ändring av den nya lagen. Ändringarna beror på att vissa bestämmelser i förordningen ska börja tillämpas vid en senare tidpunkt.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026 och ändringarna i lagen föreslås träda i kraft den 8 maj 2027.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning.....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning.....	7
3	Ärendet och dess beredning	8
4	Mediefrihetsförordningen	8
5	Kompletterande bestämmelser till mediefrihetsförordningen	10
5.1	En ny lag med kompletterande bestämmelser införs	10
5.2	Den nationella tillsynsmyndigheten	11
6	Rättigheter och skyldigheter för leverantörer av medietjänster	11
6.1	Artikel 4 i mediefrihetsförordningen.....	11
6.2	Leverantörer av medietjänster ska lämna information till tillsynsmyndigheten	16
7	Koncentrationer på mediemarknaden	17
8	Offentliga medel för annonsering	23
9	Tillsyn.....	27
9.1	Tillsynsmyndighetens uppgifter	27
9.2	Tillsynsmyndighetens befogenheter	29
9.2.1	Skyldighet att lämna upplysningar och handlingar.....	29
9.2.2	Skyldighet att lämna varuprover eller liknande	30
9.2.3	Föreläggande och vite	32
9.2.4	Överklagande.....	33
10	Ikraftträdande.....	34
11	Konsekvenser.....	34
11.1	Konsekvenser för det allmänna	34
11.1.1	Konsekvenser för Mediemyndigheten.....	34
11.1.2	Konsekvenser för övriga myndigheter	35
11.2	Konsekvenser för företag	36
11.3	Övriga konsekvenser	37
12	Författningskommentar.....	37
12.1	Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning.....	37
12.2	Förslag till lag om ändring i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning.....	42
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1083 av den 11 april 2024 om fastställande av en gemensam ram för medietjänster på den inre	

	marknaden och om ändring av direktiv 2010/13/EU (europeisk mediefrihetsförordning)	44
Bilaga 2	Sammanfattning av promemorian Kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning (Ds 2024:28)	81
Bilaga 3	Promemorians lagförslag	82
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna	85

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning,
2. lag om ändring i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens innehåll

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1083 av den 11 april 2024 om fastställande av en gemensam ram för medietjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiv 2010/13/EU (europeisk mediefrihetsförordning), i denna lag kallad EU:s mediefrihetsförordning.

Ord och uttryck i lagen

2 § Ord och uttryck i denna lag har samma betydelse som i EU:s mediefrihetsförordning.

Tillsynsmyndighet

3 § Det följer av artikel 2.13 i EU:s mediefrihetsförordning att nationell tillsynsmyndighet är den myndighet som utsetts till nationell tillsynsmyndighet enligt artikel 30 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster).

Skyldighet att lämna information

4 § Den som har gjort information åtkomlig enligt artikel 6.1 eller offentliggjort information enligt artikel 25.2 i EU:s mediefrihetsförordning ska så snart som möjligt lämna informationen och en uppgift om var den finns tillgänglig till tillsynsmyndigheten.

Skyldighet att anmäla koncentrationer på mediemarknaden

5 § En koncentration på mediemarknaden ska anmälas till tillsynsmyndigheten, om den har anmälts till

1. Konkurrensverket i enlighet med 4 kap. 6 eller 7 § konkurrenslagen (2008:579), eller

2. Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 4.1 i rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer ("EG:s koncentrationsförordning"), och

a) de berörda företagen tillsammans har haft en omsättning föregående räkenskapsår i Sverige som överstiger en miljard kronor, och

b) minst ett av företagen i a är en leverantör av medietjänster eller en leverantör av en onlineplattform som ger tillgång till medieinnehåll.

Den som har anmält koncentrationen till Konkurrensverket eller kommissionen ska samma dag göra anmälan till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska innehålla de uppgifter som myndigheten behöver för bedömningen av koncentrationen enligt 6 §.

Bedömning av koncentrationer på mediemarknaden

6 § Tillsynsmyndigheten ska bedöma hur en koncentration på mediemarknaden, som ska anmälas enligt 5 §, påverkar

1. mångfalden av medier och medieinnehåll, och
2. det redaktionella oberoendet.

I artikel 22.2 i EU:s mediefrihetsförordning anges faktorer som ska beaktas vid bedömningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om bedömningen.

Tillsyn

7 § Enligt artikel 7.1 i EU:s mediefrihetsförordning har tillsynsmyndigheten i uppgift att säkerställa tillämpningen av kapitel III i förordningen.

Tillsynsmyndigheten har även tillsyn över att artikel 6.1 i förordningen och 4 och 5 §§ följs.

Befogenhet att begära upplysningar och handlingar

8 § Den som har skyldigheter enligt artiklarna 6.1, 18.1–18.6, 18.8, 24.1, 24.2, 25.1 eller 25.2 i EU:s mediefrihetsförordning eller enligt 5 §, ska på begäran av tillsynsmyndigheten lämna de upplysningar och handlingar som myndigheten behöver för de uppgifter som anges i 7 §. Detsamma gäller för andra som på grund av sitt yrke eller sin affärsverksamhet kan antas ha sådana upplysningar eller handlingar.

Föreläggande och vite

9 § Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att artiklarna 6.1, 18.1–18.6, 18.8, 24.1, 24.2, 25.1 eller 25.2 i EU:s mediefrihetsförordning eller 4, 5 eller 8 § ska följas.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Överklagande

10 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt 9 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning

Härigenom föreskrivs att 8 och 9 §§ och rubriken närmast före 8 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt avsnitt 2.1

Befogenhet att begära upplysningar och handlingar

8 §
Den som har skyldigheter enligt artiklarna 6.1, 18.1–18.6, 18.8, 24.1, 24.2, 25.1 eller 25.2 i EU:s mediefrihetsförordning eller enligt 5 §, ska på begäran av tillsynsmyndigheten lämna de upplysningar och handlingar som myndigheten behöver för de uppgifter som anges i 7 §. Detsamma gäller för andra som på grund av sitt yrke eller sin affärsverksamhet kan antas ha sådana upplysningar eller handlingar.

9 §
Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att artiklarna 6.1, 18.1–18.6, 18.8, 24.1, 24.2, 25.1 eller 25.2 i EU:s mediefrihetsförordning eller 4, 5 eller 8 § ska följas.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Föreslagen lydelse

Befogenhet att begära upplysningar, handlingar och varuprover

8 §
Den som har skyldigheter enligt artiklarna 6.1, 18.1–18.6, 18.8, 20.2, 20.3, 24.1, 24.2, 25.1 eller 25.2 i EU:s mediefrihetsförordning eller enligt 5 §, ska på begäran av tillsynsmyndigheten lämna de upplysningar och handlingar som myndigheten behöver för de uppgifter som anges i 7 §. Detsamma gäller för andra som på grund av sitt yrke eller sin affärsverksamhet kan antas ha sådana upplysningar eller handlingar.

Den som har skyldigheter enligt artikel 20.2 eller 20.3 i EU:s mediefrihetsförordning ska på begäran av tillsynsmyndigheten lämna de varuprover eller liknande som myndigheten behöver för sin uppgift att säkerställa tillämpningen av dessa artiklar.

Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att artiklarna 6.1, 18.1–18.6, 18.8, 20.2, 20.3, 24.1, 24.2, 25.1 eller 25.2 i EU:s mediefrihetsförordning eller 4, 5 eller 8 § ska följas.

Denna lag träder i kraft den 8 maj 2027.

3 Ärendet och dess beredning

Europaparlamentet och rådet har antagit Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1083 av den 11 april 2024 om fastställande av en gemensam ram för medietjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiv 2010/13/EU (europeisk mediefrihetsförordning), i fortsättningen kallad mediefrihetsförordningen. Förordningen trädde i kraft den 7 maj 2025 och ska i huvudsakliga delar börja tillämpas den 8 augusti 2025. Förordningen finns i *bilaga 1*.

Inom Kulturdepartementet har departementspromemorian Kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning (Ds 2024:28) utarbetats. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 2*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 3*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissvaren finns tillgängliga i Kulturdepartementet (dnr Ku2024/01101).

I lagrådsremissen behandlas lagförslagen i promemorian, med undantag för förslaget om ändring i lagen om public service. Detta förslag behandlas i propositionen En lag om public service och riktlinjer för verksamheten 2026–2033 (prop. 2024/25:166).

4 Mediefrihetsförordningen

Mediefrihetsförordningen består av fyra kapitel. Kapitel I, som innehåller allmänna bestämmelser, inleds med bestämmelser om förordningens innehåll och tillämpningsområde. I den inledande artikeln (artikel 1) anges att förordningen fastställer gemensamma regler för en väl fungerande inre marknad för medietjänster och att Europeiska nämnden för medietjänster inrättas, samtidigt som medietjänsternas oberoende och mångfald skyddas. Av artikeln framgår också att förordningen inte påverkar de regler som fastställs genom vissa närmare angivna EU-rättsakter. Enligt artikeln får medlemsstaterna även anta mer detaljerade eller strängare regler inom vissa områden. Denna möjlighet omfattar exempelvis mediefrihetsförordningens bestämmelser om rättigheter och skyldigheter för leverantörer och mottagare av medietjänster. En förutsättning för att sådana regler ska få antas är dels att de säkerställer en högre skyddsnivå för mediepluralism och redaktionellt oberoende i enlighet med förordningen, dels att de är förenliga med unionsrätten. I kapitlet definieras också de begrepp som används i förordningen (artikel 2).

Kapitel II innehåller rättigheter och skyldigheter för leverantörer av medietjänster och mottagare av medietjänster. En leverantör av medietjänster definieras som en fysisk eller juridisk person vars yrkesmässiga verksamhet är att tillhandahålla en medietjänst och som har det redaktionella ansvaret för valet av innehåll för medietjänsten och som avgör hur det ska struktureras (artikel 2.2). Enligt den inledande artikeln i kapitel II ska medlemsstaterna respektera rätten för mottagare av medietjänster att

ha tillgång till en mångfald av redaktionellt oberoende medieinnehåll (artikel 3). Kapitlet innehåller även bestämmelser om rätt för leverantörer av medietjänster att utöva sin ekonomiska verksamhet utan andra begränsningar än de som tillåts enligt unionsrätten. Där finns även bestämmelser om rätt till redaktionell frihet och oberoende och skydd av journalisters källor (artikel 4). Slutligen finns i kapitlet bestämmelser om skyddsmekanismer för public service-mediers oberoende (artikel 5) samt skyldigheter för leverantörer av medietjänster att tillgängliggöra information och arbeta för ett stärkt redaktionellt oberoende (artikel 6).

I kapitel III regleras ramen för tillsynsarbetet enligt förordningen och för en väl fungerande inre marknad för medietjänster. I kapitlet finns bestämmelser om den nationella tillsynsmyndighetens uppgifter (artikel 7). Av definitionen i artikel 2.13 framgår att nationell tillsynsmyndighet enligt förordningen är den myndighet som utpekats som nationell tillsynsmyndighet enligt det s.k. AV-direktivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster). Eftersom Mediemyndigheten är utpekad som nationell tillsynsmyndighet enligt AV-direktivet är myndigheten nationell tillsynsmyndighet i Sverige enligt förordningen. I kapitlet finns även bestämmelser om Europeiska nämnden för medietjänsters uppbyggnad och uppgifter (artiklarna 8–13) och en ordning för samarbete mellan medlemsstaternas tillsynsmyndigheter etableras (artiklarna 14–17). Kapitlet innehåller också bestämmelser om hantering av medieinnehåll på mycket stora onlineplattformar (artikel 18) och om strukturerad dialog mellan leverantörer av sådana plattformar och företrädare för leverantörer av medietjänster och för civilsamhället (artikel 19). Därutöver finns bestämmelser om rätt för användare att ändra konfigurationen för enheter och användargränssnitt i syfte att anpassa medieutbudet i enlighet med sina personliga intressen och preferenser (artikel 20). Det ställs även vissa krav på sådana nationella lagstiftningsåtgärder, regleringsåtgärder och administrativa åtgärder som påverkar mediemångfald eller redaktionellt oberoende (artikel 21). Kapitlet innehåller dessutom bestämmelser om bedömningar av koncentrationer på mediemarknaden (artikel 22 och 23), om publikmätningssystem (artikel 24) och om tilldelning av medel för statlig annonsering (artikel 25).

I det fjärde och sista kapitlet finns bestämmelser om kommissionens övervakning och utvärdering (artikel 26 och 27) samt bestämmelser om ändring av AV-direktivet (artikel 28). I artikel 29 finns bestämmelser om ikraftträdande och tillämpning. Mediefrihetsförordningen trädde i kraft den 7 maj 2024 och ska i huvudsakliga delar börja tillämpas den 8 augusti 2025.

5 Kompletterande bestämmelser till mediefrihetsförordningen

5.1 En ny lag med kompletterande bestämmelser införs

Regeringens förslag: Kompletterande bestämmelser till mediefrihetsförordningen ska samlas i en ny lag.

Ord och uttryck i den nya lagen ska ha samma betydelse som i mediefrihetsförordningen.

Hänvisningarna till mediefrihetsförordningen i den nya lagen ska vara dynamiska, dvs. avse förordningens vid varje tidpunkt gällande lydelse.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser instämmer i förslagen eller har inga synpunkter på dem. *TV4 Media AB* avstyrker förslaget att hänvisningarna till mediefrihetsförordningen ska vara dynamiska.

Skälen för regeringens förslag: Majoriteten av artiklarna i mediefrihetsförordningen kräver inte nationella bestämmelser för att kunna tillämpas och få fullt genomslag. Förordningen överlämnar dock till medlemsstaterna att reglera vissa frågor. Det behövs därutöver nationella bestämmelser som kompletterar förordningen för att den ska kunna tillämpas och få fullt genomslag. En vanlig lagstiftningsteknik är att samla kompletterande bestämmelser till en EU-förordning i en särskild lag. Denna lagstiftningsteknik bör även användas för kompletteringarna till mediefrihetsförordningen. De kompletterande bestämmelser som bör regleras i lag bör därför i huvudsak samlas i en ny lag. Genom att det anges att det rör sig om en lag med kompletterande bestämmelser tydliggörs att lagen utgör ett komplement till förordningen. De kompletterande bestämmelser som rör public service (artikel 5 i mediefrihetsförordningen) har dock införts i den nya lag om public service som föreslås i propositionen En lag om public service och riktlinjer för verksamheten 2026–2033 (prop. 2024/25:166).

I artikel 2 i mediefrihetsförordningen finns definitioner av begrepp som används i förordningen. Ord och uttryck som används i den nya lagen bör ha samma betydelse som i förordningen. En bestämmelse om detta bör föras in i lagen.

Hänvisningar till unionsrättsakter kan antingen vara statiska eller dynamiska. En statisk hänvisning innebär att hänvisningen avser unionsrättsakten i en viss angiven lydelse. En dynamisk hänvisning innebär att hänvisningen avser unionsrättsakten i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Om en statisk hänvisningsteknik används, kan en ändring i mediefrihetsförordningen medföra att en ändring behöver göras även i den nationella lagstiftningen. En dynamisk hänvisningsteknik innebär däremot att lagstiftningen normalt sett inte behöver ändras.

TV4 Media AB anser att hänvisningarna till mediefrihetsförordningen bör vara statiska, eftersom ändringar i förordningen kan ge upphov till oklarheter i konstitutionella frågor och dynamiska hänvisningar innebär att

sådana ändringar får ett omedelbart genomslag i den nya lagen. Det bedöms dock inte finnas någon risk för att det kan uppstå sådana oklarheter med dynamiska hänvisningar. Syftet med mediefrihetsförordningen är att skydda mediers oberoende och mångfald. Medlemsstaterna kan enligt artikel 1.3 i detta syfte ha bestämmelser som är mer detaljerade eller strängare än förordningens när det gäller t.ex. rättigheter för leverantörer av medietjänster. Om ändringar i mediefrihetsförordningen trots detta väcker konstitutionella frågor hindrar inte dynamiska hänvisningar att behovet av lagändringar utreds. Regeringen bevakar dessutom svenska intressen i lagstiftningsprocesser på EU-nivå och har en skyldighet att informera och samråda med riksdagen om sådana processer. Det finns inte heller i övrigt skäl som talar för att hänvisningarna till förordningen i den nya lagen bör vara statiska. För att eventuella ändringar i förordningen ska få omedelbart genomslag i Sverige bör hänvisningarna därför vara dynamiska.

5.2 Den nationella tillsynsmyndigheten

Regeringens förslag: I den nya lagen ska det finnas en bestämmelse som upplyser om att det följer av mediefrihetsförordningen att den myndighet som utsetts till nationell tillsynsmyndighet enligt AV-direktivet också är nationell tillsynsmyndighet enligt förordningen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har inte haft synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Den eller de myndigheter som utsetts till nationell tillsynsmyndighet av en medlemsstat enligt artikel 30 i AV-direktivet är enligt definitionen i mediefrihetsförordningen även nationell tillsynsmyndighet enligt förordningen (artikel 2.13). En upplysning om detta bör tas in i den kompletterande lagen. I lagen bör den nationella tillsynsmyndigheten benämnas tillsynsmyndigheten. Det är Mediemyndigheten som har utsetts att vara nationell tillsynsmyndighet enligt artikel 30 i AV-direktivet (4 § förordningen [2023:844] med instruktion för Mediemyndigheten).

6 Rättigheter och skyldigheter för leverantörer av medietjänster

6.1 Artikel 4 i mediefrihetsförordningen

Regeringens bedömning: Det finns inte behov av kompletterande bestämmelser eller andra lagändringar med anledning av artikel 4 i mediefrihetsförordningen.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Av remissinstanserna som yttrar sig instämmer några i bedömningen att det inte finns behov av kompletterande bestämmelser till artikel 4.3–4.5 (skydd för journalisters källor), däribland *Polismyndigheten*, *Sveriges advokatsamfund*, *Tidningsutgivarna*, *Sveriges Radio AB*, *Sveriges Television AB* och *Säkerhetspolisen*. Däremot ifrågasätter *Lunds universitet (juridiska fakulteten)*, *Svenska Journalistförbundet*, *Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden*, *TV4 Media AB* och *Uppsala universitet (juridiska fakultetsnämnden)* bedömningen eller efterfrågar en fördjupad analys, framför allt när det gäller frågan om skyddet i mediegrundlagarna och annan lagstiftning fullt ut uppfyller kraven i artiklarna. TV4 Media AB anser även att den nya lagen bör innehålla en bestämmelse om att tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen har företräde framför mediefrihetsförordningen. Svenska Journalistförbundet framför en liknande synpunkt. Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden efterfrågar ytterligare analys av kraven i artikel 4.8 i förhållande till användningen av hemliga tvångsmedel.

Skälen för regeringens bedömning

Kraven enligt artikel 4.1, 4.2 och 4.3 första meningen är uppfyllda

Artikel 4 i mediefrihetsförordningen innehåller bestämmelser om rättigheter för leverantörer av medietjänster. Enligt artikel 4.1 ska de ha rätt att utöva sin ekonomiska verksamhet på den inre marknaden utan andra begränsningar än de som tillåts enligt unionsrätten. Av artikel 4.2 framgår att medlemsstaterna ska respektera faktisk redaktionell frihet och faktiskt redaktionellt oberoende för leverantörer av medietjänster. Dessutom gäller ett förbud för medlemsstaterna, inbegripet deras nationella tillsynsmyndigheter och tillsynsorgan, att ingripa i eller försöka påverka redaktionella strategier hos och redaktionella beslut av leverantörer av medietjänster. Enligt första meningen i artikel 4.3 ska medlemsstaterna dessutom säkerställa att journalisters källor och konfidentiella kommunikation skyddas på ett effektivt sätt. Medlemsstaterna behöver vidta åtgärder för att kraven i de uppräknade bestämmelserna ska uppfyllas.

De rättigheter som medlemsstaterna ska skydda enligt artikeln ges i Sverige ett mycket starkt skydd genom de tryck- och yttrandefrihetsrättsliga grundprinciperna om bl.a. etableringsfrihet, censurförbud, förbud mot hindrande åtgärder och meddelarfrihet som kommer till uttryck i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen (mediegrundlagarna).

Svenska journalistförbundet, *TV4 Media AB* och *Uppsala universitet (juridiska fakultetsnämnden)* ifrågasätter om regleringen i mediegrundlagarna utöver journalisters källor även skyddar deras konfidentiella kommunikation på det sätt som krävs enligt mediefrihetsförordningen. Uttrycket ”konfidentiell kommunikation” definieras inte i mediefrihetsförordningen. Som redogörs för i promemorian är dock begreppet direkt kopplat till sådan information som rör eller kan identifiera en journalists källa (se även skäl 19 i förordningen). Alldeles oavsett om information som lämnas eller kommuniceras konfidentiellt till en journalist innehåller uppgifter som kan identifiera en källa eller inte skyddas informationen genom bestämmelserna i mediegrundlagarna om rätten till anonymitet, tystnadsplikt och efterforskningsförbud. De krav som ställs i artikel 4.3 på

ett effektivt skydd av journalisters källor och deras konfidentiella kommunikation uppfylls därmed genom bestämmelserna i mediegrundlagarna.

Uppsala universitet (juridiska fakultetsnämnden) påtalar att mediefrihetsförordningen är tillämplig även på leverantörer av medietjänster som inte omfattas av mediegrundlagarna, och att det därför inte enbart med utgångspunkt i grundlagsregleringen går att dra slutsatsen att Sverige uppfyller de krav som följer av mediefrihetsförordningen. De flesta leverantörer av medietjänster har ett automatiskt grundlagsskydd enligt mediegrundlagarna. Detta gäller bl.a. redaktioner för periodiska skrifter och redaktioner för radio- och tv-program. Som Uppsala universitet påpekar så kan det dock finnas leverantörer av medietjänster som inte har ett automatiskt grundlagsskydd. Det gäller exempelvis leverantörer av medietjänster som ger ut en webbtidning utan tryckt förlaga. För aktörer som saknar ett automatiskt grundlagsskydd finns dock möjlighet att ansöka om utgivningsbevis hos Mediemyndigheten, s.k. frivilligt grundlagsskydd (se 1 kap. 4 och 5 §§ YGL). Denna ordning uppfyller enligt regeringen de krav som ställs i mediefrihetsförordningen.

Det finns inte skäl att anpassa svensk rätt till bestämmelserna om skydd för journalisters källor i artikel 4.3–4.5

För att säkerställa skyddet för journalisters källor och konfidentiella kommunikation finns i artikel 4.3 ett förbud mot att vidta vissa uppräknade åtgärder mot den krets av skyddade personer som omfattas av artikeln, bl.a. leverantörer av medietjänster och deras redaktionella personal. De åtgärder som räknas upp i artikeln motsvaras i svensk rätt i huvudsak av de straffprocessuella tvångsmedlen i rättegångsbalken och av hemlig dataavläsning enligt lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning. I artikel 4.4 och 4.5 framgår vilka undantag som medlemsstaterna får göra från förbudet och vilka förutsättningar som då ska vara uppfyllda. Syftet med regleringen är att inom EU införa gemensamma miniminormer för skydd av journalisters källor och konfidentiella kommunikation när det gäller tvångsåtgärder som medlemsstaterna använder för att få sådan information (skäl 23). Bestämmelserna om åtgärder i artikel 4.3–4.5 ska inte införlivas eller kompletteras i materiellt hänseende. Däremot behöver det säkerställas att bestämmelserna i artikeln får ett effektivt genomslag. Det innebär att nationell rätt kan behöva anpassas, t.ex. för att undvika att nationell reglering av misstag tillämpas i strid med artikelns bestämmelser.

Bestämmelserna i mediegrundlagarna om anonymitetsskydd, tystnadsplikt och efterforskningsförbud utgör ett mycket starkt källskydd. Enligt *TV4 Media AB* och *Svenska Journalistförbundet* bör den nya lagen innehålla ett förtydligande av att mediegrundlagarna har företräde framför förordningens bestämmelser. Några skäl att göra ett sådant förtydligande i lagen finns dock inte. Av artikel 1.3 i mediefrihetsförordningen framgår nämligen att förordningen inte hindrar medlemsstaterna från att ha mer detaljerade eller strängare regler till skydd för journalisters källor och konfidentiella kommunikation under förutsättning att reglerna säkerställer en högre skyddsnivå för mediepluralism eller redaktionellt oberoende och reglerna är förenliga med unionsrätten.

Uppsala universitet (juridiska fakultetsnämnden) påpekar att skyddet enligt artikel 4.3 inte enbart gäller för medieföretag och dess redaktionella personal utan även kan innefatta exempelvis närstående till journalister. Eftersom något särskilt skydd för sådana närstående personer inte finns i mediegrundlagarna bör det, enligt universitetet, analyseras om skyddet i grundlagarna är förenligt med förordningens krav. I detta sammanhang bör enligt regeringen framhållas att efterforskningsförbudet i mediegrundlagarna (3 kap. 5 § TF och 2 kap. 5 § YGL) innebär att alla former av förfrågningar eller åtgärder från det allmännas sida som syftar till att få kunskap om en källa (meddelare) är otillåtna. Förbudet gäller således oberoende av från vem information om källan inhämtas och omfattar därmed åtgärder som riktas mot såväl anhöriga till journalister som andra. Efterforskningsförbudet i grundlagarna ger därmed i detta avseende ett starkare skydd än förordningen.

Lunds universitet (juridiska fakulteten) anser att förhållandet mellan det krav på proportionalitet i varje enskilt fall som framgår av artikel 4.4 c och regleringen i mediegrundlagarna bör utredas vidare eftersom det finns en risk för konflikt mellan reglerna. Processuella bestämmelser om åtgärder som kan vidtas vid efterforskning av en meddelare enligt mediegrundlagarna finns dock inte i grundlagarna utan i vanlig lag (jfr 14 kap. 6 § TF och 12 kap. 4 § YGL). En proportionalitetsbedömning ska göras vid all användning av tvångsmedel enligt svensk rätt och proportionalitetsprincipen kommer också till direkt uttryck i ett antal bestämmelser i rättegångsbalken och lagen om hemlig dataavläsning, som är den lagstiftning som främst kan aktualiseras. Den svenska regleringen bedöms därför inte komma i konflikt med kraven på proportionalitet i artikel 4.4.c.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (SIN) framhåller att regleringen om hemliga tvångsmedel de senaste åren har blivit alltmer otydlig och svår att tillämpa, vilket medför en risk för att kraven i mediefrihetsförordningen förbises i de fall där lagen om hemlig dataavläsning tillåter att tvångsmedlet används i fler fall än vad som tillåts enligt förordningen. Enligt SIN finns det anledning att ytterligare analysera hur bestämmelserna i lagen om hemlig dataavläsning förhåller sig till artikel 4.5, som reglerar under vilka förutsättningar inkräktande övervakningsprogramvara får användas. Svenska Journalistförbundet framför att förbudet mot hemlig dataavläsning i 11 § lagen om hemlig dataavläsning bör utökas till att gälla alla informationssystem som en journalist använder och inte enbart avse sådana system som stadigvarande används eller är särskilt avsedda att användas i verksamhet där tystnadsplikt gäller enligt mediegrundlagarna.

Begreppet "inkräktande övervakningsprogramvara" i artikel 4 motsvaras närmast av hemlig dataavläsning i lagen om hemlig dataavläsning. I artikel 4.5 anges vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda för att en sådan åtgärd ska få vidtas. Artikel 4 aktualiseras när åtgärder vidtas för att få information som rör eller kan identifiera journalisters källor eller konfidentiella kommunikation. Sådan efterforskning av en källa är enligt svensk rätt endast tillåten i utredningar av meddelarbrott enligt mediegrundlagarna. Som redogörs för i promemorian överensstämmer kraven i artikeln i princip med förutsättningarna för att använda hemlig dataavläsning vid utredning av meddelarbrott. I ett par fall motsvarar dock kravet i fråga om straffskalor i artikel 4.5 inte minimistrafvet för de

meddelarbrott där hemlig dataavläsning kan vara tillåten. Det skulle därför i undantagsfall kunna uppkomma en situation då kraven i artikel 4.5 medför att hemlig dataavläsning inte kan användas vid sådana utredningar. Med hänsyn till att artikeln på grund av EU-rättens företräde ska tillämpas i stället för lagen om hemlig dataavläsning finns det inte anledning att anpassa lagen till ett sådant teoretiskt undantagsfall. Justitiekanslern (JK), som inte haft några synpunkter på bedömningen, är ensam åklagare vid utredning av bl.a. meddelarbrott. Om hemlig dataavläsning övervägs vid utredningen av ett meddelarbrott där situationen som beskrivs ovan kan uppstå ska JK beakta bestämmelserna i artikeln. Det finns inte heller anledning att, på det sätt som Svenska Journalistförbundet efterfrågar, justera det befintliga förbudet mot hemlig dataavläsning.

Med anledning av SIN:s påpekande om att regleringen av hemliga tvångsmedel blivit alltmer otydlig och svår att tillämpa kan det framhållas att regeringen i februari 2025 tillsatte en utredning (dir. 2025:12) som bl.a. ska göra en rättslig och systematisk översyn av reglerna om hemliga och preventiva tvångsmedel i syfte att åstadkomma en reglering som är enhetlig, tydlig och lätt att tillämpa. Uppdraget ska redovisas i maj 2026.

Svenska Journalistförbundet saknar en analys av hur mediefrihetsförordningen förhåller sig till signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet. De svenska bestämmelserna om signalspaning är dock inte relevanta i förhållande till regleringen i artikel 4.3 och de förbud mot åtgärder som anges där. Något behov av att anpassa den regleringen till mediefrihetsförordningen finns således inte.

Sammantaget bedömer regeringen inte att det finns behov av att anpassa svensk rätt till artikel 4.3–4.5 i mediefrihetsförordningen.

Kravet på effektivt rättsligt skydd enligt artikel 4.8 i mediefrihetsförordningen tillgodoses i svensk rätt

SIN efterfrågar en ytterligare analys av hur kraven i artikel 4.8 i mediefrihetsförordningen på bl.a. effektivt rättsligt skydd förhåller sig till användningen av hemliga tvångsmedel. I denna del kan konstateras att den svenska regleringen av hemliga tvångsmedel har utvärderats flera gånger ur bl.a. rättssäkerhetssynpunkt i förhållande till regeringsformen, den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och EU-rätten. Regelverket, som innehåller olika skyddsmekanismer och rättssäkerhetsgarantier, har ansetts uppfylla kraven på rättssäkerhet (se SOU 2018:61, SOU 2022:52 s. 229–286 och SOU 2023:78 s. 249–326). Därutöver finns det möjlighet för enskilda att begära skadestånd och föra talan i domstol om hemliga tvångsmedel som t.ex. hemlig dataavläsning använts i strid med gällande rätt, vilket även omfattar mediefrihetsförordningens krav. Det finns bl.a. en grund för skadestånd enligt 3 kap. 4 § skadeståndslagen (1972:207) om staten överträder grundläggande fri- och rättigheter enligt 2 kap. regeringsformen eller enligt den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Mot denna bakgrund bedömer regeringen att kravet på rättsligt skydd enligt första stycket i artikel 4.8 är uppfyllt och att några kompletteringar eller anpassningar av svensk rätt inte krävs.

6.2 Leverantörer av medietjänster ska lämna information till tillsynsmyndigheten

Regeringens förslag: En leverantör av medietjänster som gör information åtkomlig enligt artikel 6.1 i mediefrihetsförordningen ska så snart som möjligt lämna informationen och en uppgift om var den finns tillgänglig till tillsynsmyndigheten.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I förslaget anges att den som har en informationsskyldighet enligt artikel 6.1 i mediefrihetsförordningen ska anmäla när den uppfyllts. Av förslaget framgår inte att informationen ska lämnas så snart som möjligt.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget. *Svenska Journalistförbundet* ifrågasätter om informationsskyldigheten i artikel 6.1 är förenlig med mediegrundlagarna. *TV4 Media AB* avstyrker förslaget och menar att det går längre än vad som krävs enligt artikel 6.1 och anför att det finns starka skäl att inte ålägga leverantörer av medietjänster betungande och kostsamma administrativa uppgifter. *Sveriges advokatsamfund* anser att Mediemyndigheten inte ska ha rätt att begära några andra uppgifter än de som framgår av artikel 6.1. Enligt *Mediemyndigheten* behöver det förtydligas i lagtexten att den information som tillgängliggjorts ska lämnas till myndigheten i anmälan.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 6.1 i mediefrihetsförordningen ska en leverantör av medietjänster göra viss angiven information lätt och direkt åtkomlig för mottagarna av tjänsten. Den information som ska göras åtkomlig är bl.a. leverantörens juridiska namn och kontaktuppgifter och totalt årligt belopp av offentliga medel för statlig annonsering som tilldelats dem. Eftersom det är upp till leverantörerna av medietjänsterna att själva besluta hur och var informationen enligt artikel 6.1 ska göras åtkomlig anser regeringen till skillnad från *Svenska Journalistförbundet* att informationsskyldigheten i artikeln är förenlig med mediegrundlagarna. Denna skyldighet innebär ingen inskränkning i den redaktionella självständigheten, dvs. att den som sänder program självständigt avgör vad som ska förekomma i dessa (3 kap. 6 § YGL). Motsvarande resonemang fördes när en liknande informationsskyldighet enligt AV-direktivet genomfördes genom ändringar i radio- och tv-lagen (prop. 2009/10:115 s. 121 och 122 samt prop. 2021/22:262 s. 17).

Av artikel 6.2 följer att den information som ska göras åtkomlig för användarna enligt artikel 6.1 även ska finnas i nationella databaser över medieägande. Det är medlemsstaterna som ansvarar för att sådana databaser utvecklas. Regeringen avser att ge tillsynsmyndigheten, dvs. Mediemyndigheten, i uppdrag att utveckla en sådan databas.

Det är inte effektivt med en ordning där Mediemyndigheten på egen hand löpande ska söka upp och samla in den information som ska finnas i databasen. I stället bör leverantörerna ges en skyldighet att lämna denna information till myndigheten. Det är, som *TV4 Media AB* framför, riktigt att en sådan skyldighet inte krävs enligt artikel 6.1. Medlemsstaterna har dock ett ansvar för att mediefrihetsförordningen ges ett effektivt genomslag. I det syftet kan det införas processuella eller administrativa bestämmelser. Att leverantörerna åläggs att lämna informationen är

nödvändigt för att databasen ska kunna hållas uppdaterad. En skyldighet att lämna information bör därför införas i den nya lagen.

I promemorian föreslås att leverantörer av medietjänster ska vara skyldiga att anmäla till tillsynsmyndigheten när de har uppfyllt sin skyldighet enligt artikel 6.1. Något sådant krav på anmälan bedöms dock inte behövas. Det är tillräckligt att det framgår av bestämmelsen att leverantörerna ska lämna informationen till tillsynsmyndigheten så snart som möjligt efter att den har gjorts åtkomlig enligt artikeln. Därmed åstadkoms också ett sådant förtydligande som *Mediemyndigheten* efterfrågar. Som föreslås i promemorian bör det tillsammans med informationen även lämnas en uppgift om var den finns tillgänglig. *Sveriges advokatsamfund* ifrågasätter att denna uppgift ska lämnas till tillsynsmyndigheten eftersom det inte framgår av artikel 6.1. Enligt regeringen är det dock rimligt att en leverantör som uppfyllt sin informationsskyldighet även anger var informationen finns tillgänglig. Detta bl.a. för att Mediemyndigheten ska kunna utöva tillsyn över att leverantörerna har uppfyllt sina skyldigheter enligt artikeln.

Enligt TV4 Media AB finns det starka skäl för att inte ålägga leverantörer av medietjänster betungande och kostsamma administrativa uppgifter. Regeringen bedömer dock att den skyldighet som föreslås inte är av en sådan karaktär. Leverantörerna behöver inte samla in några nya uppgifter, utan enbart lämna de uppgifter som gjorts åtkomliga och en uppgift om var de finns. Informationen ska dessutom lämnas till tillsynsmyndigheten i anslutning till att informationen gjorts åtkomlig. Systemet för att lämna informationen bör utformas så att den administrativa bördan minimeras.

7 Koncentrationer på mediemarknaden

Regeringens förslag: En koncentration på mediemarknaden ska anmälas till tillsynsmyndigheten om den har anmälts till Konkurrentverket i enlighet med konkurrenslagen. En koncentration på mediemarknaden ska även anmälas till tillsynsmyndigheten om den har anmälts till Europeiska kommissionen i enlighet med EG:s koncentrationsförordning, och de berörda företagen tillsammans har haft en omsättning föregående räkenskapsår i Sverige som överstiger en miljard kronor och minst ett av dessa företag är en leverantör av medietjänster eller en leverantör av en onlineplattform som ger tillgång till medieinnehåll.

Den som har anmält koncentrationen till Konkurrentverket eller kommissionen ska samma dag göra anmälan till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska innehålla de uppgifter som myndigheten behöver för att bedöma koncentrationen.

Tillsynsmyndigheten ska bedöma hur en koncentration på mediemarknaden, som ska anmälas enligt den nya lagen, påverkar

- mångfalden av medier och medieinnehåll, och
- det redaktionella oberoendet.

I den nya lagen ska det finnas en bestämmelse som upplyser om att det i mediefrihetsförordningen anges faktorer som ska beaktas vid bedömningen. Det ska även finnas en bestämmelse som upplyser om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om bedömningen.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås inte att mediekoncentrationer som ska prövas enligt EU:s koncentrationsförordning ska anmälas till och bedömas av tillsynsmyndigheten. Enligt förslaget ska en anmälan till tillsynsmyndigheten göras "samtidigt" – inte samma dag – som koncentrationen anmäls enligt konkurrenslagen (2008:579). Därutöver framgår det inte av promemorians lagförslag att anmälan ska innehålla de uppgifter som myndigheten behöver för bedömningen av koncentrationen.

Tillsynsmyndighetens bedömning ska enligt förslaget inte avse de mediekoncentrationer som är anmälningspliktiga enligt den nya lagen, utan de koncentrationer som faktiskt har anmälts till myndigheten. Det föreslås inte heller någon upplysningsbestämmelse om att ytterligare föreskrifter om bedömningen kan meddelas.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna tillstyrker eller har inte några synpunkter på förslaget. *Bonnier News*, *Sveriges advokatsamfund*, *Svenska journalistförbundet*, *Tidningsutgivarna* och *TV4 Media AB* avstyrker eller ifrågasätter förslaget mot bakgrund av etableringsfriheten i mediegrundlagarna och pekar på att ingripanden mot mediekoncentrationer tidigare har utretts och då bedömts kräva grundlagsändringar.

Konkurrensverket anser att det i lagtexten bör förtydligas att en anmälan av en mediekoncentration enligt den nya lagen ska ske senast samma dag som koncentrationen anmäls enligt konkurrenslagen. *Bonnier News* och *Konkurrensverket* väcker även frågan om tröskelvärdena för när en anmälan ska göras enligt konkurrenslagen är ändamålsenliga även för när en anmälan ska göras av en mediekoncentration.

Skälen för regeringens förslag

Det behövs kompletterande bestämmelser om bedömningar av mediekoncentrationer

Artikel 22 i mediefrihetsförordningen innehåller bestämmelser om bedömningar av koncentrationer på mediemarknaden. Definitionen av en sådan koncentration finns i artikel 2.15. Där hänvisas till rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer ("EG:s koncentrationsförordning"). Enligt definitionen är en koncentration på mediemarknaden en företagskoncentration enligt definitionen i koncentrationsförordningen som omfattar minst en leverantör av medietjänster eller en leverantör av en onlineplattform som ger tillgång till medieinnehåll.

Av artikel 22.1 framgår att medlemsstaterna ska fastställa materiella regler och förfaranderegler i nationell rätt, som möjliggör bedömningar av sådana koncentrationer som kan ha en betydande inverkan på medipluralismen och det redaktionella oberoendet. Reglerna ska, enligt artikel 22.1 a, vara transparenta, objektiva, proportionella och icke-diskrimi-

nerande. I artikel 22.1 b–e finns särskilda krav på vad reglerna ska innehålla. Av artikeln framgår även att bedömningarna ska vara skilda från konkurrensrättsliga bedömningar. Det finns inte någon svensk reglering som möjliggör sådana bedömningar som krävs enligt artikeln. Det behövs därför kompletterande bestämmelser. Grundläggande bestämmelser om bedömningarna bör tas in i den nya lagen.

Tillsynsmyndigheten bör ansvara för bedömningarna

Av mediefrihetsförordningen följer att medlemsstaterna antingen ska utse de nationella tillsynsmyndigheterna eller nationella tillsynsorganen som ansvariga för bedömningar av koncentrationer på mediemarknaden, eller säkerställa att dessa myndigheter eller organ deltar väsentligt i bedömningarna (artikel 22.1 c). Mediemyndigheten är utsedd till tillsynsmyndighet enligt AV-direktivet och är därmed nationell tillsynsmyndighet enligt förordningen (se avsnitt 5.2). I myndighetens uppgifter ingår att verka för yttrandefrihet och möjligheterna till mediemångfald. Myndigheten har även bl.a. i uppgift att följa och analysera utvecklingen inom medieområdet. Det finns inte någon annan myndighet som är bättre lämpad för att göra bedömningar av mediekoncentrationer. Med hänsyn till detta bör tillsynsmyndigheten, dvs. Mediemyndigheten, ansvara för bedömningarna. Att tillsynsmyndigheten har denna uppgift bör framgå av den nya lagen.

Det bör införas en anmälningsskyldighet

Medlemsstaterna ska enligt artikel 22.1 b införa regler som ålägger de parter som är involverade i en koncentration som ska bedömas att i förväg anmäla den till relevanta myndigheter eller organ. Ett alternativ till anmälningsskyldigheten är enligt artikeln att medlemsstaterna ger myndigheterna eller organen lämpliga befogenheter, så att de från parterna kan få den information som krävs för att bedöma koncentrationen. I likhet med promemorian anser regeringen att alternativet med en anmälningsskyldighet för de koncentrationer som ska bedömas framstår som mest ändamålsenligt. Genom en sådan anmälningsskyldighet kan tillsynsmyndigheten få kännedom om de koncentrationer som ska bedömas och kan också få in det underlag som krävs för bedömningen. Anmälningsskyldigheten bör regleras i den nya lagen. Anmälan bör göras till tillsynsmyndigheten eftersom den ska ansvara för bedömningen.

Vilka mediekoncentrationer bör bedömas och anmälas?

De mediekoncentrationer som ska bedömas och anmälas enligt artikel 22 är de som kan ha en betydande inverkan på mediepluralismen och det redaktionella oberoendet. För en anmälan av sådana koncentrationer ska medlemsstaterna fastställa objektiva, icke-diskriminerande och proportionella kriterier.

Vad som avses med betydande inverkan utvecklas i skäl 64 i mediefrihetsförordningen. Av skälet framgår att det rör sig om koncentrationer som kan leda till att en enda enhet får kontroll över eller betydande intressen på den berörda marknaden, och därmed ett väsentligt inflytande på den allmänna opinionsbildningen på en viss mediemarknad i en eller flera medlemsstater. Ett viktigt kriterium är enligt samma skäl

den minskning av konkurrerande åsikter som koncentrationen leder till. Tröskeln för vilka koncentrationer som ska omfattas bör således vara relativt hög.

I promemorian föreslås att det är sådana medieföretagskoncentrationer som anmäls enligt konkurrenslagen som ska anmälas och bedömas av tillsynsmyndigheten. Enligt konkurrenslagen ska en företagskoncentration anmälas till Konkursverket om två förutsättningar är uppfyllda. För det första ska de berörda företagen tillsammans under föregående räkenskapsår ha haft en omsättning i Sverige som överstiger en miljard kronor. För det andra ska minst två av de berörda företagen ha haft en omsättning i Sverige föregående räkenskapsår som överstiger 200 miljoner kronor för vart och ett av företagen (4 kap. 6 § konkurrenslagen).

Konkursverket kan dessutom ålägga en part i en företagskoncentration att anmäla koncentrationen. Det krävs då att omsättningskravet på en miljard kronor är uppfyllt och att det är påkallat av särskilda skäl (4 kap. 7 § första stycket 1). Av förarbetena till bestämmelsen framgår att det finns särskilda skäl när förvärv, trots att det är fråga om mindre förvärv, sett utifrån de samhällsekonomiska och konsumentpolitiska intressen som konkurrenslagen ska slå vakt om är viktiga nog för att kvalificera en prövning. Detta kan ske vid s.k. successiva förvärv, t.ex. när ett redan starkt företag har som strategi att undan för undan köpa upp mindre konkurrenter eller när ett sådant företag även utan en sådan strategi rent faktiskt gör sådana förvärv vid olika tillfällen. Ett annat exempel som anges i förarbetena är att ett starkt företag på en mer koncentrerad marknad, med mycket få små företag, förvärvat en enskilda liten nyetablerare, för att hindra att denne i framtiden kan komma att utmana förvärvarens ställning (prop. 1996/97:82 s. 10 och 11).

Slutligen kan en part eller annan medverkande i företagskoncentrationen frivilligt anmäla denna om omsättningskravet på en miljard kronor är uppfyllt (4 kap. 7 § första stycket 2 konkurrenslagen).

Konkursverket anför att verket inte kan bedöma om tröskelvärdena i konkurrenslagen är ändamålsenliga även vid bedömningar av mediekoncentrationer. Enligt *Bonnier News* är varken omsättning eller marknadsandelar relevant när det gäller att bedöma inverkan på mediepluralismen och det redaktionella oberoendet.

Även om ett kriterium som bygger på omsättning enbart kan ge en indikation på hur en koncentration inverkar på mediepluralismen och det redaktionella oberoendet, får omsättningskraven i konkurrenslagen ändå anses fungera väl för att sortera ut de mediekoncentrationer som kan ha en sådan betydande påverkan på mediepluralismen och oberoendet att de ska bedömas. En annan stor fördel med att knyta bedömningarna till kriterierna och omsättningskraven i konkurrenslagen är att dessa är tydliga, inte minst för parterna i koncentrationen. Det blir därmed tydligt när en mediekoncentration ska anmälas till och bedömas av tillsynsmyndigheten. Enligt regeringen talar därför övervägande skäl för att det bör vara sådana mediekoncentrationer som anmäls i enlighet med konkurrenslagens regler som ska bedömas av tillsynsmyndigheten.

Vissa mycket stora företagskoncentrationer ska inte anmälas till Konkursverket enligt konkurrenslagens regler. I stället ska dessa anmälas till och prövas av Europeiska kommissionen enligt EG:s koncentrationsförordning. Det handlar om företagskoncentrationer med en

gemenskapsdimension. För att det ska bli fråga om en sådan koncentration krävs att den uppfyller vissa krav i fråga om omsättning. Det krävs bl.a. att den sammanlagda omsättningen i hela världen för de berörda företagen överstiger 5 miljarder alternativt 2,5 miljarder euro (se artikel 1). För denna typ av koncentrationer finns således ett mycket högre omsättningskrav än vad som gäller enligt konkurrenslagen.

Mediekoncentrationer med en gemenskapsdimension behandlas inte i promemorian. Av mediefrihetsförordningen följer dock att även sådana koncentrationer ska bedömas enligt de förfaranden som medlemsstaterna ska införa enligt artikel 22.1 (jfr skäl 66). Det bör därför införas bestämmelser om att även dessa mediekoncentrationer ska anmälas till och bedömas av tillsynsmyndigheten. Bestämmelserna bör dock endast gälla mediekoncentrationer som kan komma att ha en påverkan på den svenska mediemarknaden. Anmälningsskyldigheten bör därför begränsas till att gälla mediekoncentrationer där de berörda företagen tillsammans har haft en omsättning föregående räkenskapsår i Sverige som överstiger en miljard kronor, vilket motsvarar kravet för när en koncentration ska anmälas enligt 4 kap. 6 § 1 konkurrenslagen. Därutöver bör minst ett av dessa företag som haft omsättning i Sverige vara en leverantör av medietjänster eller en leverantör av en onlineplattform som ger tillgång till medieinnehåll.

I promemorian föreslås att anmälan till tillsynsmyndigheten ska ske "samtidigt" som anmälan enligt konkurrenslagen. Regeringen anser i likhet med Konkurrensverket att det bör förtydligas att anmälan till tillsynsmyndigheten ska göras "samma dag" som koncentrationen har anmälts till Konkurrensverket i enlighet med konkurrenslagen eller till kommissionen enligt koncentrationsförordningen. Anmälan bör göras av den som har anmält koncentrationen till Konkurrensverket eller kommissionen.

Tillsynsmyndighetens bedömning ska enligt promemorians förslag avse koncentrationer som faktiskt har anmälts till Konkurrensverket. Tillsynsmyndigheten bör dock inte vara förhindrad att bedöma en koncentration som borde ha anmälts till Konkurrensverket men där någon anmälan inte kommit in. Motsvarande bör gälla även koncentrationer som är anmälningspliktiga enligt koncentrationsförordningen. Lagtexten bör därför formuleras så att tillsynsmyndigheten ska bedöma sådana koncentrationer som ska anmälas enligt den nya lagen, dvs. som omfattas av anmälningsskyldigheten enligt lagen.

Av promemorian framgår att tillsynsmyndigheten kan ha behov av information från parterna för sin bedömning och att regeringen kan meddela föreskrifter om vad anmälan ska innehålla med stöd av 8 kap. 7 § första stycket 1 regeringsformen. Enligt regeringen bör det dock även tydliggöras i den föreslagna bestämmelsen om anmälningsskyldighet att anmälan ska innehålla de uppgifter som myndigheten behöver för bedömningen av koncentrationen.

Bedömningarnas syfte och innehåll samt tidsramar

Bedömningarna enligt artikel 22 i mediefrihetsförordningen ska avse hur mediekoncentrationer påverkar mediepluralismen och det redaktionella oberoendet. Detta bör framgå av den nya lagen. Ordet "mediepluralism"

bör dock i lagen ersättas med det tydligare uttrycket ”mångfald av medietjänster och medieinnehåll”. Detta uttryck innebär inte någon skillnad i sak (jfr skäl 64). I den nya lagen bör det således anges att tillsynsmyndigheten ska bedöma hur en koncentration på mediemarknaden, som ska anmälas enligt den nya lagen, påverkar dels mångfalden av medier och medieinnehåll, dels det redaktionella oberoendet.

Hur bedömningarna ska gå till regleras av tre bestämmelser i artikel 22. Enligt artikel 22.1 d ska medlemsstaterna i nationell rätt på förhand fastställa kriterier för bedömningen. Dessutom ska medlemsstaterna, enligt artikel 22.1 e, i nationell rätt i förväg ange tidsramarna för att slutföra bedömningarna. I artikel 22.2 anges därutöver ett antal faktorer som ska beaktas vid bedömningarna, exempelvis skyddsmekanismer för redaktionellt oberoende.

Det behövs inte några kompletterande bestämmelser till artikel 22 för att tillsynsmyndigheten ska kunna tillämpa den. Det bör dock införas en upplysningsbestämmelse i den nya lagen om att det i artikel 22.2 anges faktorer som ska beaktas vid myndighetens bedömningar.

Det behövs däremot kompletterande bestämmelser med hänsyn till kraven i artikel 22.1 d och 22.1 e på kriterier och tidsramar för bedömningarna av mediekoncentrationer. Det är dock varken nödvändigt eller lämpligt att ha sådana föreskrifter i lag. De kompletterande bestämmelserna bör i stället regleras i föreskrifter på lägre nivå än lag. Detsamma gäller i den utsträckning det behövs ytterligare bestämmelser i övrigt om hur bedömningarna ska genomföras. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av den s.k. restkompetensen i 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om bedömningarna. I enlighet med 8 kap. 8 § regeringsformen föreslås dock att det regleras i lag att tillsynsmyndigheten ska bedöma hur en mediekoncentration påverkar mångfalden av medier och medieinnehåll samt det redaktionella oberoendet. Det behöver därför tas in en s.k. nödvändig upplysningsbestämmelse i lagen som tydliggör att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om bedömningarna.

Bedömningarna kan utgöra underlag i Mediemyndighetens verksamhet och vid Konkurrensverkets prövningar

Mediefrihetsförordningen reglerar inte vad bedömningarna av mediekoncentrationer ska leda till. Hur sådana bedömningar ska användas är således en fråga för medlemsstaterna. Bedömningarna kan användas på flera sätt i Sverige. För det första kan de utgöra ett värdefullt underlag för Mediemyndigheten, som har i uppgift att publicera information och statistik om ägande- och branschstrukturer på mediemarknaden. För det andra bör bedömningarna, och de underlag som hör till dem, vara användbara för Konkurrensverket vid verkets prövning av företagskoncentrationer enligt konkurrenslagen. Därigenom kan Konkurrensverket dra nytta av Mediemyndighetens särskilda sakkunskaper på området.

Förslaget är förenligt med etableringsfriheten i mediegrundlagarna

Bonnier News, Sveriges advokatsamfund, Svenska journalistförbundet, Tidningsutgivarna och TV4 Media AB ifrågasätter om det är förenligt med etableringsfriheten i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen (mediegrundlagarna) att införa regler för bedömningar av koncentrationer på mediemarknaden. Remissinstanserna pekar på att statliga utredningar tidigare har bedömt att det krävs grundlagsändringar om det ska införas lagstiftning för ingripanden mot mediekoncentrationer. TV4 Media AB anför att promemorian inte berör den grundläggande frågan om det alls är möjligt att ge en myndighet behörighet att bedöma sådana koncentrationer.

Att det ska göras bedömningar av mediekoncentrationer framgår direkt av mediefrihetsförordningen, vars syfte bl.a. är att skydda mediemångfald och redaktionellt oberoende. Den uppgift som tillsynsmyndigheten föreslås få och som innebär att myndigheten ska bedöma en koncentrations påverkan på bl.a. mångfalden av medier och medieinnehåll innebär inte att myndigheten kommer att kunna förbjuda eller på annat sätt ingripa mot koncentrationen i strid med etableringsfriheten i mediegrundlagarna. Syftet med att låta tillsynsmyndigheten göra bedömningarna är inte heller att hindra verksamhet som etableringsfriheten gäller för eller att hindra den grundlagsskyddade rätten att uttrycka tankar, åsikter och känslor och i övrigt lämna uppgifter i vilket ämne som helst. Mediemyndigheten har redan i dag i uppgift att följa och analysera utvecklingen inom medieområdet och att publicera statistik och annan information om ägande- och branschstruktur. I myndighetens årliga rapport Medieekonomi, som tas fram i samarbete med medieforskare, beskrivs bl.a. de samband som finns mellan ekonomiska förhållanden och mediemarknadens struktur, inklusive hur ägarförhållanden har förändrats genom samgåenden och uppköp under året. Att sådana analyser görs även när det gäller en enskild mediekoncentration kan inte anses innebära en begränsning av etableringsfriheten i mediegrundlagarna. De kompletterande bestämmelser som föreslås reglerar vilka mediekoncentrationer som ska bedömas och att de ska anmälas till tillsynsmyndigheten. Inte heller dessa krav kan anses innebära en begränsning av etableringsfriheten. Liknande krav finns också enligt bestämmelserna i konkurrenslagen.

Enligt Sveriges advokatsamfund finns det inte stöd för att låta Mediemyndighetens bedömning få betydelse för Konkurrensverkets prövning enligt konkurrenslagen. Att Konkurrensverket ges möjlighet att ta del av bedömningarna innebär dock inte att det finns något som helst krav på myndigheten att beakta dem vid prövningen av en företagskoncentration enligt konkurrenslagen.

8 Offentliga medel för annonsering

Regeringens förslag: Offentliga myndigheter eller enheter som offentliggör information enligt artikel 25.2 i mediefrihetsförordningen
--

ska så snart som möjligt lämna informationen och en uppgift om var den finns tillgänglig till tillsynsmyndigheten.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I förslaget anges att den som har en informationsskyldighet enligt artikel 25.2 i mediefrihetsförordningen ska anmäla när den uppfyllts. I förslaget anges inte att informationen ska lämnas så snart som möjligt.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna tillstyrker eller har inte några synpunkter på förslaget. *Konkurrensverket* ifrågasätter bedömningen att det inte behövs ytterligare kompletterande bestämmelser och anser att det behövs ytterligare analys och förtydliganden av förhållandet mellan mediefrihetsförordningen och upphandlingsregelverket. Även *Upphandlingsmyndigheten* efterfrågar en sådan analys. Konkurrensverket anser också att det saknas överväganden när det gäller behovet av lagstiftning för att leva upp till kravet om fördelning av offentliga utgifter för statlig annonsering till en bred mångfald av leverantörer av medietjänster. *Mediemyndigheten* framför att lagförslaget behöver förtydligas så att det framgår att den information som tillgängliggjorts ska lämnas till myndigheten i anmälan.

Skälen för regeringens förslag

Regleringen i artikel 25 i mediefrihetsförordningen

Artikel 25 i mediefrihetsförordningen innehåller bestämmelser om offentliga medel som offentliga myndigheter eller enheter tilldelar leverantörer av medietjänster eller onlineplattformar för statlig annonsering och andra varu- eller tjänstekontrakt. Sådana varu- eller tjänstekontrakt kan enligt skäl 73 exempelvis avse audiovisuella produktioner, marknadsdata och konsult- eller utbildningstjänster.

En offentlig myndighet eller enhet definieras i artikel 2.18 som en nationell, lokal eller regional myndighet, en nationell tillsynsmyndighet eller ett nationellt tillsynsorgan, eller en enhet som direkt eller indirekt kontrolleras av en nationell, regional eller lokal myndighet. I den engelska versionen av mediefrihetsförordningen är definitionen ”a national or subnational government, a regulatory authority or body, or an entity controlled, directly or indirectly, by a national or subnational government”. Definitionen är således bred och innefattar såväl statliga och kommunala myndigheter som offentlig verksamhet som bedrivs på annat sätt än i myndighetsform. I fortsättningen används ”offentlig aktör” i stället för offentlig myndighet eller enhet.

Av första stycket i artikel 25.1 framgår att medel för annonsering eller varu- eller tjänstekontrakt ska tilldelas i enlighet med transparenta, objektiva, proportionella och icke-diskriminerande kriterier och genom öppna, proportionella och icke-diskriminerande förfaranden. Det framgår också att kriterierna ska offentliggöras elektroniskt i förväg på ett användarvänligt sätt.

Andra stycket i artikel 25.1 riktar sig till medlemsstaterna. De ska säkerställa att de offentliga utgifter som totalt tilldelats för statlig annonsering fördelas till en bred mångfald av de leverantörer av medietjänster som finns på marknaden, med beaktande av de nationella och lokala särdrag som finns på de berörda mediemarknaderna.

Av tredje stycket i artikel 25.1 framgår att bestämmelserna inte ska påverka tilldelningen av offentliga kontrakt och koncessionskontrakt i enlighet med unionsreglerna om offentlig upphandling eller tillämpningen av unionsreglerna om statligt stöd.

I artikel 25.2 ställs krav på offentliga aktörer att offentliggöra information om sina offentliga utgifter för statlig annonsering. Informationen ska omfatta juridiska namn på de leverantörer av medietjänster eller leverantörer av onlineplattformar från vilka de köpt tjänster (punkt a) samt totalt årligt belopp och årliga belopp per leverantör (punkt c). Informationen ska även, i tillämpliga fall, omfatta juridiska namn på företagsgrupper i vilka leverantörerna ingår (punkt b). I den delen kan dock medlemsstaterna göra undantag för offentliga aktörer i territoriella enheter med mindre än 100 000 invånare.

Enligt artikel 25.3 ska nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan eller andra behöriga oberoende myndigheter eller aktörer i medlemsstaterna övervaka och rapportera årligen om tilldelningen av medel för statlig annonsering på grundval av den information som de offentliga aktörerna ska lämna enligt artikel 25.2. De årliga rapporterna ska offentliggöras på ett lättillgängligt sätt. Artikeln innehåller även en bestämmelse om befogenhet att begära ytterligare information från de offentliga aktörerna.

Det krävs inte några kompletterande bestämmelser till följd av artikel 25.1 och 25.2

Artikel 25.1 och 25.2 innehåller ett par uttryckliga krav på medlemsstaterna som kan innebära att det behövs kompletterande bestämmelser. Det behövs, som *Konkurrensverket* påpekar, övervägas om det krävs lagstiftning för att uppfylla kravet i andra stycket i artikel 25.1 om fördelning av offentliga annonsmedel till en bred mångfald av leverantörer av medietjänster. Det finns i nuläget inget som tyder på något annat än att fördelningen av annonsmedel överensstämmer med förordningens krav. Något behov av lagstiftningsåtgärder finns därför inte. Om den rapportering som ska ske enligt artikel 25.3 skulle visa på något annat kan det dock finnas anledning att återkomma till frågan.

Det behöver även övervägas om offentliga aktörer i territoriella enheter med mindre än 100 000 invånare bör undantas från informations-skyldigheten i artikel 25.2. Möjligheten att göra undantag gäller dock endast en del av den information som ska lämnas (punkt b). Den administrativa lättnaden till följd av ett sådant undantag skulle därmed bli högst begränsad och uppväger inte värdet av att informationen är enhetlig. Det bör därför inte införas något undantag från informationsskyldigheten.

I övrigt innehåller artikel 25.1 och 25.2 skyldigheter för offentliga aktörer. *Konkurrensverket* och *Upphandlingsmyndigheten* efterfrågar i flera olika avseenden ytterligare analys av hur kravet i artikel 25.1 om kriterier och förfaranden vid tilldelning av medel för bl.a. annonsering, förhåller sig till den svenska upphandlingslagstiftningen och hur kraven kan uppfyllas. När det gäller analyser och förtydliganden av hur kraven i artikel 25.1 och 25.2 ska uppfyllas bör framhållas att medlemsstaterna inte med någon normgivande verkan får uttala sig om tillämpningen av en EU-förordning eller förtydliga innebörden av begrepp som förekommer i

förordningen. Tolkningsfrågor ska i stället hanteras av tillämpande myndigheter och domstolar. Flera av de frågor som Konkurrensverket och Upphandlingsmyndigheten tar upp i sina remissvar är av denna karaktär och kan därför inte besvaras i detta lagstiftningsärende. Däremot behöver det övervägas om det behövs kompletterande bestämmelser för att mediefrihetsförordningen ska kunna tillämpas i praktiken och få ett effektivt genomslag. Det kan t.ex. finnas behov av administrativa och processuella regler och lagstiftning som är oförenlig med kraven i förordningen kan behöva anpassas till den.

I det sammanhanget bör inledningsvis noteras att syftet med artikel 25 är att åstadkomma gemensamma regler för tilldelning av medel för statlig annonsering och varu- och tjänstekontrakt till leverantörer av medietjänster och onlineplattformar, för att råda bot på ett fragmenterat regelverk med unionsrättsliga regler om upphandling och mediespecifika åtgärder som skiljer sig mellan medlemsstaterna (se skäl 72 och 73). Artikel 25 ska således tillämpas oberoende av om det är fråga om tilldelning av medel inom ramen för ett upphandlingsförfarande.

När det gäller frågan om svensk upphandlingslagstiftning är förenlig med mediefrihetsförordningen kan följande konstateras. Den lagstiftning som skulle kunna aktualiseras vid sådana avtal som omfattas av artikel 25.1 i förordningen är lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU), lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna och lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner. Dessa lagar genomför EU-direktiv på upphandlingsområdet (se prop. 2015/16:195). På det direktivstyrda området är denna upphandlingslagstiftning förenlig med artikel 25.1, eftersom det uttryckligen anges i artikeln att den inte ska påverka tillämpningen av EU-rättsliga regler om upphandling. Upphandlingslagstiftningen är dock även utanför det direktivstyrda området anpassad till EU-direktiven och kommer därmed inte i konflikt med artikel 25.1. Det finns således inte behov av att anpassa den svenska upphandlingslagstiftningen till mediefrihetsförordningen.

Kravet att annonsmedel och kontrakt med leverantörer av medietjänster och onlineplattformar ska tilldelas i enlighet med kriterier som offentliggjorts elektroniskt i förväg har inte någon motsvarighet i svensk rätt. När det gäller kravet att tilldelningen ska ske genom öppna, proportionella och icke-diskriminerande förfaranden motsvaras det av de allmänna principer som ska gälla för all upphandling enligt den aktuella upphandlingslagstiftningen (se t.ex. 4 kap. 1 §, 19 kap. 2 § och 19 a kap. 8 § LOU). Offentliga aktörer behöver själva bedöma hur de ska uppfylla kraven i artikel 25.1. Något behov av att införa administrativa bestämmelser som kompletterar artikeln för att den ska kunna tillämpas bedöms inte finnas.

Konkurrensverket efterfrågar en analys av om brister i förfarandet enligt artikel 25.1 ska kunna prövas rättsligt. Kravet på kriterier i artikeln bedöms inte innebära att sådana kriterier ska tas fram för varje enskilt tillfälle när t.ex. en statlig myndighet avser att ingå avtal om annonsering. Kravet innebär i stället att det ska finnas kriterier som kan tillämpas generellt vid all tilldelning av medel för annonsering och när varu- och tjänstekontrakt ingås med leverantörer av medietjänster eller onlineplattformar. Därmed finns det inte heller skäl att införa en möjlighet för enskilda att få en rättslig prövning av kriterierna. Detsamma gäller i fråga om kravet att annonsmedel och kontrakt ska tilldelas genom öppna, proportionella och icke-

diskriminerande förfaranden. Tillsynsmyndigheten kommer enligt artikel 7.1 ansvara för att säkerställa att artikel 25.1 följs (se avsnitt 5.2). Regeringen bedömer att detta är tillräckligt för att säkerställa att artikeln får ett effektivt genomslag. Sammanfattningsvis finns det inte behov av kompletterande bestämmelser till följd av artikel 25.1 och 25.2.

Offentliga aktörer ska lämna den information de har offentliggjort till tillsynsmyndigheten

Medlemsstaterna ska enligt artikel 25.3 utse ett organ som ska övervaka och rapportera om tilldelningen av medel för statlig annonsering på grundval av den information som ska offentliggöras av offentliga aktörer enligt artikel 25.2. Enligt regeringen bör Mediemyndigheten, dvs. den nationella tillsynsmyndigheten enligt artikel 2.13, ges denna uppgift. Det är tillräckligt att uppgiften regleras i förordning.

I avsnitt 9.2.1 föreslås att bl.a. den som har skyldigheter enligt artikel 25.1 och 25.2 på begäran ska lämna upplysningar och handlingar till tillsynsmyndigheten. Det är dock inte ändamålsenligt att tillsynsmyndigheten själv löpande efterfrågar information från varje offentlig aktör. För att övervakningen ska kunna genomföras på ett effektivt sätt bör aktörerna själva lämna den relevanta informationen till tillsynsmyndigheten. Det bör därför införas en skyldighet för de offentliga aktörerna att göra detta så snart som möjligt efter att informationen offentliggjorts. Skyldigheten bör regleras i den nya lagen. I promemorian föreslås att de offentliga aktörerna ska vara skyldiga att anmäla till tillsynsmyndigheten när de har uppfyllt sin skyldighet enligt artikel 25.2. Något sådant krav på anmälan bedöms dock inte behövas. Det är tillräckligt att det framgår av bestämmelsen att aktörerna ska lämna informationen till tillsynsmyndigheten. Därmed åstadkoms också ett sådant förtydligande som *Mediemyndigheten* efterfrågar. Tillsammans med informationen bör det även lämnas en uppgift om var den finns tillgänglig. I övrigt kan verkställighetsföreskrifter om skyldigheten att lämna information meddelas av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

9 Tillsyn

9.1 Tillsynsmyndighetens uppgifter

Regeringens förslag: Tillsynsmyndigheten ska ha tillsyn över att skyldigheten att göra information åtkomlig enligt artikel 6.1 i mediefrihetsförordningen och att skyldigheterna att lämna information och att anmäla mediekoncentrationer till tillsynsmyndigheten enligt den nya lagen följs.

Det ska i lagen också finnas en bestämmelse som upplyser om att tillsynsmyndigheten har i uppgift att säkerställa tillämpningen av kapitel III i mediefrihetsförordningen.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens. Promemorians lagförslag har dock en annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inte haft några synpunkter på förslaget. Enligt *Lunds universitet (juridiska fakultetsstyrelsen)* bör frågan om tillsynsmyndighetens oberoende undersökas mer fördjupat.

Skälen för regeringens förslag

Mediemyndigheten uppfyller kraven på oberoende i mediefrihetsförordningen

De krav som ställs på tillsynsmyndigheten enligt AV-direktivet gäller även för myndigheten i dess roll som tillsynsmyndighet enligt mediefrihetsförordningen (artikel 7.2 i förordningen jämförd med artikel 30 i direktivet). Det handlar bl.a. om myndighetens oberoende, opartiskhet, självständighet och öppenhet samt villkor för utnämning och avsättande av myndighetschefen. Regeringen konstaterar att den svenska förvaltningsmodellen innebär starka och till största delen grundlagsfästa garantier för oberoende i beslutsfattandet hos förvaltningsmyndigheter under regeringen. Av 12 kap. 2 § regeringsformen framgår att ingen myndighet, inte heller riksdagen eller en kommuns beslutande organ, får bestämma hur en förvaltningsmyndighet i ett särskilt fall ska besluta i ett ärende som rör myndighetsutövning mot en enskild eller mot en kommun eller som rör tillämpningen av lag. Myndigheterna är alltså självständiga i sitt beslutsfattande både i förhållande till andra myndigheter och i förhållande till riksdagen och regeringen. Dessutom har Myndigheten för press, radio och tv, numera Mediemyndigheten, ansetts uppfylla AV-direktivets krav efter att längden på myndighetschefens anställning reglerats i förordning (prop. 2019/20:168 s. 152 och 153). Regeringen anser, till skillnad från *Lunds universitet (juridiska fakultetsstyrelsen)*, inte att det finns anledning att göra en fördjupad undersökning av frågan om myndighetens oberoende.

Den nya lagen bör innehålla en upplysning om tillsynsmyndighetens uppdrag enligt artikel 7.1 i mediefrihetsförordningen

Enligt artikel 7.1 ska tillsynsmyndigheten, i tillämpliga fall genom samråd eller samordning med vissa andra aktörer, säkerställa tillämpningen av kapitel III i förordningen. Kapitlet omfattar artiklarna 7–25 som är av olika karaktär. I många delar riktar sig bestämmelserna till medlemsstaterna och deras tillsynsmyndigheter eller till Europeiska nämnden för medietjänster eller kommissionen. Det finns dock även bestämmelser som riktar sig till enskilda eller myndigheter och andra offentliga verksamhetsutövare som har materiella skyldigheter enligt mediefrihetsförordningen. Detta gäller exempelvis artikel 20 som gäller för tillverkare, utvecklare och importörer av vissa enheter och användargränssnitt. Ett annat exempel är artikel 25 som gäller för offentliga aktörer. Uppgiften att säkerställa tillämpningen av kapitel III får således utöver samråd och samordning anses innefatta tillsynsåtgärder.

Det behövs inte några kompletterande bestämmelser för att tillsynsmyndigheten ska kunna tillämpa artikel 7.1. Däremot föreslås att

tillsynsmyndigheten ska ges vissa befogenheter för att kunna fullgöra sina uppgifter (se avsnitt 9.2). För att det ska bli tydligt vilka uppgifter befogenheterna avser bör det i den nya lagen upplysas om att tillsynsmyndigheten har i uppgift att säkerställa tillämpningen av kapitel III i mediefrihetsförordningen. Därmed ger lagen en heltäckande bild av tillsynsmyndighetens uppgifter.

Tillsynsmyndigheten bör ges ytterligare uppgifter utöver de som följer av mediefrihetsförordningen

Artikel 6.1 ingår inte i kapitel III och omfattas därmed inte av tillsynsmyndighetens uppgifter enligt artikel 7.1. Det följer således inte av mediefrihetsförordningen att myndigheten ska utöva tillsyn över artikel 6.1. Artikeln innebär en skyldighet för leverantörer av medietjänster att göra information om bl.a. sina kontaktuppgifter åtkomlig för mottagarna av sina tjänster. Med hänsyn till att medlemsstaterna är skyldiga att ge förordningen ett effektivt genomslag på nationell nivå bör tillsynsmyndigheten även ha tillsyn över att artikel 6.1 följs.

Tillsynsmyndigheten bör även ha tillsyn över att de bestämmelser om skyldighet att lämna information som föreslås i den nya lagen följs. En sådan skyldighet föreslås för den som fullgör sin skyldighet att göra information åtkomlig enligt artikel 6.1 (se avsnitt 6.2) och för offentliga aktörer som fullgör sin skyldighet att offentliggöra information enligt artikel 25.2 (se avsnitt 8). Tillsynen bör även omfatta den föreslagna skyldigheten att anmäla koncentrationer på mediemarknaden (se avsnitt 7).

9.2 Tillsynsmyndighetens befogenheter

9.2.1 Skyldighet att lämna upplysningar och handlingar

Regeringens förslag: Den som har skyldigheter enligt kapitel III i mediefrihetsförordningen eller enligt den nya lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten lämna de upplysningar och handlingar som myndigheten behöver för sina uppgifter enligt mediefrihetsförordningen och för sin tillsyn enligt den nya lagen. Detsamma ska gälla för andra som på grund av sitt yrke eller sin affärsverksamhet kan antas ha sådana upplysningar eller handlingar.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Enligt promemorians lagförslag ska skyldigheten att lämna upplysningar och handlingar gälla för fysiska och juridiska personer som omfattas av artiklarna 6.1 och 7–25 i mediefrihetsförordningen. Förslaget har även en annan språklig utformning.

Remissinstanserna har inte yttrat sig över förslaget.

Regeringens skäl för förslaget: Av artikel 7.4 i mediefrihetsförordningen följer att medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella tillsynsmyndigheterna ges befogenhet att begära att vissa personer inom rimlig tid tillhandahåller information som är proportionell och nödvändig för fullgörandet av uppgifterna enligt kapitel III. Befogenheten att begära information enligt artikeln ska kunna riktas mot fysiska eller juridiska

personer som omfattas av kapitel III samt mot varje annan fysisk eller juridisk person som på grund av sitt yrke eller sin affärsverksamhet rimligen kan antas inneha sådan information. Det behövs kompletterande bestämmelser till artikeln. Sådana bestämmelser bör införas i den nya lagen.

De kompletterande bestämmelserna bör utformas så att de avser skyldighet att på begäran lämna upplysningar och handlingar till tillsynsmyndigheten. Skyldigheten bör avse sådana upplysningar och handlingar som myndigheten behöver för sina uppgifter enligt mediefrihetsförordningen. Den bör även avse upplysningar och handlingar som tillsynsmyndigheten behöver för den tillsyn som regleras i den nya lagen (se avsnitt 9.1). Det sistnämnda följer inte av artikel 7.4, men krävs för att mediefrihetsförordningen ska ges ett effektivt genomslag.

När det gäller frågan om vem som bör vara skyldig att lämna upplysningar och handlingar konstaterar regeringen att artikel 7.4 visserligen nämner de fysiska och juridiska personer som omfattas av kapitel III, dvs. av artiklarna 7–25 i mediefrihetsförordningen. Artikel 7.4 kräver dock endast att skyldigheter införs i den utsträckning de är nödvändiga för att tillsynsmyndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt förordningen. Därför bör kretsen av aktörer som ska vara skyldiga att lämna upplysningar och handlingar anges tydligare i den föreslagna bestämmelsen och på ett sätt som motsvarar tillsynsmyndighetens faktiska behov. Skyldigheten att lämna upplysningar och handlingar bör därför begränsas till den som har skyldigheter enligt artiklarna 6.1, 18.1–18.6, 18.8, 20.2, 20.3, 24.1, 24.2, 25.1 eller 25.2 i mediefrihetsförordningen eller som enligt den nya lagen är skyldig att anmäla koncentrationer på mediemarknaden (se avsnitt 7). Skyldigheten bör även gälla för andra som på grund av sitt yrke eller sin affärsverksamhet kan antas ha sådana upplysningar eller handlingar som tillsynsmyndigheten behöver för sina uppgifter enligt mediefrihetsförordningen och sin tillsyn enligt den nya lagen.

Av artikel 7.4 följer att den information som myndigheten begär ska vara proportionell och nödvändig för fullgörandet av uppgifterna. Kravet uppfylls genom bestämmelsen om proportionalitet i 5 § tredje stycket förvaltningslagen (2017:900), som blir tillämplig när tillsynsmyndigheten begär upplysningar och handlingar. Någon bestämmelse om proportionalitet behövs därför inte i den nya lagen. Vid sin begäran har myndigheten vidare att beakta nationella bestämmelser om bl.a. anonymitetsskydd och efterforskningsförbud (jfr t.ex. skäl 77 i mediefrihetsförordningen). Tillsynsmyndighetens befogenheter begränsas således av bestämmelser i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.

9.2.2 Skyldighet att lämna varuprover eller liknande

Regeringens förslag: Den som har skyldigheter enligt artikel 20.2 eller 20.3 i mediefrihetsförordningen ska på begäran lämna de varuprover eller liknande som tillsynsmyndigheten behöver för sin uppgift att säkerställa tillämpningen av dessa artiklar.

Promemorian förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I förslaget är dock skyldigheten inte preciserad till punkt 2 eller 3 i artikel 20. Förslaget har även en annan språklig utformning.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inte yttrat sig över förslaget. *Sveriges advokatsamfund* anser att regleringen bör kompletteras med åtgärder som tillsynsmyndigheten kan vidta om en tillverkare, utvecklare eller importör inte uppfyller kraven i mediefrihetsförordningen.

Skälen för regeringens förslag: Artikel 20.1 i mediefrihetsförordningen ger användare rätt att ändra konfigurationen av enheter och användargränssnitt som kontrollerar eller hanterar åtkomst till medietjänster som tillhandahåller program (t.ex. smart-tv-apparater och ljudsystem för bilar). Användarna ska kunna ändra konfigurationen i syfte att anpassa medieutbudet i enlighet med sina personliga intressen eller preferenser.

Användarnas rättighet motsvaras av en skyldighet enligt artikel 20.2 för tillverkare, utvecklare och importörer av sådana enheter och användargränssnitt som avses i artikel 20.1. De ska enligt artiklarna bl.a. säkerställa att enheterna och användargränssnitten, när de släpps ut på marknaden, har en funktion som gör det möjligt för användarna att när som helst ändra konfigurationen av enheterna och användargränssnitten. Detta innebär ändring av standardinställningarna i fråga om åtkomst till, och användning av, utbudet av medietjänster.

Tillverkarna, utvecklarna och importörerna har enligt artikel 20.3 en skyldighet att säkerställa att den visuella identiteten för medietjänster som deras enheter och användarsnitt ger åtkomst till är konsekvent och tydligt synlig för användarna. Av skäl 58 framgår att visuell identitet avser märken, logotyper, varumärken eller andra karakteristiska egenskaper. I skälet anförs att visuella identiteter gör det möjligt för mottagarna att enkelt se vem som bär det redaktionella ansvaret för tjänsten.

Medlemsstaterna har enligt artikel 20.4 en skyldighet att säkerställa att tillverkare, utvecklare och importörer av enheter och användargränssnitt följer artikel 20.1 och 20.2. Dessa aktörer föreslås också att omfattas av skyldigheten enligt den nya lagen att lämna upplysningar och handlingar (avsnitt 9.2.1). Denna skyldighet är dock otillräcklig när det gäller artikel 20.2 och 20.3. Tillsynsmyndigheten behöver även kunna undersöka om de enheter och användargränssnitt som släpps ut på den svenska marknaden har de funktioner som mediefrihetsförordningen kräver. Det bör därför i den nya lagen finnas en skyldighet för tillverkare, utvecklare och importörer att på begäran lämna de varuprover eller liknande till tillsynsmyndigheten som behövs för myndighetens uppgift att säkerställa tillämpningen av artikel 20.2 och 20.3.

Sveriges advokatsamfund har efterfrågat ytterligare åtgärder som tillsynsmyndigheten kan vidta mot tillverkare, utvecklare och importörer. I avsnitt 9.2.3 föreslås att tillsynsmyndigheten ska kunna besluta om förelägganden som får förenas med vite om aktörerna inte följer sina skyldigheter enligt mediefrihetsförordningen. Detsamma gäller om de inte följer sina skyldigheter enligt den nya lagen att lämna upplysningar och handlingar samt varuprover och liknande. Regeringen bedömer med hänsyn till detta att tillsynsmyndigheten kommer ha tillräckliga befogenheter i förhållande till tillverkarna, utvecklarna och importörerna.

9.2.3 Föreläggande och vite

Regeringens förslag: Tillsynsmyndigheten ska få besluta de förelägganden som behövs för att de bestämmelser i mediefrihetsförordningen eller den nya lagen som innehåller skyldigheter för enskilda samt offentliga myndigheter och enheter ska följas.

Ett beslut om föreläggande ska få förenas med vite.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. Enligt förslaget får beslut om förelägganden avse att artiklarna 6.1 och 7–25 i mediefrihetsförordningen ska följas.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inte yttrat sig över förslaget. *Sveriges advokatsamfund* anser med hänvisning till artikel 21.1 i mediefrihetsförordningen att förslaget bör förtydligas på så sätt att tillsynsmyndigheten endast bör kunna vidta en åtgärd om den konkret ökar mediepluralismen och stärker det redaktionella oberoendet. Om detta är oklart ska åtgärden enligt samfundet beslutas av domstol.

Skälen för regeringens förslag: Mediefrihetsförordningen kräver inte uttryckligen att tillsynsmyndigheten ska kunna vidta åtgärder mot den som inte fullgör sina skyldigheter enligt förordningen. Medlemsstaterna har dock en generell skyldighet att ge EU-rätten ett effektivt genomslag. Tillsynsmyndigheten bör därför ges befogenhet att vidta åtgärder inom ramen för sin tillsyn om bestämmelserna inte följs.

Tillsynsmyndighetens uppgift att säkerställa tillämpningen av mediefrihetsförordningen omfattar kapitel III i förordningen (se artikel 7.1). Det är dock bara vissa artiklar i kapitlet som är av sådan karaktär att de bör omfattas av myndighetens befogenhet att vidta åtgärder om bestämmelserna inte följs. Detta gäller skyldigheterna för enskilda enligt artiklarna 18.1–18.6, 18.8, 20.2, 20.3, 24.1 och 24.2 samt skyldigheterna för offentliga aktörer enligt artikel 25.1 och 25.2. Befogenheten bör även omfatta de skyldigheter för enskilda som följer av den nya lagen och som tillsynsmyndigheten förslås ha tillsyn över. Tillsynen omfattar artikel 6.1 i mediefrihetsförordningen samt skyldigheterna att lämna information till tillsynsmyndigheten enligt lagen (se avsnitt 9.1). Slutligen behöver tillsynsmyndigheten kunna vidta åtgärder om dess begäran att få upplysningar eller handlingar samt varuprover eller liknande inte följs (avsnitt 9.2.1 och 9.2.2).

Tillsynsmyndigheten bör genom den nya lagen ges befogenhet att besluta om förelägganden. Föreläggandena bör vid behov kunna förenas med vite. Förelägganden kommer kunna riktas mot statliga myndigheter i syfte att de ska följa artikel 25. Det är dock en vedertagen princip att staten som utgångspunkt inte bör vara adressat för ett vitesföreläggande. Undantag förekommer i några fall där staten uppträder i en speciell egenskap, t.ex. som arbetsgivare eller forskningshuvudman. Sådana undantag förutsätter som regel att det finns ett särskilt författningsstöd (jfr t.ex. prop. 2017/18:299 s. 68 och prop. 2021/22:257 s. 202 och 203). Det finns inte skäl att göra ett sådant undantag för förelägganden enligt den nya lagen.

Sveriges advokatsamfund anser, med hänvisning till artikel 21 i mediefrihetsförordningen, att det i den nya lagen bör förtydligas att tillsynsmyndigheten endast ska kunna vidta en åtgärd om den konkret ökar

mediepluralismen och stärker det redaktionella oberoendet. Om detta är oklart ska åtgärden enligt samfundet beslutas av domstol. Artikel 21 reglerar bl.a. administrativa åtgärder som kan påverka mediepluralismen eller det redaktionella oberoendet för leverantörer av medietjänster på den inre marknaden. Till skillnad från advokatsamfundet anser regeringen inte att artikeln innebär att t.ex. ett föreläggande om att följa en skyldighet i mediefrihetsförordningen måste öka mediepluralismen och stärka det redaktionella oberoendet i det enskilda fallet för att kunna beslutas. Regeringen delar inte heller samfundets uppfattning att en domstol behöver besluta om sådana förelägganden. Förvaltningslagen och lagen (1985:206) om viten (viteslagen) kommer att bli tillämpliga på förfarandet. Kravet på domstolsprövning tillgodoses genom möjligheten att överklaga ett beslut om föreläggande med stöd av förvaltningslagen (se avsnitt 9.2.4) samt den domstolsprövning av utdömande av förelagda viten som ska ske enligt viteslagen. Sådana förtydliganden som samfundet efterfrågar behövs därför inte i den nya lagen.

9.2.4 Överklagande

Regeringens förslag: Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande, oavsett om det förenats med vite eller inte, ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt den nya lagen ska inte få överklagas. Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. Enligt promemorians förslag ska endast beslut om förelägganden som förenats med vite vara överklagbara.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser har inga synpunkter på förslaget. *Lunds universitet (juridiska fakultetsstyrelsen)* anför att det bör övervägas om det är motiverat att införa ett överklagandeförbud för beslut som inte förenats med vite.

Skälen för regeringens förslag: Förvaltningslagen är tillämplig på tillsynsmyndighetens handläggning enligt den nya lagen, bl.a. i fråga om överklagande av beslut. Enligt 41 § förvaltningslagen får ett beslut överklagas om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Förvaltningslagens bestämmelser ska enligt 4 § tillämpas om inte någon annan lag eller förordning innehåller bestämmelser som avviker från lagen.

I promemorian föreslås att endast beslut om föreläggande som förenats med vite ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. *Lunds universitet (juridiska fakultetsstyrelsen)* invänder mot förslaget i promemorian och anser att det bör övervägas om det är motiverat att införa ett överklagandeförbud för förelägganden utan vite. Som redogörs för i promemorian är ett beslut om föreläggande som inte förenas med vite inte möjligt att verkställa. Regeringen anser dock, med anledning av Lunds universitets remissynpunkt, att detta inte är tillräckliga skäl för att i det här fallet avvika från förvaltningslagens bestämmelser om överklagande. Rätten att överklaga bör därför gälla för förelägganden oavsett om de förenats med vite. Andra beslut enligt lagen, t.ex. tillsynsmyndighetens

bedömningar av mediekoncentrationer, bör däremot inte kunna överklagas. Det bör krävas prövningstillstånd vid överklagande av förvaltningsrättens beslut till kammarrätten.

10 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Den nya lagen ska träda i kraft den 1 januari 2026. Ändringarna i lagen ska träda i kraft den 8 maj 2027.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att den nya lagen ska träda i kraft den 8 augusti 2025.

Remissinstanserna har inte yttrat sig över förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Mediefrihetsförordningen ska tillämpas från och med den 8 augusti 2025. Delar av förordningen ska dock tillämpas från andra tidpunkter (se artikel 29). Detta gäller bl.a. artikel 20 som innehåller skyldigheter för vissa tillverkare, utvecklare och importörer. Artikel 20 ska inte börja tillämpas förrän den 8 maj 2027.

Den nya lagen bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 januari 2026. Lagen bör vid denna tidpunkt inte innehålla befogenheter eller skyldigheter som rör tillverkare, utvecklare och importörer enligt artikel 20. Sådana befogenheter och skyldigheter bör införas i lagen genom ändringar som träder i kraft när artikel 20 ska börja tillämpas, dvs. den 8 maj 2027.

11 Konsekvenser

11.1 Konsekvenser för det allmänna

11.1.1 Konsekvenser för Mediemyndigheten

Mediefrihetsförordningen och den nya lagen innebär att Mediemyndigheten får nya uppgifter. Av förordningen följer myndighetens uppgift att säkerställa tillämpningen av kapitel III (artiklarna 7–25). Av den nya lagen följer utöver befogenheter även uppgifterna att göra bedömningar av koncentrationer på mediemarknaden och att ha tillsyn över att artikel 6.1 i förordningen och skyldigheterna att lämna information till tillsynsmyndigheten enligt den nya lagen följs. Därutöver tillkommer nya uppgifter för myndigheten som kommer att regleras i förordning. En sådan uppgift är att upprätta och tillhandahålla en nationell databas över medieäggande.

Mediemyndigheten bedömer att samtliga nya uppgifter till följd av mediefrihetsförordningen kommer medföra kostnader för myndigheten om 7,5 miljoner kronor årligen. Myndigheten anför att från början av 2025, när Europeiska nämnden för medietjänster (nämnden) inleder sitt arbete, kommer kravet på ytterligare internationella arbetsinsatser från myndig-

heten att öka, bl.a. genom deltagande i arbetsgrupper. Nämnden kommer inte bara behöva arbeta med AV-direktivet och mediefrihetsförordningen utan också beakta samtliga EU-regelverk på medieområdet. Sammantaget bedömer Mediemyndigheten att arbetet inom nämnden kommer att kräva minst ytterligare två årsarbetskrafter.

Det tillsynsarbete som tillkommer nationellt bedöms av Mediemyndigheten som relativt omfattande, och arbetet kommer kräva nya kompetenser inom myndigheten. Myndighetens tillsynsåtgärder kommer delvis att omfatta aktörer och områden som är nya. Myndigheten noterar särskilt att de nya uppgifterna att utveckla och upprätthålla en databas över medieäggande, övervaka och rapportera om tilldelning av medel för offentlig annonsering, liksom att genomföra mediekoncentrationsbedömningar kommer vara nya och arbetsintensiva uppgifter. Sammantaget beräknar Mediemyndigheten att det nationella tillsynsarbetet kommer kräva ytterligare minst fyra årsarbetskrafter. Regeringen bedömer att de tillkommande uppgifterna kommer medföra ett behov av allokering av resurser.

11.1.2 Konsekvenser för övriga myndigheter

Konsekvenser för domstolarna

Förslagen innebär att Mediemyndigheten för sin tillsyn över mediefrihetsförordningen och den nya lagen kommer få besluta om förelägganden som kan förenas med vite och att sådana beslut ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta bedöms leda till att ett fåtal mål om förelägganden och utdömande av vite kan komma att överklagas till och prövas av allmän förvaltningsdomstol. *Domstolsverket* har inte bedömt att detta kommer påverka Sveriges domstolar i någon större omfattning. Det ökade resursbehov som kan uppstå bör därför kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Konsekvenser för statliga och kommunala förvaltningsmyndigheter och bolag

De offentliga aktörer som fullgör sin årliga informationsskyldighet enligt artikel 25.2 i mediefrihetsförordningen ska enligt lagförslaget lämna information till Mediemyndigheten. Skyldigheten omfattar både statlig och kommunal sektor och gäller för såväl myndigheter som offentlig verksamhet som organiseras i andra former.

Förslaget innebär att den information som de berörda aktörerna redan har samlat in och offentliggjort på grund av EU-förordningens krav även ska skickas till Mediemyndigheten tillsammans med en uppgift om var informationen gjorts tillgänglig. Uppgiften att årligen skicka in informationen bedöms kräva en ytterst begränsad arbetsinsats för aktörerna. Den kommunala finansieringsprincipen aktualiseras när nya uppgifter som innebär ökade kostnader läggs på kommunsektorn men då kostnadsökningen i detta fall bedöms bli försumbar görs ingen ekonomisk reglering.

11.2 Konsekvenser för företag

Mediefrihetsförordningen medför nya skyldigheter för svenska medieföretag och kan därmed förväntas medföra ekonomiska konsekvenser. *Regelrådet* anser att det är en brist att inte de konsekvenser som följer direkt av förordningen analyseras i promemorian. Regeringen noterar att konsekvensbedömningar (impact assessment), där bl.a. konsekvenser för företag beaktas, har tagits fram i samband med kommissionens förslag till förordning. I kommissionens konsekvensbedömning konstateras att endast mindre konsekvenser förväntas för små och medelstora företag. De konsekvenser som förväntas är i första hand förknippade med att få kännedom om och förstå de nya reglerna.

Det föreslås att leverantörer av medietjänster som fullgör sin informationsskyldighet enligt artikel 6.1 i mediefrihetsförordningen ska vara skyldiga att lämna informationen och en uppgift om var den finns tillgänglig till Mediemyndigheten. Detta ska ske varje gång informationen uppdateras. *Regelrådet* efterfrågar en redogörelse för vilka leverantörer av medietjänster som träffas av kraven och storleken på dessa tjänster. Kravet i mediefrihetsförordningen gäller alla typer av medier, dvs. både sådana som omfattas av radio- och tv-lagen (2010:696) och t.ex. textbaserade medier. För tjänster som omfattas av radio- och tv-lagen gäller redan idag en anmälningsskyldighet med liknande krav som de som föreslås i den nya lagen. På den svenska mediemarknaden finns därutöver uppskattningsvis 150 betalade presspublikationer och ett hundratal gratistidningar. För dessa är skyldigheten att lämna information till Mediemyndigheten ny och kommer därmed initialt innebära en ny arbetsinsats. Det kan dock noteras att den svenska mediesektorn är relativt konsoliderad och att ett stort antal tjänster ägs av ett mindre antal företag eller företagsgrupper vilket innebär att samma eller liknande uppgifter ska lämnas för många tjänster. Förslaget innebär att den information som företagen redan har samlat in och gjort tillgänglig för tjänstemottagarna på grund av förordningens krav även ska lämnas till Mediemyndigheten tillsammans med en uppgift om var informationen gjorts tillgänglig. Förslaget bedöms därmed inte innebära annat än en obetydlig arbetsinsats för de som berörs.

Regeringen föreslår även en skyldighet att anmäla vissa företagskoncentrationer på mediemarknaden till Mediemyndigheten. Anmälningsskyldigheten är knuten till att koncentrationen anmäls enligt konkurrenslagen. Detta innebär att den enbart träffar de största företagskoncentrationerna på mediemarknaden och därmed i första hand de större medieföretagen. Konkurrensverket har under de senaste 20 åren genomfört ett trettiotal prövningar av företagskoncentrationer på mediemarknaden. En rimlig bedömning är därför att en eller ett par anmälningar kan komma att göras årligen. Uppgifterna som ska lämnas till Mediemyndigheten är inte identiska med dem som ska lämnas enligt konkurrenslagen, men regeringen bedömer att den tillkommande anmälningsskyldigheten endast innebär en begränsad ytterligare arbetsinsats.

Det föreslås också en skyldighet för vissa företag att lämna upplysningar och handlingar till tillsynsmyndigheten som myndigheten behöver för sina uppgifter enligt mediefrihetsförordningen och den nya lagen. Därutöver föreslås en särskild skyldighet för tillverkare, utvecklare och importörer som erbjuder enheter eller användargränssnitt som ger åtkomst till

medietjänster. För att tillsynsmyndigheten i enlighet med kraven i förordningen ska kunna undersöka de enheter och användargränssnitt som släpps ut på marknaden föreslås att sådana företag på begäran ska lämna de varuprover eller liknande som behövs. Skyldigheten gäller endast på begäran och uppgiften att bedöma när varuprover och liknande ska lämnas läggs därmed på myndigheten. Regeringen gör bedömningen att förslaget i sådana fall kan innebära en begränsad arbetsbörda och kostnad för berörda företag vid lanseringen av nya produkter. Eftersom bestämmelserna i den här delen av mediefrihetsförordningen inte ska börja tillämpas förrän 2027 har dock företagen god tid på sig att förbereda sig för sådana kommande skyldigheter.

11.3 Övriga konsekvenser

Förslagen bedöms i övrigt inte innebära några sådana konsekvenser som ska redovisas enligt förordningen om konsekvensutredningar, exempelvis för enskilda eller när det gäller den kommunala självstyrelsen.

12 Författningskommentar

12.1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning

Lagens innehåll

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1083 av den 11 april 2024 om fastställande av en gemensam ram för medietjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiv 2010/13/EU (europeisk mediefrihetsförordning), i denna lag kallad EU:s mediefrihetsförordning.

I paragrafen anges att lagen kompletterar EU:s mediefrihetsförordning. Lagen ska alltså läsas tillsammans med förordningen. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Ord och uttryck i lagen

2 § Ord och uttryck i denna lag har samma betydelse som i EU:s mediefrihetsförordning.

I paragrafen anges hur ord och uttryck i lagen ska förstås. Orden och uttrycken som används i lagen har samma innebörd som i mediefrihetsförordningen. Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Tillsynsmyndighet

3 § Det följer av artikel 2.13 i EU:s mediefrihetsförordning att nationell tillsynsmyndighet är den myndighet som utsetts till nationell tillsynsmyndighet enligt artikel 30 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster).

Paragrafen upplyser om att den myndighet som är utsedd till nationell tillsynsmyndighet enligt EU:s s.k. AV-direktiv också är nationell tillsynsmyndighet enligt mediefrihetsförordningen. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Skyldighet att lämna information

4 § Den som har gjort information åtkomlig enligt artikel 6.1 eller offentliggjort information enligt artikel 25.2 i EU:s mediefrihetsförordning ska så snart som möjligt lämna informationen och en uppgift om var den finns tillgänglig till tillsynsmyndigheten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en skyldighet för leverantörer av medietjänster och offentliga aktörer att lämna information till tillsynsmyndigheten. Övervägandena finns i avsnitt 6.2 och 8.

I paragrafen finns krav på att lämna information för den som har skyldigheter enligt artikel 6.1 eller 25.2 i mediefrihetsförordningen.

Artikel 6.1 gäller för leverantörer av medietjänster. Leverantörerna ska enligt artikeln göra viss angiven information om sin verksamhet lätt och direkt åtkomlig för mottagarna av sina tjänster. Informationen ska bl.a. avse leverantörens kontaktuppgifter och uppgifter om vem som är leverantörens ägare. Leverantörer av medietjänster definieras i artikel 2.2.

Artikel 25.2 gäller för offentliga myndigheter och enheter. Dessa aktörer är enligt artikeln skyldiga att årligen offentliggöra viss angiven information om sina utgifter för statlig annonsering. Offentliga myndigheter och enheter definieras i artikel 2.18.

Av paragrafen följer att den som har gjort information åtkomlig enligt artikel 6.1 eller offentliggjort information enligt artikel 25.2 i mediefrihetsförordningen så snart som möjligt ska lämna denna information till tillsynsmyndigheten.

Förutom att lämna den information som ska tillhandahållas enligt artikel 6.1 och 25.2 till tillsynsmyndigheten ska det även lämnas en uppgift om var informationen finns tillgänglig, exempelvis genom en länk till den webbplats där informationen finns. Skyldigheten enligt paragrafen gäller vid varje tillfälle som information görs åtkomlig eller offentliggörs enligt artiklarna. Leverantörer av medietjänster ska således lämna information till tillsynsmyndigheten efter varje uppdatering av den information som avses i artikel 6.1. Sådana uppdateringar behövs exempelvis när leverantören har bytt namn eller ägarförhållandena har förändrats. Offentliga myndigheter och enheter ska lämna information till tillsynsmyndigheten årligen efter att informationen har offentliggjorts enligt artikel 25.2.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Skyldighet att anmäla koncentrationer på mediemarknaden

5 § En koncentration på mediemarknaden ska anmälas till tillsynsmyndigheten, om den har anmälts till

1. Konkurrensverket i enlighet med 4 kap. 6 eller 7 § konkurrenslagen (2008:579), eller

2. Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 4.1 i rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer ("EG:s koncentrationsförordning"), och

a) de berörda företagen tillsammans har haft en omsättning föregående räkenskapsår i Sverige som överstiger en miljard kronor, och

b) minst ett av företagen i a är en leverantör av medietjänster eller en leverantör av en onlineplattform som ger tillgång till medieinnehåll.

Den som har anmält koncentrationen till Konkurrensverket eller kommissionen ska samma dag göra anmälan till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska innehålla de uppgifter som myndigheten behöver för bedömningen av koncentrationen enligt 6 §.

I paragrafen regleras när koncentrationer på mediemarknaden ska anmälas till tillsynsmyndigheten. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Av paragrafen framgår att en koncentration på mediemarknaden ska anmälas till tillsynsmyndigheten om vissa i paragrafen angivna förutsättningar är uppfyllda. Vad som utgör en koncentration på mediemarknaden definieras i artikel 2.15 i mediefrihetsförordningen.

Enligt *första stycket 1* ska en koncentration på mediemarknaden som har anmälts till Konkurrensverket i enlighet med 4 kap. 6 eller 7 § konkurrenslagen (2008:579) även anmälas till tillsynsmyndigheten.

Enligt *första stycket 2* ska en koncentration på mediemarknaden som har anmälts till kommissionen enligt EG:s koncentrationsförordning även anmälas till tillsynsmyndigheten, om förutsättningarna i underpunkterna a och b är uppfyllda. De berörda företagen i koncentrationen ska således tillsammans ha haft en omsättning föregående räkenskapsår i Sverige som överstiger en miljard kronor. Därutöver ska ett av dessa företag vara en leverantör av medietjänster eller en leverantör av en onlineplattform som ger tillgång till medieinnehåll. Det krävs med andra ord att minst en sådan leverantör som ingår i koncentrationen har haft en omsättning i Sverige under föregående räkenskapsår för att koncentrationen ska anmälas enligt bestämmelsen. Leverantör av medietjänster definieras i artikel 2.2 och onlineplattform i artikel 2.9 i mediefrihetsförordningen. Hänvisningen till EG:s koncentrationsförordning är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Av *andra stycket* följer att anmälan enligt paragrafen ska göras samma dag och av samma aktör eller aktörer som har gjort anmälan till Konkurrensverket eller kommissionen. Av *andra stycket* framgår även att anmälan ska innehålla de uppgifter som tillsynsmyndigheten behöver för bedömningen av koncentrationen enligt 6 §. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om innehållet i anmälan.

Bedömning av koncentrationer på mediemarknaden

6 § Tillsynsmyndigheten ska bedöma hur en koncentration på mediemarknaden, som ska anmälas enligt 5 §, påverkar

1. mångfalden av medier och medieinnehåll, och
2. det redaktionella oberoendet.

I artikel 22.2 i EU:s mediefrihetsförordning anges faktorer som ska beaktas vid bedömningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om bedömningen.

Paragrafen reglerar tillsynsmyndighetens bedömningar av koncentrationer på mediemarknaden. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Av *första stycket* framgår att tillsynsmyndigheten har i uppgift att bedöma en koncentration på mediemarknaden som ska anmälas enligt 5 §. En koncentration på mediemarknaden definieras i artikel 2.15 i mediefrihetsförordningen. Leverantör av medietjänster definieras i artikel 2.2 och onlineplattform i artikel 2.9.

Bedömningen ska avse hur koncentrationen på mediemarknaden påverkar dels mångfalden av medier och medieinnehåll (*första punkten*), dels det redaktionella oberoendet (*andra punkten*). Uttrycket mångfald av medier och medieinnehåll motsvarar ordet mediepluralism i förordningen.

Andra stycket innehåller en upplysningsbestämmelse om att de faktorer som anges i artikel 22.2 i mediefrihetsförordningen ska beaktas vid tillsynsmyndighetens bedömning.

I *tredje stycket* finns en nödvändig upplysningsbestämmelse som anger att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om bedömningen. Föreskriftsrätten kan regeringen grunda på sin restkompetens enligt 8 kap. 7 § första stycket 2 regeringsformen. Föreskrifter kan t.ex. meddelas om kriterier för bedömningen (jfr artikel 22.1 d i mediefrihetsförordningen).

Tillsyn

7 § Enligt artikel 7.1 i EU:s mediefrihetsförordning har tillsynsmyndigheten i uppgift att säkerställa tillämpningen av kapitel III i förordningen.

Tillsynsmyndigheten har även tillsyn över att artikel 6.1 i förordningen och 4 och 5 §§ följs.

I paragrafen finns bestämmelser om tillsynsmyndighetens uppgift att ha tillsyn över att mediefrihetsförordningen och lagen följs. Övervägandena finns i avsnitt 9.1.

I *första stycket* finns en upplysningsbestämmelse om att tillsynsmyndigheten enligt artikel 7.1 i mediefrihetsförordningen ska säkerställa tillämpningen av kapitel III i förordningen (artiklarna 7–25). Kapitlet innehåller både bestämmelser som riktar sig till medlemsstaterna och bestämmelser om skyldigheter för enskilda och offentliga aktörer. Artikel 7 behandlar nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan. Artiklarna 8–13, 19 och 23 innehåller bestämmelser om organisation och uppgifter för Europeiska nämnden för medietjänster. Artiklarna 14–17 reglerar tillsynssamarbete inom EU. I artikel 21 ställs krav på medlemsstaterna när de vidtar nationella åtgärder som påverkar leverantörer av medietjänster. I artikel 22 regleras bedömningar av koncentrationer på mediemarknaden. Skyldigheter för enskilda finns i artiklarna 18, 20 och 24. För offentliga aktörer finns skyldigheter i artikel 25. I uppgiften att säkerställa tillämpningen av kapitel III ingår samråd eller samordning med

andra relevanta myndigheter eller organ och tillsyn i förhållande till de som har skyldigheter enligt kapitlet.

Av *andra stycket* följer att tillsynsmyndigheten, utöver de uppgifter som följer direkt av mediefrihetsförordningen, även har tillsyn över att skyldigheten för leverantörer av medietjänster att tillhandahålla information enligt artikel 6.1 i förordningen samt bestämmelserna i 4 och 5 §§ i lagen följs.

Befogenhet att begära upplysningar och handlingar

8 § Den som har skyldigheter enligt artiklarna 6.1, 18.1–18.6, 18.8, 24.1, 24.2, 25.1 eller 25.2 i EU:s mediefrihetsförordning eller enligt 5 §, ska på begäran av tillsynsmyndigheten lämna de upplysningar och handlingar som myndigheten behöver för de uppgifter som anges i 7 §. Detsamma gäller för andra som på grund av sitt yrke eller sin affärsverksamhet kan antas ha sådana upplysningar eller handlingar.

Paragrafen reglerar tillsynsmyndighetens befogenhet att begära upplysningar och handlingar. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.1.

Paragrafen ger tillsynsmyndigheten befogenhet att begära de upplysningar och handlingar som myndigheten behöver för sina uppgifter enligt 7 §. Skyldigheten att lämna upplysningar och handlingar till tillsynsmyndigheten gäller enligt *första meningen* för den som har skyldigheter enligt vissa uppräknade artiklar i mediefrihetsförordningen. Skyldigheten omfattar leverantörer av medietjänster (artikel 6.1), leverantörer av mycket stora onlineplattformar (artikel 18.1–18.6 och 18.8), leverantörer av publikmätningssystem (artikel 24.1 och 24.2) och offentliga aktörer (artikel 25.1 och 25.2). Skyldigheten att lämna upplysningar och handlingar omfattar även den som är skyldig att anmäla en koncentration på mediemarknaden enligt 5 § i denna lag. Enligt *andra meningen* gäller skyldigheten även för den som på grund av sitt yrke eller sin affärsverksamhet kan antas ha sådana upplysningar eller handlingar.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Föreläggande och vite

9 § Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att artiklarna 6.1, 18.1–18.6, 18.8, 24.1, 24.2, 25.1 eller 25.2 i EU:s mediefrihetsförordning eller 4, 5 eller 8 § ska följas.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Paragrafen reglerar tillsynsmyndighetens befogenhet att besluta om förelägganden. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.3.

Första stycket ger tillsynsmyndigheten befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att artiklarna 6.1 och 18.1–18.6, 18.8, 24.1, 24.2, 25.1 eller 25.2 i mediefrihetsförordningen eller bestämmelserna i 4, 5 eller 8 § i denna lag ska följas. Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Enligt *andra stycket* får ett beslut om föreläggande förenas med vite. När ett föreläggande förenas med vite ska lagen (1985:206) om viten tillämpas. Eftersom det inte uttryckligen framgår av paragrafen kan vitesföre-

lägganden inte riktas mot statliga myndigheter (jfr t.ex. prop. 2017/18:299 s. 68 och prop. 2021/22:257 s. 202 och 203).

Överklagande

10 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt 9 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen reglerar rätten att överklaga tillsynsmyndighetens beslut enligt lagen. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.4.

Enligt *första stycket* får tillsynsmyndighetens beslut enligt 9 § överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt lagen får inte överklagas.

Enligt *andra stycket* krävs prövningstillstånd vid överklagande av förvaltningsrättens avgörande för att kammarrätten ska ta upp målet till prövning.

12.2 Förslag till lag om ändring i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning

Befogenhet att begära upplysningar, handlingar och varuprover

8 § Den som har skyldigheter enligt artiklarna 6.1, 18.1–18.6, 18.8, 20.2, 20.3, 24.1, 24.2, 25.1 eller 25.2 i EU:s mediefrihetsförordning eller enligt 5 §, ska på begäran av tillsynsmyndigheten lämna de upplysningar och handlingar som myndigheten behöver för de uppgifter som anges i 7 §. Detsamma gäller för andra som på grund av sitt yrke eller sin affärsverksamhet kan antas ha sådana upplysningar eller handlingar.

Den som har skyldigheter enligt artikel 20.2 eller 20.3 i EU:s mediefrihetsförordning ska på begäran av tillsynsmyndigheten lämna de varuprover eller liknande som myndigheten behöver för sin uppgift att säkerställa tillämpningen av dessa artiklar.

I paragrafen finns en skyldighet att lämna upplysningar och handlingar till tillsynsmyndigheten. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.1 och 9.2.2.

Paragrafen ändras genom att ett nytt andra stycke införs och att första stycket ändras.

I *första stycket* läggs artikel 20.2 och 20.3 i mediefrihetsförordningen till i uppräkningslistan av bestämmelser. Tillverkare, utvecklare och importörer av vissa enheter och användargränssnitt har skyldigheter enligt dessa artiklar. Det är fråga om enheter och användargränssnitt som kontrollerar eller hanterar åtkomst till och användning av medietjänster. Det kan t.ex. handla om smart-tv-apparater eller ljudsystem för bilar. Ändringen i första stycket innebär att de tillverkare, utvecklare eller importörer som har skyldigheter enligt artiklarna på begäran ska lämna de upplysningar och handlingar till tillsynsmyndigheten som myndigheten behöver för sina uppgifter enligt 7 §.

Genom *andra stycket* införs en skyldighet för tillverkarna, utvecklarna och importörerna att, på begäran av tillsynsmyndigheten, lämna de varu-

prover eller liknande till tillsynsmyndigheten som myndigheten behöver för sin uppgift att säkerställa tillämpningen av artiklarna. Myndighetens uppgift följer av artikel 7.1. Uttrycket ”varuprover eller liknande” omfattar sådana enheter eller delar av enheter och användargränssnitt som avses i artikel 20, dvs. som kontrollerar eller hanterar åtkomst till och användning av medietjänster.

Hänvisningen till mediefrihetsförordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

9 § Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att artiklarna 6.1, 18.1–18.6, 18.8, 20.2, 20.3, 24.1, 24.2, 25.1 eller 25.2 i EU:s mediefrihetsförordning eller 4, 5 eller 8 § ska följas.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Paragrafen reglerar tillsynsmyndighetens befogenhet att besluta om förelägganden. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.3.

I *första stycket* läggs det till en hänvisning till artikel 20.2 och 20.3 i mediefrihetsförordningen. Ändringen innebär att tillsynsmyndigheten kan besluta om förelägganden för att dessa artiklar ska följas och att myndigheten får förena sådana beslut med vite.

2024/1083

17.4.2024

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2024/1083

av den 11 april 2024

om fastställande av en gemensam ram för medietjänster på den inre marknaden och om ändring av
direktiv 2010/13/EU (europeisk mediefrihetsförordning)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Oberoende medietjänster spelar en unik roll på den inre marknaden. De representerar en ekonomiskt betydelsefull sektor där det sker snabba förändringar, samtidigt som de ger såväl medborgare som företag tillgång till mångfald i fråga om åsikter och tillförlitliga informationskällor, och tjänar därmed ett allmänintresse som *allmänhetens vakthund* och utgör en oumbärlig faktor i den allmänna opinionsbildningen. Det blir allt vanligare att medietjänster är åtkomliga online och över gränserna, men de omfattas av olika regler och olika skyddsnivåer i olika medlemsstater. Vissa frågor som rör den audiovisuella mediesektorn har harmoniserats på unionsnivå genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU ⁽⁴⁾, men tillämpningsområdet och de frågor som omfattas av det direktivet är begränsade. Radio- och pressektorerna omfattas inte heller av det direktivet trots att de har en allt större gränsöverskridande betydelse på den inre marknaden.
- (2) Med tanke på medietjänsters unika roll är skyddet av mediernas frihet och mångfald som två av demokratins och rättsstatens grundpelare en förutsättning för en väl fungerande inre marknad för medietjänster. Denna marknad, inbegripet audiovisuella medietjänster, radio och press, har förändrats avsevärt och blivit alltmer digital och global sedan början av 2000-talet. Den skapar stora ekonomiska möjligheter men brottas också med en rad utmaningar. Unionen bör stödja mediesektorn så att den kan ta tillvara möjligheterna på den inre marknaden, utan att göra avkall på de värden som är gemensamma för unionen och dess medlemsstater, såsom skyddet av grundläggande rättigheter.
- (3) I det digitala medielandskapet får medborgare och företag tillgång till, och konsumerar, medieinnehåll och medietjänster som är omedelbart tillgängliga på deras personliga enheter och det sker allt oftare i en gränsöverskridande miljö. Detta gäller audiovisuella medietjänster, radio och press, som är lättillgängliga via internet, till exempel genom poddsändningar eller nyhetsportaler online. Tillgången till innehåll på många språk och enkel tillgång via smarta enheter, såsom smarttelefoner eller datorplattor, ökar medietjänsternas gränsöverskridande relevans, vilket fastställs i en dom från Europeiska unionens domstol (*domstolen*) ⁽⁵⁾. Denna relevans stöds av den ökande användningen och acceptansen av verktyg för automatisk översättning eller textning, vilket minskar de språkliga hindren på den inre marknaden och konvergensen mellan de olika typerna av medier, där audiovisuellt och icke-audiovisuellt innehåll kombineras inom samma utbud.

⁽¹⁾ EUT C 100, 16.3.2023, s. 111.⁽²⁾ EUT C 188, 30.5.2023, s. 79.⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 13 mars 2024 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 26 mars 2024.⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster) (EUT L 95, 15.4.2010, s. 1).⁽⁵⁾ Domstolens dom av den 12 december 2006, Tyskland/rådet, C-380/03, ECLI:EU:C:2006:772, punkterna 53 och 54.

- (4) Den inre marknaden för medietjänster är emellertid inte tillräckligt integrerad och missgynnas av en rad marknadsmisslyckanden som har ökat till följd av digitaliseringen. För det första fungerar globala onlineplattformar som inkörsportar till medieinnehåll och de har affärsmodeller som tenderar att ge tillgång till medietjänster utan mellanhänder och att förstärka polariserande innehåll och desinformation. Dessa plattformar är också viktiga leverantörer av onlineannonsering, vilket har lett till att ekonomiska resurser har dirigerats om från mediesektorn på ett sätt som har påverkat dess ekonomiska bärkraft och därmed också mångfalden i det innehåll som erbjuds. Eftersom medietjänster är kunskaps- och kapitalintensiva måste sådan verksamhet nå en viss omfattning för att kunna konkurrera, möta sin publiks behov och växa på den inre marknaden. Möjligheten att erbjuda tjänster över gränserna och få investeringar från, eller i, andra medlemsstater är därför särskilt betydelsefull. För det andra försvåras den fria rörligheten på den inre marknaden av ett antal begränsningar på nationell nivå. Det som gör det svårt för medieaktörer att verka och expandera över gränserna och som leder till ojämlika villkor i hela unionen är i synnerhet skillnaderna mellan ländernas regler och synsätt när det gäller mediepluralism och redaktionellt oberoende, det bristfälliga samarbetet mellan nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan, samt en otransparent och orättvis fördelning av offentliga och privata ekonomiska resurser. För det tredje hotas en väl fungerande inre marknad för medietjänster av leverantörer, inbegripet sådana som kontrolleras av vissa tredjeländer, som systematiskt ägnar sig åt desinformation eller informationsmanipulering och informationspåverkan, och som använder den inre marknadens friheter för otillbörliga ändamål, vilket motverkar en väl fungerande marknadsdynamik.
- (5) Den fragmentering när det gäller regler och tillvägagångssätt som kännetecknar mediemarknaden i unionen påverkar i varierande grad negativt villkoren för att leverantörer av medietjänster i olika sektorer ska kunna bedriva ekonomisk verksamhet på den inre marknaden, inbegripet sektorerna för audiovisuella medier, radio och press, och undergräver deras förmåga att effektivt bedriva gränsöverskridande verksamhet eller etablera verksamhet i andra medlemsstater. Nationella åtgärder och förfaranden skulle kunna bidra till mediepluralism i en medlemsstat, men skillnaderna och bristen på samordning mellan medlemsstaternas nationella åtgärder och förfaranden skulle kunna leda till rättsosäkerhet och ytterligare kostnader för medieföretag som vill komma in på nya marknader och skulle därför kunna hindra dem från att dra nytta av omfattningen av den inre marknaden för medietjänster. Diskriminerande eller protektionistiska nationella åtgärder som påverkar medieföretagens verksamhet avskräcker dessutom från gränsöverskridande investeringar i mediesektorn och skulle i vissa fall kunna tvinga medieföretag som redan är verksamma på en viss marknad att lämna den. Dessa hinder påverkar företag som är verksamma både inom radio- och tv-sektorn, inklusive audiovisuella medier, och pressektorn. Även om fragmenteringen av skyddsmekanismer för det redaktionella oberoendet berör samtliga mediesektorer påverkar den särskilt pressektorn eftersom skillnaderna är större för pressen när det gäller tillvägagångssätten för nationell reglering eller självreglering.
- (6) Den inre marknaden för medietjänster skulle också kunna påverkas av otillräckliga verktyg för regleringssamarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan. Sådant samarbete är avgörande för att säkerställa att aktörer på mediemarknaden, vilka ofta är verksamma inom olika mediesektorer, som systematiskt ägnar sig åt desinformation eller informationsmanipulering och informationspåverkan, inte drar nytta av omfattningen av den inre marknaden för medietjänster. Även om en partisk fördelning av ekonomiska resurser, särskilt i form av statlig annonsering, används för att i det fördolda subventionera mediekkanaler inom alla mediesektorer, tenderar det att ha en särskilt negativ inverkan på pressen, som har försvagats genom minskade reklamintäkter. De utmaningar som följer av den digitala omvandlingen minskar också förmågan hos företag inom alla mediesektorer, särskilt de mindre inom radio- och pressektorerna, att konkurrera på lika villkor med onlineplattformar, som spelar en nyckelroll i onlinedistributionen av innehåll.
- (7) För att hantera utmaningarna för mediernas mångfald och frihet på nätet har vissa medlemsstater vidtagit regleringsåtgärder, medan andra medlemsstater sannolikt kommer att göra det. Detta riskerar att öka skillnaderna mellan ländernas synsätt och leda till ytterligare begränsningar av den fria rörligheten på den inre marknaden. Det är därför nödvändigt att harmonisera vissa aspekter av nationella regler om mediernas mångfald och redaktionella oberoende för att på så sätt garantera höga standarder på det området.
- (8) Mottagare av medietjänster i unionen, dvs. fysiska personer som är medborgare i medlemsstater eller som åtnjuter rättigheter enligt unionsrätten samt juridiska personer som är etablerade i unionen, bör ha möjlighet att ta del av pluralistiskt medieinnehåll som producerats med respekt för redaktionell frihet på den inre marknaden. Detta är mycket viktigt för att främja offentlig debatt och medborgardeltagande, eftersom ett brett spektrum av tillförlitliga informationskällor och högkvalitativ journalistik ger medborgarna möjlighet att göra välgrundade val, bland annat om sina demokratiers tillstånd. Det är också ytterst viktigt för den kulturella och språkliga mångfalden i unionen med tanke på medietjänsternas roll som bärare av kulturella uttryck. Medlemsstaterna bör respektera rätten till en mångfald av medieinnehåll och bidra till en gynnsam mediemiljö genom att se till att relevanta ramvillkor finns på

plats. Ett sådant synsätt återspeglar rätten att ta emot och sprida information och kravet på respekt för mediernas frihet och mångfald enligt artikel 11 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*), jämförd med artikel 22 i stadgan, enligt vilken unionen ska respektera den kulturella, religiösa och språkliga mångfalden. För att främja det gränsöverskridande flödet av medietjänster bör dessutom en miniminivå av skydd för mottagare av medietjänster säkerställas på den inre marknaden. I slutrapporten från konferensen om Europas framtid uppmanade medborgarna unionen att främja mediernas oberoende och mångfald ytterligare, i synnerhet genom att införa lagstiftning för att hantera hot mot mediernas oberoende genom att införa miniminormer som ska gälla inom hela unionen. Det är därför nödvändigt att harmonisera vissa aspekter av de nationella reglerna om medietjänster, även med beaktande av artikel 167 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), som bekräftar vikten av att respektera medlemsstaternas nationella och regionala mångfald. Medlemsstaterna bör emellertid ha möjlighet att anta mer detaljerade eller strängare regler på vissa områden, förutsatt att dessa regler säkerställer en högre skyddsnivå för mediernas mångfald eller redaktionella oberoende i enlighet med denna förordning och är förenliga med unionsrätten, samt att medlemsstaterna inte begränsar den fria rörligheten för medietjänster från andra medlemsstater som följer de regler som fastställs på dessa områden. Medlemsstaterna bör också ha kvar möjligheten att upprätthålla eller anta åtgärder för att bevara mediernas mångfald eller redaktionella oberoende på nationell nivå när det gäller aspekter som inte omfattas av denna förordning, i den mån dessa åtgärder är förenliga med unionsrätten, inbegripet Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 ⁽⁹⁾. Det bör också erinras om att den här förordningen respekterar medlemsstaternas ansvar enligt artikel 4.2 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), särskilt deras befogenheter att skydda väsentliga statliga funktioner.

- (9) I denna förordning bör definitionen av medietjänst begränsas till tjänster enligt definitionen i EUF-fördraget och alltså omfatta alla former av ekonomisk verksamhet. Definitionen av medietjänst bör särskilt omfatta tv- eller radiosändningar, audiovisuella medietjänster på begäran, ljudpoddar eller presspublikationer. Den bör inte omfatta användargenererat innehåll som laddas upp på en onlineplattform, såvida det inte sker inom ramen för en yrkesmässig verksamhet som normalt tillhandahålls mot ersättning, oavsett om den är ekonomisk eller av annan art. Den bör heller inte omfatta helt privat korrespondens, såsom e-post, eller tjänster som inte har tillhandahållande av program eller presspublikationer som sitt huvudsakliga syfte, det vill säga för vilka innehållet endast är av underordnad betydelse i förhållande till tjänsten och inte dess huvudsakliga syfte, till exempel annonser eller information om en produkt eller en tjänst som tillhandahålls på webbplatser som inte erbjuder medietjänster. Företags kommunikation och distribution av informations- eller marknadsföringsmaterial för offentliga eller privata aktörer bör inte omfattas av definitionen. Eftersom verksamheten för leverantörer av medietjänster på den inre marknaden kan se olika ut bör definitionen av leverantör av medietjänster dessutom omfatta ett brett spektrum av professionella medieaktörer som omfattas av definitionen av medietjänst, inbegripet frilansare.
- (10) Leverantörer av public service-medier bör förstås som de som har anförtrots ett uppdrag att verka i allmänhetens tjänst och som erhåller offentlig finansiering för att fullgöra detta uppdrag. Detta bör inte omfatta privata medieföretag som har gått med på att utföra, som en begränsad del av sin verksamhet, vissa specifika uppgifter av allmänt intresse mot betalning.
- (11) På den digitala mediemarknaden skulle leverantörer av videodelningsplattformar eller leverantörer av mycket stora onlineplattformar kunna omfattas av definitionen av leverantör av medietjänster. Sådana leverantörer har i regel en viktig roll när det gäller att organisera innehåll med hjälp av bland annat automatiserade metoder eller algoritmer, men utövar inte något redaktionellt ansvar för det innehåll som de ger tillgång till. I den alltmer konvergerande mediemiljön har emellertid vissa leverantörer av videodelningsplattformar eller leverantörer av mycket stora onlineplattformar börjat utöva redaktionell kontroll över en eller flera delar av sina tjänster. När sådana leverantörer utövar redaktionell kontroll över en eller flera delar av sina tjänster skulle de kunna klassificeras både som leverantör av videodelningsplattform eller leverantör av en mycket stor onlineplattform och som leverantör av medietjänster.
- (12) Definitionen av publikmätning bör omfatta mätsystem som utvecklats i enlighet med branschstandarder inom självregleringsorganisationer, till exempel gemensamma branschkommittéer, och mätsystem som utvecklats utanför självregleringssystem. De sistnämnda används i regel av vissa onlineaktörer, inbegripet onlineplattformar, som gör mätningar avseende den egna verksamheten eller erbjuder proprietära publikmätningssystem på marknaden som inte uppfyller gemensamt överenskomna branschstandarder eller bästa praxis. Med tanke på den betydande inverkan

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster) (EUT L 277, 27.10.2022, s. 1).

som sådana publikmätningssystem har på annons- och mediemarknader bör de omfattas av denna förordning. Kapaciteten att ge tillgång till medieinnehåll och möjligheten att rikta annonser till sina användare gör det i synnerhet möjligt för onlineplattformar att konkurrera med de leverantörer av medietjänster vars innehåll de distribuerar. Därför bör definitionen av publikmätning anses omfatta mätsystem som gör det möjligt att samla in, tolka eller på annat sätt behandla information om användningen av medieinnehåll och innehåll som skapats av användare på onlineplattformar och som främst används för att få tillgång till sådant innehåll. Det skulle säkerställa att även leverantörer av publikmätningssystem som är mellanhänder som deltar i innehållsdistribution är öppna om sin publikmätning, vilket främjar förmågan hos leverantörer av medietjänster och annonsörer att göra välgrundade val.

- (13) En vid tolkning bör göras av statlig annonsering enligt definitionen i denna förordning såsom omfattande aktiviteter för att föra ut reklam- eller egenreklambyråskap, meddelanden till allmänheten eller informationskampanjer som genomförs av, för eller på uppdrag av en rad olika offentliga myndigheter eller aktörer, inbegripet nationella eller regionala myndigheter, tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan samt enheter som kontrolleras av nationella eller regionala myndigheter. Sådant kontroll kan följa av rättigheter, avtal eller andra medel som ger möjlighet att utöva ett avgörande inflytande över en enhet. I synnerhet är ägande av kapital eller nyttjanderätt till att använda samtliga eller en del av en enhets tillgångar, rättigheter eller avtal som ger ett avgörande inflytande på sammansättningen av en enhets organ, voterings eller beslut relevanta faktorer, i enlighet med artikel 3.2 i rådets förordning (EG) nr 139/2004⁽⁷⁾. Definitionen av statlig annonsering bör emellertid inte omfatta meddelanden till allmänheten som är motiverade av tvingande hänsyn till allmänintresset, såsom offentliga myndigheters eller enheters nödvändiga meddelanden i krissituationer i samband med till exempel naturkatastrofer eller hälsokriser, olyckor eller andra plötsliga incidenter som kan skada enskilda personer. När nödsituationen har upphört bör meddelanden som rör den nödsituationen och som placerats, främjats, publicerats eller spridits mot betalning eller annan ersättning betraktas som statlig annonsering.
- (14) För att fördelarna med den inre marknaden för medietjänster ska komma samhället till del är det viktigt att inte bara garantera de grundläggande friheterna enligt fördraget, utan även den förutsebarhet i rättsläget som krävs för att kunna ta del av fördelarna med en integrerad och utvecklad marknad. På en välfungerande inre marknad bör mottagare av medietjänster kunna få tillgång till kvalitetsmedietjänster som har producerats av journalister på ett oberoende sätt och i enlighet med etiska och journalistiska standarder och som därmed förmedlar tillförlitlig information. Detta är särskilt relevant för nyhets- och aktualitetsinnehåll, som omfattar en bred kategori av innehåll av politiskt, samhällsrelaterat eller kulturellt intresse på lokal, nationell eller internationell nivå. Nyhets- och aktualitetsinnehåll har potential att spela en viktig roll för den allmänna opinionsbildningen och har en direkt inverkan på det demokratiska deltagandet och ett välmående samhälle. I det sammanhanget bör nyhets- och aktualitetsinnehåll förstås som att det omfattar alla typer av nyhets- och aktualitetsinnehåll, oavsett form. Nyhets- och aktualitetsinnehåll kan nå sin publik i olika format, såsom dokumentärer, tidskrifter eller talkshower, och kan spridas på olika sätt, bland annat genom att det laddas upp på onlineplattformar. Kvalitetsmedietjänster fungerar dessutom som ett motgift mot desinformation och utländsk informationsmanipulering och informationspåverkan. Tillgången till sådana tjänster bör också säkerställas genom att man förhindrar försök att tysta journalister genom allt från hot och trakasserier till censur och eliminering av avvikande åsikter, vilket skulle kunna begränsa det fria informationsflödet till det offentliga rummet genom att informationens kvalitet sänks och dess mångfald minskas. Rätten till en mångfald av medieinnehåll medför ingen motsvarande skyldighet för leverantörer av medietjänster att uppfylla standarder som inte uttryckligen fastställts i lag.
- (15) Denna förordning påverkar inte yttrandefrihet och den rätt till information som enskilda personer är garanterade enligt stadgan. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna har påpekat att statsmakten, inom en så känslig sektor som den audiovisuella mediesektorn, utöver sin negativa skyldighet att inte påverka, har en positiv skyldighet att fastställa en lämplig rättslig och administrativ ram för att garantera faktisk mediemångfald⁽⁸⁾.
- (16) Ett fritt flöde av tillförlitlig information är av grundläggande betydelse för en väl fungerande inre marknad för medietjänster. Tillhandahållandet av medietjänster bör därför inte omfattas av några begränsningar som strider mot denna förordning eller andra unionsrättsliga regler, såsom direktiv 2010/13/EU, enligt vilka åtgärder kan vidtas om de är nödvändiga för att skydda användare mot olagligt och skadligt innehåll. Begränsningar kan även vara en följd av åtgärder som nationella offentliga myndigheter vidtar i enlighet med unionsrätten.
- (17) Skyddet av det redaktionella oberoendet är en förutsättning för att leverantörer av medietjänster ska kunna bedriva verksamhet och för deras yrkesmässiga integritet i en säker mediemiljö. Redaktionellt oberoende är särskilt viktigt för leverantörer av medietjänster som tillhandahåller nyhets- och aktualitetsinnehåll som utgör en kollektiv nytta för

⁽⁷⁾ Rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer (EG:s koncentrationsförordning) (EUT L 24, 29.1.2004, s. 1).

⁽⁸⁾ Centro Europa 7 S.R.L. och Di Stefano/Italien [stora kammaren], nr 38433/09, 134 §, i Europadomstolen för mänskliga rättigheter, 2012.

samhället. Leverantörer av medietjänster bör kunna utöva sin ekonomiska verksamhet fritt på den inre marknaden och konkurrera på lika villkor i en alltmer digital miljö där information strömmar över gränserna.

- (18) Medlemsstaterna har olika synsätt när det gäller skyddet av redaktionell frihet och redaktionellt oberoende, som i växande utsträckning hotas i unionen. I synnerhet förekommer i flera medlemsstater allt oftare försök att påverka de redaktionella beslut som fattas av leverantörer av medietjänster. Sådana påverkansförsök kan göras direkt eller indirekt av statsmakten eller andra aktörer, såsom offentliga myndigheter, förtroendevalda, offentliga tjänstemän och politiker för att bland annat uppnå politiska fördelar. Aktieägare och andra privata aktörer som har ägarandelar i leverantörer av medietjänster kan i syfte att uppnå en ekonomisk eller annan fördel agera på ett sätt som rubbar den nödvändiga balansen mellan å ena sidan dessa aktörers näringsfrihet och yttrandefrihet, och å andra sidan den redaktionella yttrandefriheten och användarnas rätt till information. Med tanke på mediernas roll i samhället skulle sådan otillbörlig påverkan kunna påverka den allmänna opinionsbildningsprocessen negativt. Den senaste tidens trender inom mediedistribution och mediekonsumtion, i synnerhet i den digitala miljön, har dessutom fått medlemsstaterna att överväga lagstiftning i syfte att reglera tillhandahållandet av medieinnehåll. Leverantörer av medietjänster använder dessutom olika tillvägagångssätt för att garantera redaktionellt oberoende. Följden av sådana påverkansförsök och av fragmentiseringen när det gäller regelverk och tillvägagångssätt är att villkoren för leverantörer av medietjänster att bedriva verksamhet, och i sista hand kvaliteten på de medietjänster som tillhandahålls medborgare och företag, påverkas negativt på den inre marknaden. Det är därför nödvändigt att införa effektiva skyddsmekanismer för utövandet av redaktionell frihet i hela unionen, så att leverantörer av medietjänster på ett oberoende sätt kan producera och distribuera sitt innehåll över gränserna och mottagare av medietjänster ta emot detta innehåll.
- (19) Journalister och redaktörer är de viktigaste aktörerna i produktionen och tillhandahållandet av tillförlitligt medieinnehåll, inte minst genom sin rapportering om nyheter och aktuella frågor. För journalister kan källor likställas med *råvaror*: de utgör grunden för produktionen av medieinnehåll, särskilt nyhets- och aktualitetsinnehåll. Det är därför avgörande att journalisters möjligheter att samla in, faktagranska och analysera information skyddas, särskilt information som lämnas eller kommuniceras konfidentiellt, både offline och online, som rör eller kan identifiera journalistiska källor. Leverantörer av medietjänster och deras redaktionella personal, särskilt journalister (även de med atypiska anställningsformer, till exempel frilansare) bör kunna förlita sig på att journalisters källor och konfidentiella kommunikation omfattas av ett starkt skydd, bland annat skydd mot otillbörlig påverkan och användning av övervakningsteknik. Avsaknaden av sådant skydd skulle kunna hejda det fria flödet av källor till leverantörer av medietjänster, och därmed skulle leverantörer av medietjänster kunna hindras från att utöva sin ekonomiska verksamhet till nackdel för tillhandahållandet av information till allmänheten, inbegripet om frågor av allmänt intresse. Sådana hinder skulle kunna undergräva journalisternas frihet att utöva sin verksamhet och fullgöra sin avgörande roll som *allmänhetens vakthund* och därmed äventyra tillgången till kvalitetsmedietjänster.
- (20) För att undvika kringgående av skyddet för journalisters källor och konfidentiell kommunikation och garantera tillräcklig respekt för privat- och familjeliv, hem och kommunikation i enlighet med stadgan, bör skyddsmekanismerna även gälla personer som på grund av sina regelbundna privata eller yrkesmässiga förbindelser med leverantörer av medietjänster eller deras redaktionella personal sannolikt har information som skulle kunna identifiera journalistiska källor eller konfidentiell kommunikation. Detta bör omfatta personer som lever i ett nära förhållande i ett gemensamt hushåll och på ett stabilt och kontinuerligt sätt med leverantörer av medietjänster, journalister eller annan redaktionell personal samt personer som är eller har varit yrkesmässigt involverade i förberedelse, produktion eller spridning av program eller presspublikationer och som endast är måltavlor på grund av sina nära förbindelser med leverantörer av medietjänster, journalister eller annan redaktionell personal. Skyddet för journalistiska källor och konfidentiell kommunikation bör också omfatta personalen hos leverantörer av medietjänster, såsom teknisk personal, inbegripet cybersäkerhetsexperten, som skulle kunna bli måltavlor med tanke på deras viktiga stödroll för journalister i deras dagliga arbete, vilket kräver lösningar för att säkerställa konfidentialiteten för journalisternas arbete och den därav följande sannolikheten att de har tillgång till information om journalistiska källor eller konfidentiell kommunikation.
- (21) Skyddet för journalisters källor och konfidentiell kommunikation står i överensstämmelse med och bidrar till att skydda den grundläggande rättighet som fastställs i artikel 11 i stadgan. Det är också avgörande för att skydda den roll som *allmänhetens vakthund* som leverantörer av medietjänster, särskilt undersökande journalister, spelar i demokratiska samhällen och för att upprätthålla rättsstatens principer. Mot bakgrund av detta kräver säkerställandet av en adekvat skyddsnivå för journalistiska källor och konfidentiell kommunikation att åtgärder för att inhämta sådan information godkänns av en myndighet som på ett oberoende och opartiskt sätt kan bedöma om detta är motiverat av tvingande hänsyn till allmänintresset, såsom en domstol, en domare, en åklagare som agerar i rättsligt beslutande kapacitet eller en annan sådan myndighet med behörighet att godkänna dessa åtgärder i enlighet med nationell rätt. Det krävs också att övervakningsåtgärderna regelbundet ses över av en sådan

myndighet för att fastställa om de villkor som motiverar användningen av den berörda åtgärden fortfarande är uppfyllda. Det kravet ska också anses uppfyllt om syftet med den regelbundna översynen är att kontrollera om de villkor som rättfärdigar en förlängning av tillståndet för användning av åtgärden är uppfyllda.

- (22) Det bör även erinras om att rätten till ett effektivt rättsligt skydd, i enlighet med fast rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, i princip förutsätter att den berörda personen i god tid informeras om de övervakningsåtgärder som vidtagits utan den berörda personens kännedom för att på ett effektivt sätt kunna utöva denna rättighet, utan att äventyra effektiviteten i pågående utredningar. För att ytterligare stärka denna rättighet är det viktigt att leverantörer av medietjänster, journalister och personer som har ett regelbundet eller yrkesmässigt förhållande till dem kan förlita sig på lämpligt stöd vid utövandet av denna rättighet. Sådant stöd skulle kunna vara av rättslig, ekonomisk eller annan art, till exempel tillhandahållande av information om tillgängliga rättsmedel. Sådant stöd skulle effektivt kunna tillhandahållas till exempel av en oberoende myndighet eller ett oberoende organ eller, om det inte finns någon sådan myndighet eller något sådant organ, ett självreglerande organ eller en självreglerande mekanism. Syftet med denna förordning är inte att harmonisera begreppen *frihetsberöva*, *kontrollera*, *husrannsakan/kroppsvsitation* och *beslag* och *övervakning*.
- (23) Skyddet av journalisters källor och konfidentiella kommunikation regleras för närvarande på olika sätt i medlemsstaterna. I vissa medlemsstater finns ett absolut skydd mot att tvinga journalister att i straffrättsliga och administrativa förfaranden lämna ut information som identifierar deras källa, inbegripet kommunikation som disponeras med ett åtagande om konfidentialitet. I andra medlemsstater finns ett skydd med förbehåll gällande vissa straffrättsliga förfaranden, medan det i ytterligare andra finns ett skydd i form av en allmän princip. Detta leder till fragmentering på den inre marknaden för medietjänster och olika standarder för skydd av journalistiska källor och konfidentiell kommunikation i hela unionen. För att ta itu med situationen införs genom denna förordning gemensamma miniminormer för skydd av journalistiska källor och konfidentiell kommunikation när det gäller tvångsåtgärder som medlemsstaterna använder för att erhålla sådan information. För att säkerställa ett effektivt skydd för journalistiska källor och konfidentiell kommunikation bör medlemsstaterna inte vidta sådana åtgärder, inbegripet användning av inkräktande övervakningsprogramvara, med avseende på leverantörer av medietjänster, deras redaktionella personal eller personer som, på grund av sina regelbundna eller yrkesmässiga förbindelser med en leverantör av medietjänster eller dennes redaktionella personal, kan ha information som rör eller kan identifiera journalistiska källor eller konfidentiell kommunikation.
- (24) Mediearbetare, särskilt journalister och andra mediearbetare som är involverade i redaktionell verksamhet, arbetar i allt högre grad med gränsöverskridande projekt och tillhandahåller sina tjänster till gränsöverskridande publik och, i förlängningen, till leverantörer av medietjänster. Mot denna bakgrund kommer leverantörer av medietjänster sannolikt att stöta på hinder, rättsosäkerhet och ojämlika konkurrensvillkor. Skyddet av journalisters källor och konfidentiella kommunikation måste därför harmoniseras och stärkas ytterligare på unionsnivå. Detta bör inte påverka mer långtgående eller absolut skydd på nationell nivå.
- (25) Inkräktande övervakningsprogramvara, inbegripet särskilt vad som vanligen kallas *spionprogram*, utgör en särskilt invasiv form av övervakning av mediearbetare och deras källor. Den kan användas för hemlig inspelning av samtal eller annan användning av mikrofoner i slutanvändarenheter, filmning eller fotografering av fysiska personer, maskiner eller deras omgivning, kopiering av meddelanden, för att skaffa sig åtkomst till krypterade innehållsdata, spårning av surfning, spårning av geolokalisering eller insamling av andra sensordata, eller spårning av aktiviteter via flera slutanvändarenheter. Den motverkar det fria utövandet av ekonomisk verksamhet inom mediesektorn. Den äventyrar i synnerhet journalisters tillitsbaserade förhållande till sina källor, som utgör kärnan i journalistyrket. Med tanke på denna programvaras digitala och inkräktande karaktär och användningen av enheter över gränserna har de en särskilt negativ inverkan på utövandet av den ekonomiska verksamhet som bedrivs av leverantörer av medietjänster på den inre marknaden. Det är därför nödvändigt att säkerställa att leverantörer av medietjänster, inbegripet journalister, som är verksamma på den inre marknaden för medietjänster kan förlita sig på ett gediget harmoniserat skydd i fråga om användning av inkräktande övervakningsprogramvara i unionen, även när medlemsstaternas myndigheter anlitar privata parter för användningen av den.
- (26) Inkräktande övervakningsprogramvara bör endast användas om det är motiverat av tvingande hänsyn till allmänintresset, det föreskrivs i unionsrätten eller nationell rätt, det är förenligt med artikel 52.1 i stadgan såsom den tolkas av domstolen och med annan unionsrätt, det har godkänts på förhand eller, i undantagsfall och brådskande fall, senare har bekräftats av en rättslig myndighet eller en oberoende och opartisk beslutsfattande myndighet, det tillämpas i utredningar av brott som anges i artikel 2.2 i rådets rambeslut 2002/584/RIF⁽⁹⁾ och som i den berörda

⁽⁹⁾ Rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 18.7.2002, s. 1).

medlemsstaten kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd under en maximal tidsperiod på minst tre år eller i utredningar av andra grova brott som i den berörda medlemsstaten kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd under en maximal tidsperiod på minst fem år enligt den medlemsstatens nationella rätt, och förutsatt att ingen annan mindre restriktiv åtgärd skulle vara lämplig och tillräcklig för att erhålla den begärda informationen. Enligt proportionalitetsprincipen kan begränsningar av enskildas rättigheter och friheter endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen. När det särskilt gäller användningen av inkräktande övervakningsprogramvara är det således nödvändigt att kontrollera om det aktuella brottet uppnår en allvarlighetsgräns enligt denna förordning, om utredningen och lagföringen av detta brott, mot bakgrund av en individuell bedömning av samtliga relevanta omständigheter i ett visst fall, rättfärdigar det särskilt ingripande intrång i de grundläggande rättigheterna och de ekonomiska friheterna som användningen av inkräktande övervakningsprogramvara utgör, om det finns tillräckliga bevis för att brottet i fråga har begåtts, och om användningen av inkräktande övervakningsprogramvara är relevant för att fastställa de faktiska omständigheterna i samband med utredningen och lagföringen av detta brott.

- (27) Leverantörer av public service-medier har en särskild roll på den inre marknaden för medietjänster eftersom en del av deras uppdrag enligt definitionen på nationell nivå i enlighet med protokoll nr 29 om systemet för radio och TV i allmänhetens tjänst i medlemsstaterna, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, är att säkerställa att medborgare och företag har tillgång till ett mångsidigt innehållsutbud, däribland information av hög kvalitet och en opartisk och balanserad mediebevakning. De spelar en viktig roll för att upprätthålla den grundläggande rätten till yttrande- och informationsfrihet, göra det möjligt för människor att söka och ta emot mångsidig information och främja värdena demokrati, kulturell mångfald och social sammanhållning. De erbjuder ett forum för offentlig diskussion och ett sätt att främja ett bredare demokratiskt deltagande för medborgare. Oberoendet hos leverantörer av public service-medier är mycket viktigt under valperioder för att säkerställa att medborgarna har tillgång till opartisk information av hög kvalitet. Leverantörer av public service-medier kan dock på grund av sin institutionella närhet till statsmakten och sin offentliga finansiering vara särskilt utsatta för påverkansförsök. Denna risk ökar till följd av att skyddsmekanismerna för balanserad bevakning och oberoende styrning av leverantörer av public service-medier varierar inom unionen. Både kommissionens meddelande av den 13 juli 2022 med titeln *2022 års rapport om rättsstatsprincipen* och Övervakningsverket för mediepluralism 2022 från centrumet för mediernas frihet och mångfald bekräftar fragmenteringen av sådana skyddsmekanismer och pekar på risker till följd av otillräcklig finansiering. Som framgår av Europeiska audiovisuella observationsorganets rapport med titeln *Governance and independence of public service media* från 2022 varierar garantierna för oberoendet hos leverantörer av public service-medier inom unionen, med skillnader i omfattning och detaljnivå i de nationella strategierna.
- (28) De rättsliga ramarna för att säkerställa en balanserad täckning av leverantörer av public service-medier varierar inom unionen. Dessutom varierar reglerna inom unionen när det gäller utnämning och entledigande av ledningen för public service-medier. I de flesta nationella rättsordningar anges till exempel flera grunder för entledigande medan andra inte innehåller några särskilda regler. Om det finns regler är de i vissa fall otillräckliga eller inte effektiva i praktiken. Det finns också fall där lagstiftningsreformer i medlemsstaterna har ökat den statliga kontrollen över public service-medier, bland annat när det gäller utnämningen av chefer eller styrelseledamöter för public service-medier. Strategierna för att säkerställa tillräcklig och förutsägbar finansiering för leverantörer av public service-medier skiljer sig också åt mellan medlemsstaterna. Om skyddsmekanismer inte finns eller är otillräckliga finns det risk för politisk inblandning i den redaktionella inriktningen för eller styrningen av leverantörer av public service-medier. Avsaknad av garantier för oberoendet hos leverantörer av public service-medier, eller otillräckliga sådana, skulle också kunna leda till bristande stabilitet i finansieringen och därmed utsätta leverantörer av public service-medier för risken för politisk kontroll eller ytterligare politisk kontroll. Det skulle kunna leda till fall av partisk rapportering eller partisk mediebevakning från leverantörer av public service-medier, regeringars inblandning i utnämningen eller entledigandet av deras ledning eller godtyckliga justeringar eller instabil finansiering av leverantörer av public service-medier. Allt detta inverkar negativt på tillgången till oberoende och opartiska medietjänster, vilket påverkar rätten till yttrandefrihet enligt artikel 11 i stadgan, och skulle kunna leda till en snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden för medietjänster, inbegripet för leverantörer av medietjänster som är etablerade i andra medlemsstater.
- (29) I nationella mediemiljöer som kännetecknas av samexistens mellan offentliga och privata leverantörer av medietjänster bidrar leverantörer av public service-medier till att främja mediepluralismen och konkurrensen inom mediesektorn genom att producera ett brett utbud av innehåll som tillgodoser olika intressen, perspektiv och demografiska särdrag och genom att erbjuda alternativa synpunkter och programalternativ, vilket ger tillgång till ett rikt och unikt utbud. Leverantörer av public service-medier konkurrerar med privata medieföretag och

onlineplattformar, inbegripet sådana som är etablerade i andra medlemsstater, om publik och, i tillämpliga fall, om reklamresurser. Detta gäller kommersiella programföretag både inom den audiovisuella sektorn och radiosektorn samt förläggare, och gäller särskilt i den nuvarande digitala mediemiljön, där alla medier expanderar till onlinesfären och i allt högre grad tillhandahåller sina tjänster över gränserna. När en sådan dubbel och konkurrenskraftig mediemarknad, som är utmärkande för stora delar av unionen, fungerar väl, säkerställer den ett mångsidigt och kvalitativt utbud av medietjänster inom alla sektorer. Om den offentliga finansieringen inte används för att fullgöra det uppdrag som kommer alla tittare till gagn utan i stället tjänar partiska åsikter, på grund av politisk inblandning i styrningen eller den redaktionella hållningen, skulle den kunna påverka handelsvillkoren och konkurrensen i unionen i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Förstainstansrätten har bekräftat att statlig finansiering för public service-TV inte anses förenlig med bestämmelserna om statligt stöd i EUF-fördraget annat än om de kvalitativa kraven som anges i beslutet om tilldelning av public service-uppdraget är uppfyllda ⁽¹⁰⁾.

- (30) Risken med vad som vanligen kallas *mediefångst* (*media capture*) är relevant för hela mediemarknaden, men leverantörer av public service-medier är särskilt utsatta för sådan risk med tanke på deras nära koppling till staten. Avvikande eller otillräckliga skyddsmekanismer för oberoendet hos leverantörer av public service-medier skulle kunna hindra eller avskräcka leverantörer av medietjänster från andra medlemsstater från att vara verksamma på eller komma in på en viss mediemarknad. Oberoende medie företag investerar sina resurser i högkvalitativ rapportering som uppfyller journalistiska standarder, men vissa leverantörer av public service-medier som blivit föremål för *mediefångst* och som inte följer sådana standarder skulle kunna tillhandahålla en obalanserad rapportering, samtidigt som de subventioneras av staten. Den konkurrensfördel som oberoende medier kan få genom oberoende rapportering skulle kunna minskas, eftersom leverantörer av public service-medier som blivit föremål för *mediefångst* på ett otillbörligt sätt kan behålla sin ställning på marknaden. Politiserade mediemarknader kan påverka reklammarknaderna som helhet eftersom företag måste ta politiska hänsyn utöver att utforma effektiva reklamkampanjer. Om leverantörer av public service-medier, som vanligtvis betraktas som betrodda informationskällor, tillhandahåller en partisk bevakning av den politiska eller ekonomiska situationen eller specifika ekonomiska aktörer till följd av *mediefångst* kan detta också minska företagets förmåga att på ett korrekt sätt informera sig om den ekonomiska situationen på en viss marknad och därmed fatta välgrundade affärsbeslut. Sådan *mediefångst* skulle därför kunna inverka negativt på den inre marknads funktion. Slutligen skulle medborgarna, till följd av partisk rapportering från vissa leverantörer av public service-medier som blivit föremål för *mediefångst* i vissa medlemsstater, kunna vända sig till alternativa informationskällor, särskilt sådana som finns tillgängliga på onlineplattformar, vilket ytterligare kan försämma de lika villkoren på den inre marknaden.
- (31) Det är därför nödvändigt att medlemsstaterna, med utgångspunkt i de internationella standarder som utarbetats av Europarådet i detta avseende, inför effektiva rättsliga garantier för oberoendet hos leverantörer av public service-medier i hela unionen, fria från statliga, politiska, ekonomiska eller privata intressen, utan att det påverkar tillämpningen av nationell konstitutionell rätt som är förenlig med stadgan. Detta bör omfatta principer som är anpassade efter de sätt på vilka medlemsstaterna organiserar sina public service-medier, såsom de som finns inom nationella förvaltningsrättsliga ramar eller bolagsrättsliga ramar som är tillämpliga på privata börsnoterade företag, när det gäller utnämning och entledigande av personer eller organ som har en roll när det gäller att fastställa redaktionella strategier eller som utgör den högsta beslutande myndigheten i detta avseende inom leverantören av public service-medier. Dessa principer bör fastställas på nationell nivå. Det är också nödvändigt att garantera att leverantörer av public service-medier, utan att det påverkar tillämpningen av unionens regler om statligt stöd, omfattas av öppna och objektiva finansieringsförfaranden som garanterar tillräckliga och stabila ekonomiska resurser för fullgörandet av sitt public service-uppdrag, möjliggör förutsägbarhet i deras planeringsförfaranden och gör det möjligt för dem att utvecklas inom ramen för sitt public service-uppdrag. För att undvika att årliga budgetförhandlingar riskerar att ge upphov till otillbörligt inflytande bör sådan finansiering helst beslutas och anslås på flerårig basis på ett sätt som överensstämmer med uppdraget i allmänhetens tjänst för leverantörer av public service-medier. Denna förordning påverkar inte medlemsstaternas behörighet att tillhandahålla finansiering av leverantörer av public service-medier i enlighet med protokoll nr 29.
- (32) Det är mycket viktigt att mottagare av medietjänster med säkerhet vet vem som äger och ligger bakom medier, så att de kan identifiera och förstå potentiella intressekonflikter. Detta är en förutsättning för att de ska kunna bilda sig en väl underbyggd uppfattning och därmed kunna delta aktivt i demokratin. Transparens på detta område utgör även ett effektivt verktyg för att avskräcka och därmed begränsa risken för försök att påverka det redaktionella oberoendet. Dessutom bidrar den till en öppen och rättvis marknadsmiljö och ökar mediernas ansvarsskyldighet gentemot mottagarna av medietjänster, vilket i slutändan bidrar till medietjänsternas kvalitet på den inre marknaden. Gemensamma informationskrav måste därför införas för leverantörer av medietjänster i unionen. Dessa krav bör

⁽¹⁰⁾ Förstainstansrättens dom av den 26 juni 2008, SIC/kommissionen, T-442/03, ECLI:EU:T:2008:228, punkt 211.

inkludera proportionella och riktade krav på att leverantörer av medietjänster offentliggör relevant ägarinformation och reklamintäkter från offentliga myndigheter eller enheter. Sådan information är nödvändig för att mottagarna av medietjänster ska kunna förstå och förhöra sig om potentiella intressekonflikter, inbegripet när medieägare är politiskt exponerade, som en förutsättning för att de ska kunna bedöma tillförlitligheten hos den information de tar emot. Detta kan endast uppnås om mottagarna av medietjänster har aktuell information om medieägande till sitt förfogande på ett användarvänligt sätt, särskilt när de tittar på, lyssnar på eller läser medieinnehåll, så att de kan sätta innehållet i rätt sammanhang och forma en korrekt uppfattning av det. Offentliggörandet av riktad information om medieägande skulle således ge fördelar som klart uppväger eventuell inverkan av skyldigheten att offentliggöra den på de grundläggande rättigheterna, däribland rätten till privat- och familjeliv och rätten till skydd av personuppgifter. I detta sammanhang bör de åtgärder som medlemsstaterna vidtar i enlighet med artikel 30.9 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849⁽¹⁾ inte påverkas. Berörda leverantörer av medietjänster bör offentliggöra den nödvändiga informationen i elektroniskt format, exempelvis på sina webbplatser eller på något annat lätt och direkt åtkomligt medium.

- (33) För att ytterligare bidra till en hög grad av insyn i medieägandet bör medlemsstaterna även ge nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan, eller andra behöriga myndigheter och organ, i uppdrag att utveckla databaser över medieägande. Sådana databaser bör fungera som en enda kontaktpunkt som gör det möjligt för mottagare av medietjänster att enkelt kontrollera relevant information om en viss leverantör av medietjänster. Med tanke på nationella administrativa särdrag och för att minska den administrativa bördan bör medlemsstaterna ha flexibilitet när det gäller att besluta vilken myndighet eller vilket organ som ska ansvara för att utveckla sådana databaser över medieägande. Detta kan till exempel vara en nationell tillsynsmyndighet eller ett nationellt tillsynsorgan, eller ett annat administrativt organ, som i sin tur kan förlita sig på hjälp från ett annat organ med relevant sakkunskap för att fullgöra denna uppgift.
- (34) Mediernas integritet kräver även en proaktiv hållning för att främja det redaktionella oberoendet hos medieföretag som förmedlar nyhets- och aktualitetsinnehåll, särskilt genom interna skyddsmekanismer. Leverantörer av medietjänster bör vidta proportionella åtgärder för att garantera redaktörernas frihet att fatta redaktionella beslut inom ramen för medietjänstleverantörens fastställda redaktionella hållning på lång sikt. Målet att skydda redaktionella beslut, särskilt de som fattas av chefredaktörer och redaktörer, om ett specifikt innehåll, mot otillbörliga försök att påverka bidrar till att säkerställa lika villkor på den inre marknaden för medietjänster och till kvaliteten på sådana tjänster. Dessa åtgärder bör syfta till att säkerställa respekten för standarderna för oberoende under hela den redaktionella processen i medierna, inbegripet i syfte att skydda integriteten hos journalistiskt innehåll. Detta mål är även förenligt med den grundläggande rätten att ta emot och sprida information enligt artikel 11 i stadgan. Mot bakgrund av dessa överväganden bör leverantörer av medietjänster även säkerställa att mottagarna av deras medietjänster har insyn i faktiska eller potentiella intressekonflikter.
- (35) Leverantörer av medietjänster bör i syfte att garantera de redaktionella beslutens oberoende anta interna skyddsmekanismer som är anpassade till deras storlek, struktur och behov. Kommissionens rekommendation (EU) 2022/1634⁽²⁾ innehåller en förteckning över frivilliga interna skyddsmekanismer som medieföretag kan anta i detta avseende. Denna förordning bör inte tolkas så, att ägare av privata leverantörer av medietjänster fräntas sin rätt att fastställa strategiska eller allmänna mål eller att främja företagets tillväxt och ekonomiska bärkraft. I det avseendet bör det i denna förordning erkännas att målet att främja redaktionellt oberoende måste vara förenligt med privata medieägars legitima rättigheter och intressen, såsom rätten att fastställa medietjänstleverantörens redaktionella hållning och att forma sammansättningen av deras redaktionsgrupper.
- (36) Oberoende nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan är avgörande för en korrekt tillämpning av medielagstiftningen i hela unionen. De nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen har ofta visserligen inga befogenheter inom presssektorn men är de som generellt är bäst lämpade att säkerställa en korrekt tillämpning av de krav på tillsynssamarbete och en väl fungerande mediemarknad som avses i denna förordning. Nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan bör ha de resurser som krävs för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter i fråga om personal, sakkunskap och finansiella medel, bland annat för att de ska kunna delta i verksamheten inom

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (EUT L 141, 5.6.2015, s. 73).

⁽²⁾ Kommissionens rekommendation (EU) 2022/1634 av den 16 september 2022 om interna skyddsåtgärder för redaktionellt oberoende och insyn i ägandet inom mediesektorn (EUT L 245, 22.9.2022, s. 56).

Europeiska nämnden för medietjänster (*nämnden*). De bör förses med tekniska resurser såsom relevanta digitala verktyg. Vid behov bör medlemsstaterna i nödvändig utsträckning öka de resurser som tilldelas de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen med beaktande av de ytterligare uppgifter som dessa tilldelas enligt denna förordning. Nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan bör också ha lämpliga befogenheter, särskilt att begära information och data från varje fysisk eller juridisk person som omfattas av denna förordning eller som, för ändamål som rör deras närings- eller yrkesverksamhet, rimligen kan förfoga över den information och de data som behövs med avseende på dessa personers rättigheter och intressen.

- (37) För att säkerställa att denna förordning och unionens övriga medierätt tillämpas på ett samstämmigt sätt är det nödvändigt att inrätta nämnden som ett oberoende rådgivande organ på unionsnivå som sammanför nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan och samordnar deras åtgärder. Vid utförandet av sina uppgifter och i utövandet av sina befogenheter bör nämnden vara helt oberoende, inbegripet från politiskt eller ekonomiskt inflytande, och varken begära eller ta emot instruktioner från någon regering, institution, vare sig den är nationell, överstatlig eller internationell, eller offentlig eller privat person eller något offentligt eller privat organ. Den europeiska gruppen av regleringsmyndigheter för audiovisuella medietjänster (Erga), som inrättades genom direktiv 2010/13/EU, har haft en viktig roll när det gäller att främja ett konsekvent genomförande av det direktivet. Nämnden bör därför bygga vidare på Erga och ersätta den. En riktad ändring måste följaktligen göras av direktiv 2010/13/EU för att stryka artikel 30b i det direktivet, genom vilken Erga inrättas, och för att ersätta hänvisningar till Erga och dess uppgifter. Ändringen av direktiv 2010/13/EU genom denna förordning är motiverad eftersom den är begränsad till bestämmelser som inte behöver införlivas av medlemsstaterna och som riktar sig till unionens institutioner.
- (38) Nämnden bör samla höga företrädare för de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen. De nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen bör utse dessa företrädare. Om medlemsstaterna har flera relevanta nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan, inbegripet på regional nivå, bör en gemensam företrädare väljas genom lämpliga förfaranden och röstretten vara begränsad till en företrädare per medlemsstat. Nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan bör inom ramen för sin verksamhet inom nämnden kunna samråda och samordna med relevanta behöriga myndigheter eller organ och, i förekommande fall, med självreglerande organ i sina medlemsstater. Detta bör inte påverka möjligheten för de andra nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen att i lämpliga fall delta i nämndens möten. Nämnden bör även ha möjlighet att från fall till fall bjuda in externa experter till sina möten. Den bör även ha möjlighet att i samförstånd med kommissionen utse permanenta observatörer till sina möten, inbegripet i synnerhet nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan från kandidatländer eller potentiella kandidater, eller särskilda delegater från andra behöriga nationella myndigheter.
- (39) På grund av mediesektorns känslighet, och i enlighet med den praxis avseende beslut av Erga som anges i dess arbetsordning, bör nämnden anta sina beslut med två tredjedelars majoritet av rösterna. Nämndens arbetsordning bör särskilt specificera roll, uppgifter och utnämningsförfaranden för ordförande och vice ordförande samt arrangemangen för förebyggande och hantering av intressekonflikter bland nämndens ledamöter. För att stödja ordföranden och vice ordföranden bör nämnden kunna inrätta en styrgrupp. Vid sammansättningen av styrgruppen ska hänsyn tas till principen om jämn geografisk fördelning. Nämnden bör fastställa de särskilda arrangemangen för styrgruppen i sin arbetsordning. Ergas ordförande och vice ordförande bör, med råd från Ergas styrelsemedlemmar, underlätta en ordnad, transparent och effektiv övergång från Erga till nämnden, till dess att nämndens ordförande och vice ordförande har valts.
- (40) När nämnden hanterar frågor utanför den audiovisuella mediesektorn bör den förlita sig på en effektiv samrådsmekanism som involverar intressenter från de relevanta mediesektorer som är verksamma både på unionsnivå och på nationell nivå. Sådana intressenter skulle kunna inbegripa pressnämnder, journalistiska sammanslutningar, fackföreningar och näringslivsorganisationer. Nämnden bör ge sådana intressenter möjlighet att uppmärksamma nämnden på utveckling och frågor som är relevanta för deras sektorer. Samrådsmekanismen bör göra det möjligt för nämnden att samla in riktade synpunkter från relevanta intressenter och få relevant information till stöd för nämndens arbete. Vid fastställandet av de praktiska arrangemangen för samrådsmekanismen i sin arbetsordning bör nämnden ta hänsyn till behovet av transparens, mångfald och rättvis geografisk representation. Nämnden bör också kunna samråda med den akademiska världen för att samla in ytterligare relevant information.
- (41) Utan att det påverkar de befogenheter som kommissionen tilldelas genom fördragen är det viktigt att kommissionen och nämnden har ett nära samarbete som gör det möjligt för nämnden att ge råd och stöd till kommissionen i frågor som rör medietjänster inom dess behörighet. Nämnden bör aktivt stödja kommissionen i dess uppgift att säkerställa en samstämmig och effektiv tillämpning av denna förordning och genomförandet av direktiv 2010/13/EU. Nämnden bör för detta ändamål i synnerhet ge kommissionen råd och bistånd i regleringsrelaterade, tekniska eller praktiska frågor av betydelse för tillämpningen av unionsrätten, främja samarbete och ett effektivt utbyte av information, erfarenheter och bästa praxis, samt utbilda yrkanden i de fall som föreskrivs i denna förordning, i förekommande fall med beaktande av situationen när det gäller mediernas frihet och mångfald på de berörda mediemarknaderna.

Sådana yttranden bör inte vara rättsligt bindande men bör användas som nyttig vägledning för de berörda nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen och skulle kunna beaktas av kommissionen i dess uppgifter att säkerställa en samstämmig och effektiv tillämpning av denna förordning och genomförandet av direktiv 2010/13/EU. Genom att göra sitt bästa för att genomföra nämndens yttrande eller genom att vederbörligen förklara eventuella avvikelser från detta, bör de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen anses ha gjort sitt yttersta för att beakta nämndens yttrande.

- (42) För att nämnden ska kunna fullgöra sina uppgifter på ett effektivt och oberoende sätt bör den bistås av ett sekretariat som är avsett för nämndens verksamhet. Sekretariatet bör tillhandahållas av kommissionen. Sekretariatet bör ha tillräckliga resurser för att kunna utföra sina uppgifter. Utan att det påverkar kommissionens institutionella och budgetmässiga oberoende är det viktigt att kommissionen tar hänsyn till de behov som nämnden meddelat, särskilt när det gäller kvalifikationer, sakkunskap och profil hos sekretariatets personal för att effektivt kunna utföra sina uppgifter. Sekretariatet bör också kunna förlita sig på de nationella tillsynsmyndigheternas eller tillsynsorganens sakkunskap och resurser. Detta skulle vara avgörande när det gäller att bistå nämnden när den förbereder resultatet av sitt arbete. Sekretariatet bör därför ha ett lämpligt antal anställda som utstationerats av nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan för att kunna dra nytta av deras kompetens och erfarenhet. I sitt uppdrag att bidra till ett oberoende utförande av nämndens uppgifter bör sekretariatet endast följa nämndens instruktioner när det bistår nämnden i fullgörandet av dess uppgifter enligt denna förordning. Sekretariatet bör ge nämnden materiellt, administrativt och organisatoriskt stöd och bistå den när den fullgör sina uppgifter, särskilt genom att bedriva relevant forskning eller insamling av information.
- (43) Tillsynssamarbete mellan oberoende medietillsynsmyndigheter eller medietillsynsorgan är avgörande för att den inre marknaden för medietjänster ska fungera korrekt. Direktiv 2010/13/EU innehåller dock inga bestämmelser om ett strukturerat samarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan. Efter översynen av unionens ram för audiovisuella medietjänster genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1808⁽¹⁹⁾, varigenom tillämpningsområdet utvidgades till att även omfatta videodelningsplattformar, har det funnits ett växande behov av nära samarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan, i synnerhet för att hantera gränsöverskridande ärenden. Ett sådant samarbete är även motiverat med tanke på de nya utmaningar i unionens gemensam miljö som denna förordning är avsedd att hantera genom att bland annat ge nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan nya uppgifter.
- (44) Medlemmarna i Erga är medvetna om dessa utmaningar och för att tillgodosäkra behovet av närmare samarbete på området för audiovisuella medietjänster enades Erga 2020 om ett samförståndsavtal som fastställer icke-bindande mekanismer för gränsöverskridande samarbete i syfte att stärka tillämpningen av unionsregler som är relevanta för audiovisuella medietjänster och videodelningsplattformstjänster. Med utgångspunkt i denna frivilliga ram och för att säkerställa en effektiv tillämpning av unionens medierätt, för att undvika att ytterligare hinder uppstår på den inre marknaden för medietjänster och för att förhindra att oseriösa leverantörer av medietjänster eventuellt kringgår de tillämpliga reglerna, är det viktigt att föreskriva en tydlig och rättsligt bindande ram så att nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan kan samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt och effektivt sätt inom den etablerade rättsliga ramen. En sådan ram är avgörande för att upprätthålla ursprungslandsprincipen, som är en hörnsten i direktiv 2010/13/EU, samt för att säkerställa att nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan kan utöva tillsyn över relevanta leverantörer av medietjänster. Målet bör vara att säkerställa en samstämmig och effektiv tillämpning av denna förordning och genomförandet av direktiv 2010/13/EU, till exempel genom att säkerställa ett smidigt informationsutbyte mellan nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan eller genom att göra det möjligt att snabbt hantera frågor som rör jurisdiktion. När nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan utbyter information bör all relevant unionsrätt och nationell rätt om informationsutbyte, inbegripet relevant dataskyddslagstiftning, respekteras. Sådant samarbete, och i synnerhet det accelererade samarbetet, är av central betydelse för att stödja åtgärder som syftar till att skydda den inre marknaden från oseriösa leverantörer av medietjänster samtidigt som respekten för de grundläggande rättigheterna, särskilt yttrandefriheten, säkerställs. Accelererat samarbete behövs i synnerhet för att förhindra att medietjänster som har stängts av i vissa medlemsstater enligt artikel 3.3 och 3.5 i direktiv 2010/13/EU fortsätter att tillhandahållas via satellit eller på annat sätt i dessa medlemsstater, och därmed bidra, i enlighet med unionsrätten, till att de relevanta nationella åtgärderna får ändamålsenlig verkan. Nämndens yttranden kommer att vara viktiga för att samarbetsmekanismen ska fungera effektivt.
- (45) Eftersom videodelningsplattformars räckvidd omfattar hela Europa måste nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan ha ett särskilt verktyg för att skydda användare av videodelningsplattformstjänster mot visst olagligt och skadligt innehåll, däribland kommersiella meddelanden. I synnerhet, och utan att det påverkar ursprungslandsprincipen, behövs det en mekanism som gör det möjligt för relevanta nationella tillsynsmyndigheter eller

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1808 av den 14 november 2018 om ändring av direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktivet om audiovisuella medietjänster), mot bakgrund av ändrade marknadsförhållanden (EUT L 303, 28.11.2018, s. 69).

tillsynsorgan att begära att deras motsvarigheter i andra medlemsstater vidtar nödvändiga och proportionella åtgärder för att säkerställa att leverantörer av videodelningsplattformar uppfyller skyldigheterna enligt artikel 28b.1, 28b.2 och 28b.3 i direktiv 2010/13/EU. Detta är avgörande för att säkerställa att målgrupper, särskilt minderåriga, skyddas effektivt i hela unionen när de får tillgång till innehåll på videodelningsplattformar och att de kan förlita sig på en lämplig nivå av transparens när det gäller kommersiella meddelanden online. Medling som tillhandahålls av och yttranden från nämnden skulle bidra till att säkerställa ömsesidigt godtagbara och tillfredsställande resultat för de berörda nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen. Om användningen av en sådan mekanism inte leder till en uppgörelse i godo kan friheten att tillhandahålla informationssamhällets tjänster från en annan medlemsstat begränsas endast om villkoren i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG⁽⁴⁾ har uppfyllts och det förfarande som anges i den artikeln har följts.

- (46) Det är mycket viktigt att säkerställa en samstämmig tillsynspraxis, en samstämmig och effektiv tillämpning av denna förordning och genomförandet av direktiv 2010/13/EU. I detta syfte och för att bidra till att säkerställa ett konvergent genomförande av unionens medierätt, bör kommissionen vid behov kunna utfärda riktlinjer i gränsöverskridande frågor som omfattas av både denna förordning och direktiv 2010/13/EU. När kommissionen beslutar om den ska utfärda riktlinjer och mot bakgrund av relevanta diskussioner med den kontaktkommitté som inrättats genom direktiv 2010/13/EU i frågor som rör det direktivet, bör kommissionen särskilt beakta tillsynsfrågor som berör ett betydande antal medlemsstater eller tillsynsfrågor som har ett gränsöverskridande inslag. Mot bakgrund av den stora mängden information och det faktum att digitala metoder allt oftare används för att få tillgång till medier är det viktigt att säkerställa att innehåll av allmänintresse framhävs för att bidra till lika villkor på den inre marknaden och till efterlevnad av den grundläggande rätten till information enligt artikel 11 i stadgan. Med tanke på de effekter nationella åtgärder som vidtas enligt artikel 7a i direktiv 2010/13/EU kan få på funktionen hos den inre marknaden för medietjänster är det viktigt att kommissionen utfärdar riktlinjer för att skapa förutsebarhet i rättsläget på detta område. Det skulle även vara till nytta att ge vägledning om åtgärder som vidtas enligt artikel 5.2 i direktiv 2010/13/EU för att säkerställa att åtkomlig, korrekt och uppdaterad information om medieägande är tillgänglig för allmänheten och om skyldigheten för leverantörer av medietjänster att göra viss uppdaterad information lätt och direkt åtkomlig för mottagarna av deras tjänster. Kommissionen bör bistås av nämnden när den utarbetar sina riktlinjer. Nämnden bör i synnerhet erbjuda kommissionen sin regleringsrelaterade, tekniska och praktiska expertis inom de områden och frågor som omfattas av de berörda riktlinjerna.
- (47) Nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan besitter särskild praktisk expertis som gör att de kan väga intressena hos leverantörer av medietjänster respektive mottagare av medietjänster mot varandra och samtidigt säkerställa respekt för yttrandefriheten och bevara och främja mediepluralismen. Detta är i synnerhet viktigt för att skydda den inre marknaden mot medietjänster från länder utanför unionen, oberoende av distributions- eller åtkomstmetod, som riktar sig till eller når en publik i unionen om de, bland annat med tanke på den kontroll som tredjeländer kan utöva över dem, kan vara till förfång för eller utgöra en risk för allmän säkerhet. En risk för den allmänna säkerheten kan avse en offentlig uppmaning att begå ett terroristbrott enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541⁽⁵⁾ och systematiska internationella kampanjer med utländsk informationsmanipulering och informationspåverkan i syfte att destabilisera unionen som helhet eller vissa medlemsstater. Samordningen mellan nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan för att gemensamt hantera eventuella hot mot den allmänna säkerheten från sådana medietjänster måste i detta sammanhang stärkas och ges en rättslig ram för att säkerställa effektiviteten i, och möjligheten till samordning av, de nationella åtgärder som antas i enlighet med unionens medierätt.
- (48) Det är nödvändigt att samordna nationella åtgärder som kan antas för att motverka hot mot den allmänna säkerheten via medietjänster som härrör från eller är etablerade i länder utanför unionen och som riktar sig till en publik i unionen, inbegripet en möjlighet för nämnden att efter samråd med kommissionen i lämpliga fall avge yttranden om sådana åtgärder, särskilt om situationen påverkar flera medlemsstater. I detta avseende måste riskerna för den allmänna säkerheten bedömas mot bakgrund av alla relevanta faktiska och rättsliga omständigheter på unionsnivå och nationell nivå, inbegripet eventuella befintliga bedömningar av hur den berörda medietjänsten sprids eller mottas på unionens territorium. Målet bör vara att möjliggöra en mer samordnad strategi för de berörda nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen när det gäller begränsningar av distributionen av sådana

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (direktiv om elektronisk handel) (EGT L 178, 17.7.2000, s. 1).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF (EUT L 88, 31.3.2017, s. 6).

medietjänster, utan att det påverkar befogenheterna för medlemsstaterna eller deras nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan i enlighet med unionsrätten. I detta avseende bör de berörda nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen kunna beakta nämndens yttranden när de överväger att vidta åtgärder mot en leverantör av medietjänster. Detta har ingen inverkan på unionens behörighet enligt artikel 215 i EUF-fördraget.

- (49) För att ytterligare stödja nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan i deras roll att skydda den inre marknaden för medietjänster mot oseriösa leverantörer av medietjänster bör nämnden upprätta en förteckning över kriterier för leverantörer av medietjänster som är etablerade eller har sitt ursprung utanför unionen. En sådan förteckning skulle hjälpa berörda nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan i situationer där en relevant leverantör av medietjänster söker jurisdiktion i en medlemsstat, eller där en leverantör av medietjänster som redan omfattas av en medlemsstats jurisdiktion förefaller utgöra en allvarlig risk för den allmänna säkerheten. En sådan förteckning skulle bland annat kunna omfatta ägande, förvaltning, finansieringsstrukturer, redaktionellt oberoende av tredjeländer eller efterlevnad av samreglerings- eller självregleringsmekanismer som fastställer redaktionella normer i en eller flera medlemsstater.
- (50) Mycket stora onlineplattformar fungerar för många användare som inkörsportar till medicinnehåll och medietjänster. Leverantörer av medietjänster som har redaktionellt ansvar för sitt innehåll spelar en viktig roll i spridningen av information och utövandet av rätten att ta emot och sprida information online. Leverantörer av medietjänster förväntas utöva detta redaktionella ansvar med aktsamhet och tillhandahålla information som är tillförlitlig och som respekterar grundläggande rättigheter i enlighet med de regleringskrav eller mekanismer för samreglering eller självreglering som de omfattas av i medlemsstaterna. Med tanke även på användarnas rätt att ta emot och sprida information bör en leverantör av en mycket stor onlineplattform därför, om den anser att innehåll som tillhandahålls av sådana leverantörer av medietjänster är oförenligt med dess allmänna villkor, ta vederbörlig hänsyn till mediernas frihet och mångfald i enlighet med förordning (EU) 2022/2065 och i ett så tidigt skede som möjligt ge leverantörerna av medietjänster erforderliga förklaringar i en redogörelse för skäl enligt artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1150⁽¹⁴⁾ och artikel 17 i förordning (EU) 2022/2065. För att minimera inverkan av begränsningar av detta innehåll på användarnas rätt att ta emot och sprida information bör mycket stora onlineplattformar lämna in sin redogörelse för skälen innan avbrottet eller begränsningen av synligheten får verkan. Dessutom bör de ge den berörda leverantören av medietjänster möjlighet att besvara redogörelsen för skälen inom 24 timmar efter mottagandet av den, innan avbrottet eller begränsningen av synligheten får verkan. En snävare tidsram skulle kunna tillämpas i händelse av en kris enligt artikel 36.2 i förordning (EU) 2022/2065, särskilt för att ta hänsyn till ett brådskande behov av moderering av det relevanta innehållet under sådana exceptionella omständigheter.
- (51) Användningen av märkning eller verktyg för ålderskontroll av leverantörer av mycket stora onlineplattformar i enlighet med deras tjänstevillkor och med unionsrätten bör inte ses som en begränsning av synligheten. Efter svaret från en leverantör av medietjänster på redogörelsen för skälen av en leverantör av en mycket stor onlineplattform, eller i avsaknad av ett sådant svar inom den angivna tidsperioden, bör den leverantören av en mycket stor onlineplattform informera leverantören av medietjänster om den avser att gå vidare med avbrottet i tillhandahållandet av sina onlinebaserade förmedlingstjänster avseende innehåll som tillhandahålls av leverantören av medietjänster eller begränsningen av synligheten för det innehållet. Denna förordning bör inte påverka skyldigheten för leverantörer av mycket stora onlineplattformar att vidta åtgärder mot olagligt innehåll som sprids via deras tjänster, att vidta åtgärder för att bedöma och minska de systemrisker som deras tjänster utgör, till exempel genom desinformation, eller att vidta åtgärder för att skydda minderåriga. I detta sammanhang bör ingenting i denna förordning tolkas som en avvikelse från skyldigheterna för leverantörer av mycket stora onlineplattformar enligt artiklarna 28, 34 och 35 i förordning (EU) 2022/2065 och artikel 28b i direktiv 2010/13/EU.
- (52) Med tanke på den förväntade positiva inverkan på friheten att tillhandahålla tjänster och yttrandefriheten är det motiverat att klagomål som leverantörer av medietjänster riktar mot beslut av leverantörer av mycket stora onlineplattformar behandlas med förtur och utan onödigt dröjsmål, om leverantörerna av medietjänster uppfyller vissa reglerings-, samreglerings- eller självregleringsnormer.
- (53) Leverantörer av mycket stora onlineplattformar som ger tillgång till medicinnehåll bör för det ändamålet tillhandahålla en funktion i sitt onlinegränssnitt som gör det möjligt för leverantörer av medietjänster att ge en försäkran om att de uppfyller vissa krav, men samtidigt ha möjlighet att avvisa sådana egenförsäkringar om de anser att kraven inte är uppfyllda. När en leverantör av medietjänster förklarar sig uppfylla lagstadgade krav eller en

⁽¹⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1150 av den 20 juni 2019 om främjande av rättvisa villkor och transparens för företagsanvändare av onlinebaserade förmedlingstjänster (EUT L 186, 11.7.2019, s. 57).

samreglerings- eller självregleringsmekanism bör den kunna tillhandahålla kontaktuppgifterna till den relevanta nationella tillsynsmyndigheten eller det nationella tillsynsorganet eller till företrädarna för samreglerings- eller självregleringsmekanismen, inbegripet sådana som tillhandahålls av allmänt erkända yrkessammanslutningar som företräder en viss sektor och som verkar på unionsnivå eller nationell nivå. Vid rimliga tvivel skulle dessa uppgifter göra det möjligt för leverantören av en mycket stor onlineplattform att hos dessa myndigheter eller organ få bekräftat huruvida leverantören av medietjänster omfattas av sådana krav eller mekanismer. Leverantörer av mycket stora onlineplattformar bör vid behov förlita sig på information om efterlevnad av dessa krav såsom den maskinläsbara standard som tillhandahålls av *Journalism Trust Initiative*, som utvecklats under ledning av Europeiska standardiseringskommittén, eller andra relevanta uppförandekoder. Erkända organisationer i det civila samhället, faktagranskande organisationer och andra relevanta yrkesorganisationer som erkänner mediekällornas integritet på grundval av standarder som överenskommits med mediebranschen bör också ha möjlighet att uppmärksamma leverantörerna av mycket stora onlineplattformar på eventuella problem avseende efterlevnaden av de relevanta kraven för egenförsäkringen av leverantörer av medietjänster. Riktlinjer utfärdade av kommissionen skulle vara avgörande för att införa en sådan funktion i praktiken. Dessa riktlinjer bör bidra till att minimera risken för potentiellt missbruk av funktionen, särskilt från leverantörer av medietjänster som systematiskt ägnar sig åt desinformation, informationsmanipulering och informationspåverkan, inbegripet sådana som kontrolleras av vissa tredjeländer, med beaktande av de kriterier som ska utarbetas av nämnden avseende leverantörer av medietjänster från länder utanför unionen. I detta syfte skulle de riktlinjerna kunna omfatta arrangemang som rör deltagande av erkända civilsamhällesorganisationer, inbegripet faktagranskande organisationer, i översynen av försäkringarna eller samråden med nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan eller samreglerings- eller självregleringsorgan.

- (54) I denna förordning erkänns vikten av samreglerings- och självregleringsmekanismer i samband med tillhandahållandet av medietjänster på mycket stora onlineplattformar. Sådana mekanismer utgör en typ av frivilliga initiativ, till exempel i form av uppförandekoder, som gör det möjligt för leverantörer av medietjänster eller deras företrädare att anta gemensamma riktlinjer, bland annat om etiska normer, korrigering av fel eller hantering av klagomål, tillsammans och för den verksamhet de bedriver. En gedigen, inkluderande och allmänt godkänd självreglering inom mediesektorn är en effektiv garanti för kvalitet och professionalism när det gäller medietjänster och är avgörande för att värna den redaktionella integriteten.
- (55) Leverantörer av mycket stora onlineplattformar bör inleda en dialog med leverantörer av medietjänster som respekterar normer för trovärdighet och transparens och som anser att begränsningar av eller avbrott i deras innehåll vid upprepade tillfällen införs av leverantörer av mycket stora onlineplattformar utan tillräckliga skäl, i syfte att nå en uppgörelse i godo så att omotiverade begränsningar eller avbrott kan upphävas och i framtiden undvikas. Leverantörer av mycket stora onlineplattformar bör delta i sådana dialoger i god anda och lägga särskild vikt vid skyddet av mediefriheten och informationsfriheten. Nämnden bör informera kommissionen om sina yttranden om resultatet av sådana dialoger. Kommissionen skulle kunna beakta sådana yttranden i samband med tillämpningen av förordning (EU) 2022/2065.
- (56) Som en vidareutveckling av den värdefulla roll som Erga har haft när det gäller att övervaka efterlevnaden av EU:s uppförandekod om desinformation bör nämnden minst en gång om året organisera en strukturerad dialog mellan leverantörer av mycket stora onlineplattformar, företrädare för leverantörer av medietjänster och företrädare för civilsamhället för att främja tillgång till ett mångsidigt utbud från oberoende medier på mycket stora onlineplattformar, för att diskutera erfarenheter och bästa praxis i samband med tillämpningen av relevanta bestämmelser i denna förordning, inbegripet när det gäller mycket stora onlineplattformars modereringsprocesser, och för att övervaka efterlevnaden av självregleringsinitiativ som syftar till att skydda användare mot skadligt innehåll, inbegripet initiativ som syftar till att motverka desinformation. Kommissionen skulle i relevanta fall kunna granska rapporterna om resultaten av sådana strukturerade dialoger när den bedömer systemomfattande och framväxande problem i unionen som en del av genomförandet av förordning (EU) 2022/2065 och skulle kunna be nämnden om stöd för detta ändamål.
- (57) Mottagare av medietjänster som tillhandahåller program bör i praktiken kunna välja vilket innehåll de vill se eller lyssna på utifrån sina personliga preferenser. Deras frihet att välja innehåll skulle dock kunna begränsas av affärsmetoder inom mediesektorn, till exempel avtal om prioritering av innehåll som ingås mellan leverantörer av medietjänster och tillverkare av enheter eller leverantörer av användargränssnitt som kontrollerar eller hanterar åtkomst till och användning av medietjänster som tillhandahåller program, såsom smart-tv-apparater eller ljudsystem för bilar. En sådan prioritering kan till exempel ha gjorts på en enhets hemskärm genom maskinvaruinställningar eller programvarugenvägar, applikationer och sökområden, vilket påverkar vanorna hos mottagarna, som kan få otillbörliga incitament att välja vissa medieutbud framför andra. Användarnas valfrihet kan också begränsas av förinstallerade applikationers slutna kretsar. Användarna bör när som helst, på ett enkelt, lättillgängligt och användarvänligt sätt, kunna ändra konfigurationen, inbegripet standardinställningarna för en enhet, såsom en fjärrkontroll, eller för ett användargränssnitt som kontrollerar eller hanterar åtkomst till och

användning av medietjänster som tillhandahåller program. Detta bör anses omfatta alla anpassningsfunktioner hos enheter eller användargränssnitt som orienterar eller vägleder användarna när de väljer vilka medietjänster eller vilket medieinnehåll de vill ha tillgång till och som gör det möjligt för dem att hitta eller upptäcka sådana tjänster eller sådant innehåll, med beaktande av målet om rättvis åtkomst till alla olika slags medietjänster ur såväl användarnas som leverantörernas av medietjänsters perspektiv. Denna rättighet bör inte omfatta enskilda inslag, till exempel program, som ingår i en katalog över beställtjänster, och den påverkar inte åtgärder som är avsedda att säkerställa att audiovisuella medietjänster av allmänintresse framhävs på lämpligt sätt och som vidtas för att genomföra artikel 7a i direktiv 2010/13/EU samt åtgärder för att genomföra artikel 7b i det direktivet, vilka vidtas av legitima samhällspolitiska hänsyn. Tillverkare, utvecklare och importörer bör kunna visa att den funktionalitet som krävs faktiskt är användarvänlig när de släpper ut sina relevanta produkter på marknaden. Medlemsstaterna bör genom lämpliga åtgärder säkerställa att enheter och gränssnitt som relevanta marknadsaktörer släpper ut på deras marknad uppfyller de relevanta kraven i denna förordning. Detta skulle kunna uppnås genom att tillämpningen av och ändamålsenligheten hos de åtgärder som sådana marknadsaktörer vidtar övervakas.

- (58) Visuella identiteter för leverantörer av medietjänster består av märken, logotyper, varumärken eller andra karakteristiska egenskaper. De gör det möjligt för mottagare av medietjänster som tillhandahåller program att enkelt avgöra vem som bär det redaktionella ansvaret för tjänsten. Visuella identiteter är också en viktig konkurrensfördel för leverantörer av medietjänster som gör att deras medieutbud kan särskiljas på marknaden. Det är därför viktigt att de visuella identiteterna för leverantörer av medietjänster som tillhandahåller program bevaras när användarna får tillgång till deras medietjänster via olika enheter och användargränssnitt. Tillverkare, utvecklare och importörer av enheter och användargränssnitt bör därför säkerställa att de visuella identiteterna för leverantörer av medietjänster inte tas bort eller ändras.
- (59) För att säkerställa lika villkor i tillhandahållandet av olika medietjänster som tillhandahåller program mot bakgrund av den tekniska utvecklingen på den inre marknaden och för att säkerställa rättvis åtkomst till alla olika slags medietjänster är det nödvändigt att främja utvecklingen av gemensamma harmoniserade standarder för enheter och användargränssnitt som kontrollerar eller hanterar tillgång till och användning av medietjänster som tillhandahåller program eller digitala signaler som förmedlar innehåll från källa till mottagare. Det är i detta sammanhang viktigt att undvika skillnader i tekniska standarder som skapar hinder och medför ytterligare kostnader för branschen och konsumenterna, och att även uppmuntra framtagandet av lösningar för att säkerställa fullgörandet av befintliga skyldigheter vad gäller medietjänster.
- (60) Skillnader i fråga om lagstiftningsåtgärder, regleringsåtgärder eller administrativa åtgärder kan vara motiverade och bidra till mediepluralism. Vissa åtgärder kan emellertid hindra eller göra det mindre attraktivt att utöva etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster inom mediesektorn, till skada för mediepluralismen eller det redaktionella oberoendet för leverantörer av medietjänster som är verksamma på den inre marknaden. Sådana åtgärder kan se ut på olika sätt, till exempel regler för att begränsa ägarandelar i medieföretag som innehas av andra företag som är verksamma inom mediesektorn eller andra sektorer. Det kan även gälla beslut om licenser, såsom återkallande eller försvärande av förnyelse av licenser för leverantörer av medietjänster, och beslut om tillstånd eller förhandsbesked avseende leverantörer av medietjänster. För att minska sådana åtgärders potentiella negativa inverkan på mediepluralismen eller det redaktionella oberoendet för leverantörer av medietjänster som är verksamma på den inre marknaden och skapa ett mer förutsebart rättsläge på den inre marknaden för medietjänster, är det viktigt att de överensstämmer med principerna om sakliga skäl, transparens, icke-diskriminering och proportionalitet. Administrativa åtgärder som kan påverka mediepluralismen eller det redaktionella oberoendet bör antas inom förutsebara tidsramar. Sådana tidsramar bör vara tillräckligt långa för att säkerställa att leverantörer av medietjänster gör en lämplig bedömning av åtgärderna och deras förutsebara konsekvenser. Dessutom bör leverantörer av medietjänster som individuellt och direkt påverkas av tillsynsrelaterade eller administrativa åtgärder ha rätt att överklaga sådana åtgärder inför ett oberoende överprövningsorgan. Om överprövningsorganet inte är en domstol, bör det ha tillräckliga resurser för att kunna fungera effektivt.
- (61) Utan att det påverkar tillämpningen av unionens konkurrensregler och regler om statligt stöd samt nationella åtgärder som vidtas i enlighet med sådana regler är det viktigt att nämnden har befogenhet att avge yttranden i de fall då nationella tillsynsrelaterade eller administrativa åtgärder på ett betydande sätt riskerar att påverka verksamheten för leverantörer av medietjänster på den inre marknaden. Nämndens yttranden bör fokusera på nationella åtgärder som riskerar att störa verksamheten för leverantörer av medietjänster på den inre marknaden, till exempel genom att hindra eller försvåra deras verksamhet på ett sådant sätt att tillhandahållandet av deras medietjänster på en viss marknad allvarligt undergrävs. Detta kan vara fallet om en nationell administrativ åtgärd specifikt riktar sig till en leverantör av medietjänster som tillhandahåller sina tjänster i mer än en medlemsstat eller om den gäller en

leverantör av medietjänster som bland annat på grund av sina marknadsandelar, sin räckvidd och sin upplagenivå har ett betydande inflytande på den allmänna opinionsbildningen i den berörda medlemsstaten, och om den hindrar en sådan leverantör av medietjänster från att vara verksam på en viss marknad eller komma in på en ny marknad. Nämnden kan avge sådana yttranden på eget initiativ och bör avge sådana yttranden på kommissionens begäran. Nämnden bör också avge yttranden om sådana åtgärder på begäran av leverantörer av medietjänster som berörs individuellt och direkt. I detta syfte bör den berörda leverantören av medietjänster lämna in en vederbörligen motiverad begäran till nämnden. I sin begäran bör den berörda leverantören av medietjänster i synnerhet ange om den redan har uttömt alla tillgängliga nationella rättsmedel genom att väcka talan mot de omtvistade åtgärderna vid nationella domstolar eller andra behöriga nationella myndigheter eller organ och vilken typ av beslut detta utmynnade i. Begäran bör innehålla skälen till att den berörda leverantören av medietjänster anser att den eller de omtvistade åtgärderna i betydande grad påverkar dess verksamhet på den inre marknaden samt skälen till att den anser att den eller de åtgärderna direkt och individuellt påverkar dess rättsliga ställning.

- (62) Koncentrationer på mediemarknaden bedöms på olika sätt i hela unionen med avseende på mediepluralism. Reglerna och förfarandena avseende bedömningen av koncentrationer på mediemarknaden varierar i hela unionen. Vissa medlemsstater förlitar sig enbart på konkurrensbedömningar, medan andra har särskilda ramar för att specifikt bedöma koncentrationer i förhållande till mediepluralism. I det sistnämnda fallet finns det betydande skillnader. I vissa fall granskas alla medietransaktioner, oavsett om de når upp till vissa tröskelvärden, medan det i andra fall endast görs en bedömning när specifika tröskelvärden överskrids eller vissa kvalitativa kriterier är uppfyllda. Vid en sådan bedömning tillämpar vissa medlemsstater till exempel inkomstmultiplikatorer för att säkerställa att konkurrensshot inte passerar obemärkta utan granskas även när de berörda mediekanalerna har låga intäkter. Det föreligger även skillnader i de förfaranden som är tillämpliga på granskning av marknadstransaktioner med hänsyn till mediepluralismen, när sådana finns. Denna granskning utförs ofta på ett oberoende sätt av medietillsynsmyndigheten genom en fristående bedömning eller av den behöriga myndigheten med deltagande av medietillsynsmyndigheten genom ett yttrande, som kan vara ett fristående bidrag eller utgöras av skriftliga synpunkter eller kommentarer i samband med en pågående bedömning. Vissa nationella regler gör det möjligt för ministerier eller statliga organ att ingripa i granskningen av mediemarknaderna av icke-ekonomiska skäl, som kan vara allt från att skydda mediepluralismen till att skydda den allmänna säkerheten eller andra allmänna intressen.
- (63) Skillnaderna och bristen på samordning mellan medlemsstaternas regler och förfaranden när det gäller koncentrationer på mediemarknaden kan leda till rättsosäkerhet och till regelbördor eller administrativa eller ekonomiska bördor för medieföretag som vill bedriva verksamhet över gränserna, vilket snedvrider konkurrensen på den inre marknaden för medietjänster. I vissa fall kan nationella åtgärder på detta område på ett effektivt sätt hindra ett medieföretag som är etablerat i unionen från att komma in på en annan nationell marknad, utan att verkligen syfta till att främja mediepluralism⁽¹⁷⁾. I stället för att uppnå ökad mediepluralism kan detta i slutändan stärka den oligopolistiska dynamiken på mediemarknaden. För att minska de hinder som gör det svårt för leverantörer av medietjänster att verka på den inre marknaden är det viktigt att det genom denna förordning fastställs en gemensam ram för bedömning av koncentrationer på mediemarknaden i hela unionen.
- (64) Medier har en avgörande roll i den allmänna opinionsbildningen och när det gäller att ge medborgarna information som är relevant för ett aktivt deltagande i demokratiska processer. Medlemsstaterna bör därför, oberoende av bedömningar som görs på grundval av konkurrensrätten, föreskriva regler och förfaranden i nationell rätt så att koncentrationer på mediemarknaden som kan ha en betydande inverkan på mediepluralismen och det redaktionella oberoendet kan underkastas en bedömning. I detta sammanhang bör mediepluralism förstås som möjligheten att få tillgång till en mångfald av medietjänster och medieinnehåll som återspeglar olika åsikter, röster och analyser. Nationella regler och förfaranden kan påverka friheten att tillhandahålla medietjänster på den inre marknaden och måste vara lämpligt utformade samt transparenta, objektiva, proportionella och icke-diskriminerande. Koncentrationer på mediemarknaden som omfattas av sådana regler bör vara koncentrationer som kan leda till att en enda enhet får kontroll över eller betydande intressen på den berörda marknaden och som därmed har ett väsentligt inflytande på den allmänna opinionsbildningen på en viss mediemarknad i en eller flera medlemsstater. Ett viktigt kriterium som måste beaktas är den minskning av konkurrerande åsikter på den marknaden som koncentrationen på mediemarknaden leder till.

⁽¹⁷⁾ Domstolens dom av den 3 september 2020, Vivendi SA/Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni, C-719/18, ECLI:EU:C:2020:627.

- (65) Nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan besitter särskild expertis om mediepluralism och bör, om de inte själva utgör de utsedda myndigheterna eller organen, involveras i bedömningen av hur koncentrationer på mediemarknaden kan påverka mediepluralismen och det redaktionella oberoendet. Dessa nationella tillsynsmyndigheters eller tillsynsorgans involvering bör vara faktisk, till exempel genom att det säkerställs att deras synpunkter beaktas i konkurrensbedömningen. För att främja förutsebarhet i rättsläget och säkerställa att nationella regler och förfaranden som möjliggör en bedömning av koncentrationer på mediemarknaden som kan ha en betydande inverkan på mediepluralismen och det redaktionella oberoendet verkligen syftar till att skydda mediepluralismen och det redaktionella oberoendet är det viktigt att det på förhand fastställs objektiva, icke-diskriminerande och proportionella kriterier för anmälan och bedömning av hur koncentrationer på mediemarknaden påverkar mediepluralismen och det redaktionella oberoendet.
- (66) Om en koncentration på mediemarknaden utgör en koncentration som omfattas av förordning (EG) nr 139/2004 bör tillämpningen av den här förordningen eller av eventuella regler och förfaranden som antagits av medlemsstaterna på grundval av den här förordningen inte påverka utan vara åtskild från tillämpningen av artikel 21.4 i förordning (EG) nr 139/2004. Åtgärder som vidtas av utsedda nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan eller nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan som involverats grundval av deras bedömning av koncentrationer på mediemarknaden som skulle kunna ha en betydande inverkan på mediepluralismen och det redaktionella oberoendet bör därför syfta till att skydda legitima intressen i den mening som avses i artikel 21.4 andra stycket i förordning (EG) nr 139/2004 och vara förenliga med unionsrättens allmänna principer och andra bestämmelser i unionsrätten. Den här förordningen bör inte påverka tillämpningen av mer detaljerade nationella regler som är tillämpliga på koncentrationer på mediemarknaden, särskilt på regional eller lokal nivå.
- (67) Nämnden bör ges befogenhet att avge yttranden om utkast till bedömningar av utsedda nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan eller utkast till yttranden av nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan som involverats, om koncentrationerna på mediemarknaden sannolikt skulle påverka funktionen hos den inre marknaden för medietjänster. Detta skulle till exempel vara fallet om sådana koncentrationer rör förvärv av eller förvärv som görs av ett företag som är etablerat i en annan medlemsstat eller som bedriver verksamhet över gränserna, eller leder till att leverantörer av medietjänster får ett betydande inflytande på den allmänna opinionsbildningen på en viss mediemarknad och detta kan ha en inverkan på publiken på den inre marknaden. Om relevanta myndigheter eller organ på nationell nivå inte har bedömt eller kunde bedöma den inverkan som koncentrationen på mediemarknaden har på mediepluralismen och det redaktionella oberoendet, eller om de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen inte har samrått med nämnden om en koncentration på mediemarknaden som anses sannolikt kunna påverka funktionen hos den inre marknaden för medietjänster, kan nämnden avge ett yttrande på eget initiativ och bör avge ett yttrande på kommissionens begäran. I detta sammanhang bör kommissionen ha möjlighet att avge egna yttranden.
- (68) För att säkerställa mångfald på mediemarknaderna bör de nationella myndigheterna eller organen och nämnden ta hänsyn till de faktorer som föreskrivs i denna förordning. De nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen och nämnden bör särskilt ta hänsyn till den förväntade inverkan av koncentrationer på mediemarknaden på mediepluralismen, i synnerhet den effekt de har på den allmänna opinionsbildningen, varvid även onlinemiljön ska beaktas. I detta avseende, och särskilt när det är relevant för att bedöma den möjliga inverkan de har på den allmänna opinionsbildningen på betydande delar av en viss mediemarknad, bör de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen och nämnden beakta den geografiska räckvidden för de enheter som deltar i koncentrationer på mediemarknaden. De bör även beakta huruvida andra mediekanalet som tillhandahåller skiftande och alternativa innehåll skulle finnas kvar på den eller de berörda marknaderna om den berörda koncentrationen på mediemarknaden genomförs. Vid bedömningen av skyddsmechanismer för redaktionellt oberoende bör de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen och nämnden undersöka de potentiella riskerna för otillbörlig inblandning från den blivande ägarens, ledningens eller styrningsstrukturens sida i redaktionella beslut i den förvärvade eller sammanslagna enheten. De nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen och nämnden bör även ta hänsyn till befintliga eller planerade interna skyddsmechanismer som syftar till att värna etiska och yrkesmässiga normer samt oberoendet i redaktionella beslut som fattas i de berörda medieföretagen. Vid bedömningen av den potentiella inverkan av koncentrationer på mediemarknaden på mediepluralismen och det redaktionella oberoendet bör de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen och nämnden beakta effekten av den berörda koncentrationen på den ekonomiska bärkraften hos den eller de enheter som deltar i koncentrationen. De bör även beakta huruvida den eller de enheter som deltar i koncentrationen, i avsaknad av koncentrationen, skulle vara ekonomiskt bärkraftiga i den meningen att de på medellång sikt skulle kunna fortsätta att tillhandahålla och vidareutveckla kvalitetsmedietjänster på marknaden som är ekonomiskt bärkraftiga, försedda med tillräckliga resurser och anpassade till den tekniska utvecklingen. I tillämpliga fall bör de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen och nämnden även beakta de åtaganden som någon av de deltagande parterna kan komma att göra för att säkerställa att den relevanta koncentrationen på mediemarknaden garanterar mediepluralismen och det

redaktionella oberoendet. Vid behov bör de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen i sina bedömningar och nämnden i sina yttranden även beakta resultaten av kommissionens årliga rapporter om rättsstatsprincipen som rör mediernas frihet och mångfald.

- (69) Publikmätning har en direkt inverkan på tilldelning och prissättning av de annonser som utgör en viktig intäktskälla för mediesektorn. Det är ett mycket viktigt verktyg för att utvärdera medieinnehållets genomslag och förstå publikens preferenser i syfte att planera framtida produktion av innehåll. Aktörer på mediemarknaden, i synnerhet leverantörer av medietjänster och annonsörer, bör därför kunna förlita sig på objektiva och jämförbara publikuppgifter som tagits fram med hjälp av transparenta, opartiska och verifierbara publikmätningssystem. I princip bör publikmätningar utföras i enlighet med allmänt erkända självregleringsmekanismer inom branschen. Vissa nya aktörer som har vuxit fram i medieekosystemet, till exempel onlineplattformar, följer dock inte de branschstandarder eller den bästa praxis som överenskomits inom ramen för branschens relevanta självregleringsmekanismer utan erbjuder egna proprietära mätjänster utan att tillhandahålla någon information om sina metoder. Detta kan leda till publikmätningssystem som inte är jämförbara, informationsasymmetrier mellan medieaktörer och potentiella snedvridningar av marknaden, vilket gör att leverantörer av medietjänster inte ges samma förutsättningar på marknaden. Det är därför viktigt att de publikmätningssystem och publikmätningssystem som tillhandahålls på marknaden säkerställer en lämplig nivå av transparens, opartiskhet, inkludering, proportionalitet, icke-diskriminering, jämförbarhet och verifierbarhet.
- (70) Relevanta marknadsaktörer har traditionellt kommit överens om en uppsättning mätmetoder för att genomföra publikmätningar på ett transparent och tillförlitligt sätt och utveckla opartiska och tillförlitliga riktmärken som ska användas vid bedömningen av medie- och reklambranschen. Dessa mätmetoder återspeglar antingen i relevanta branschstandarder och bästa praxis eller organiseras och konsolideras av självregleringsorgan, såsom de gemensamma branschkommittéerna, som har inrättats i flera medlemsstater och som samlar alla viktiga intressenter inom medie- och reklambranschen. För att publikmätningssystem, i synnerhet metoder som används online, ska bli mer verifierbara, tillförlitliga och jämförbara bör transparenskyldigheter fastställas för leverantörer av proprietära publikmätningssystem som inte följer relevanta branschstandarder och bästa praxis eller inte uppfyller branschriktmärken som överenskomits inom relevanta självregleringsorgan. Sådana skyldigheter bör innebära att aktörerna, på begäran och i den mån det är möjligt, måste ge annonsörer och leverantörer av medietjänster, eller parter som agerar på deras vägnar, information som beskriver vilka metoder som används för publikmätning. Det kan handla om information om storleken på det urval som ligger till grund för mätningen, definition av de indikatorer som mäts, mätt, mätmetoder, mätperiod, mätningens omfattning och felmarginal. För att säkerställa en lämplig effektivitetsnivå för dessa transparenskyldigheter och främja tillförlitligheten för proprietära publikmätningssystem bör metoderna och det sätt på vilket de tillämpas vara föremål för årliga oberoende revisioner. Dessutom är det viktigt att publikmätningssystem görs tillgängliga för att bidra till att skapa lika villkor och främja klarhet och öppenheten när det gäller den relevanta information som tillhandahålls till marknaden. Leverantörer av medietjänster bör därför kunna begära att leverantörer av proprietära publikmätningssystem tillhandahåller information om publikmätningssystemen för deras medieinnehåll och medietjänster. Leverantörer av proprietära publikmätningssystem bör i synnerhet säkerställa att denna information tillhandahålls i ett format som följer branschstandard, innehåller relevanta icke-aggregerade uppgifter, är av hög kvalitet och är tillräckligt detaljerad så att leverantörerna av medietjänster kan göra en effektiv och meningsfull bedömning av det egna medieinnehållets och de egna medietjänsternas räckvidd och genomslag. Behovet av att öka transparensen och öppenheten för konkurrens hos proprietära publikmätningssystem bör förenas med friheten för leverantörer av publikmätningssystem att utveckla sina egna mätsystem, som en del av sin näringsfrihet. De transparenskyldigheter som genom denna förordning åläggs leverantörer av publikmätningssystem bör i synnerhet inte påverka skyddet av de företagshemligheter, enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/943⁽¹⁸⁾, som leverantörer av publikmätningssystem har. De skyldigheter som införs genom denna förordning bör inte heller påverka eventuella skyldigheter som leverantörer av publikmätningssystem har enligt förordning (EU) 2019/1150 eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1925⁽¹⁹⁾, såsom skyldigheterna avseende rangordning, självföreträde eller tillgång till resultatmätningssystem och relevanta uppgifter.

⁽¹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/943 av den 8 juni 2016 om skydd mot att icke röjd know-how och företagsinformation (företagshemligheter) olagligen anskaffas, utnyttjas och röjs (EUT L 157, 15.6.2016, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1925 av den 14 september 2022 om öppna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och (EU) 2020/1828 (Förordningen om digitala marknader) (EUT L 265, 12.10.2022, s. 1).

- (71) Uppförandekoder som upprättas antingen av leverantörer av publikmätningssystem eller av organisationer eller sammanslutningar som företräder dessa, tillsammans med leverantörer av medietjänster och leverantörer av onlineplattformar samt deras intresseorganisationer och andra relevanta intressenter, kan bidra till en effektiv tillämpning av denna förordning och bör därför uppmuntras. Allmänt erkända självregleringsmekanismer inom mediebranschen har redan använts för att främja hög kvalitet när det gäller publikmätning och säkerställa mätningarnas opartiskhet och resultatens jämförbarhet. En vidareutveckling av dessa mekanismer kan ses som ett effektivt verktyg för branschen att komma överens om de praktiska lösningar som krävs för att säkerställa att publikmätningssystemen och publikmätningssmetoder överensstämmer med principerna om transparens, opartiskhet, inkludering, proportionalitet, icke-diskriminering, jämförbarhet och verifierbarhet. När sådana uppförandekoder upprättas i samråd med alla relevanta intressenter och framför allt leverantörer av medietjänster och leverantörer av onlineplattformar kan hänsyn särskilt tas till mediesektorns ökande digitalisering och behovet av att göra de olika publikmätningssmetoder som är tillgängliga på marknaden alltmer jämförbara. Jämförbarhet vad gäller publikmätningsskäl är avgörande för att uppnå lika villkor för medieaktörer, eftersom det gör det möjligt för leverantörer av medietjänster och annonsörer att bättre bedöma hur framgångsrikt deras utbud är, vilket användare i allt högre grad konsumerar på olika enheter och plattformar. Därför bör de relevanta aktörerna i branschen uppmanas att använda sig av uppförandekoder och andra självregleringsmekanismer för att främja utvecklingen av publikmätningssmetoder som är jämförbara i olika medier och på olika plattformar. Dessutom bör sådana uppförandekoder även främja utvecklingen av metoder för att säkerställa korrekta mätningar av små medietjänstleverantörers publik.
- (72) Offentliga medel som tilldelas för statlig annonsering och varu- eller tjänstekontrakt är för många leverantörer av medietjänster och leverantörer av onlineplattformar en viktig inkomstkälla som bidrar till deras ekonomiska bärkraft. För att säkerställa lika möjligheter på den inre marknaden bör leverantörer av medietjänster eller leverantörer av onlineplattformar från alla medlemsstater, som i tillräcklig grad kan nå ut till en del eller alla relevanta medlemmar av allmänheten, ges tillgång till sådana medel på ett icke-diskriminerande sätt. Offentliga medel som tilldelas för statlig annonsering och varu- eller tjänstekontrakt kan dessutom exponera leverantörer av medietjänster och leverantörer av onlineplattformar för otillbörligt statligt inflytande eller partiska intressen på ett sätt som har en negativ inverkan på deras frihet att tillhandahålla tjänster och grundläggande rättigheter. En otransparent och partisk tilldelning av sådana medel är därför ett kraftfullt verktyg för att utöva inflytande över den redaktionella friheten för leverantörer av medietjänster, göra leverantörer av medietjänster till föremål för mediefångst eller i det fördolda subventionera sådana leverantörer för att få orättvisa politiska eller kommersiella fördelar eller fördelaktig bevakning. Offentliga medel som tilldelas för statlig annonsering och varu- eller tjänstekontrakt regleras i vissa avseenden genom ett fragmenterat regelverk bestående av mediespecifika åtgärder och unionsregler om offentlig upphandling, vilka inte ger tillräckligt skydd mot favorisering eller partiskhet i tilldelningen. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU⁽²⁰⁾ är i synnerhet inte tillämpligt på offentliga tjänstekontrakt som rör förvärf, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial avsett för audiovisuella medietjänster eller radiomedietjänster. I de fall där det finns mediespecifika regler om hur offentliga medel som tilldelas för statlig annonsering och varu- eller tjänstekontrakt ska användas, skiljer de sig avsevärt från en medlemsstat till en annan. Detta kan skapa en informationsasymmetri för aktörer på mediemarknaden och ha en negativ inverkan på gränsöverskridande ekonomisk verksamhet på den inre marknaden för medietjänster. Framför allt kan det snedvräda konkurrensen, avskräcka från investeringar och leda till olika villkor på den inre marknaden för medietjänster.
- (73) För att säkerställa att konkurrensen mellan leverantörer av medietjänster och onlineplattformar inte snedvrids och för att undvika risken för dolda subventioner och otillbörligt politiskt inflytande på medierna är det nödvändigt att fastställa gemensamma krav på transparens, objektivitet, proportionalitet och icke-diskriminering när det gäller tilldelningen av offentliga medel eller andra statliga medel till leverantörer av medietjänster och leverantörer av onlineplattformar för statlig annonsering eller i syfte att köpa andra varor eller tjänster från dem än statlig annonsering, till exempel audiovisuella produktioner, marknadsdata och konsulttjänster eller utbildningstjänster. Om möjligt bör den tilldelningen, med vederbörlig hänsyn till de berörda mediemarknadernas nationella och lokala särdrag samt de nationella styrningsmodellerna och behörighetsfördelningen mellan nationell, regional och lokal nivå i medlemsstaterna, särskilt med beaktande av det belopp av statliga medel som tilldelats och antalet potentiella leverantörer av de relevanta annonstjänsterna eller relevanta varorna och tjänsterna utöver annonsering, syfta till att säkerställa mediemångfald, särskilt genom att den gynnar en rad olika leverantörer av medietjänster och leverantörer av onlineplattformar. Tilldelningen bör inte leda till en oerättigad eller oproportionerlig fördel för vissa leverantörer. För att säkerställa en hög nivå av transparens är det viktigt att de kriterier och förfaranden som används

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

för tilldelning av offentliga medel till leverantörer av medietjänster och leverantörer av onlineplattformar för statlig annonsering och varu- eller tjänstekontrakt offentliggörs elektroniskt i förväg på ett användarvänligt sätt. De gemensamma kraven för statlig annonsering och varu- eller tjänstekontrakt bör omfatta offentliga medel som tilldelas både direkt och indirekt, till exempel genom specialiserade mellanhänder såsom reklambyråer och annonsbörslieferantörer. Gemensamma krav på att information om mottagare av statliga annonsmedel och berörda belopp ska offentliggöras måste också fastställas. Det är viktigt att medlemsstaterna gör nödvändig information om statlig annonsering tillgänglig för allmänheten i ett elektroniskt format som är lätt att läsa, komma åt och ladda ned i överensstämmelse med unionens och medlemsstaternas regler om skydd för affärshemligheter. Nationella tillsynsmyndigheter eller nationella tillsynsorgan eller andra behöriga oberoende myndigheter eller organ i medlemsstaterna måste också övervaka och rapportera om tilldelningen av offentliga medel för statlig annonsering till leverantörer av medietjänster och leverantörer av onlineplattformar. På begäran av nationella tillsynsmyndigheter eller nationella tillsynsorgan eller andra behöriga oberoende myndigheter eller organ bör offentliga myndigheter och enheter förse dem med den ytterligare information som krävs för att bedöma huruvida den offentliggjorda informationen är fullständig samt hur de kriterier och förfaranden som används för tilldelningen av sådana medel tillämpas. Denna förordning bör inte påverka tillämpningen av unionens regler om offentlig upphandling och statlig stöd.

- (74) Kommissionen bör säkerställa att riskerna för den inre marknaden för medietjänster övervakas fortlöpande och på ett oberoende sätt som ett led i arbetet för att förbättra funktionen hos den inre marknaden för medietjänster (*övervakning*). Syftet med övervakningen bör vara att tillhandahålla detaljerade data och kvalitativa bedömningar, bland annat om graden av koncentration på mediemarknaden på nationell och regional nivå och riskerna för utländsk informationsmanipulering och informationspåverkan. Övervakningen bör vara oberoende och utföras av en specialiserad akademisk enhet i samarbete med forskare från medlemsstaterna med utgångspunkt i en gedigen förteckning nyckelprestationsindikatorer och metodskyddsmekanismer. Kommissionen bör, i samråd med nämnden, utarbeta och regelbundet uppdatera dessa nyckelprestationsindikatorer och metodskyddsmekanismer. Med tanke på att typen av risker snabbt förändras och tekniken utvecklas på den inre marknaden för medietjänster bör övervakningen bedöma den framtida ekonomiska bärkraften för den inre marknaden för medietjänster, för att varna för sårbarheter när det gäller mediernas mångfald och redaktionella oberoende och för att stödja arbetet med att förbättra styrning, datakvalitet och riskhantering. Övervakningen bör särskilt omfatta graden av gränsöverskridande verksamhet och investeringar, tillsynssamarbete och tillsynskonvergens inom mediereglering, hinder för tillhandahållandet av medietjänster, bland annat i en digital miljö, ställningen för leverantörer av medietjänster i den digitala miljön samt transparensen och rättvisan i fördelningen av ekonomiska resurser på den inre marknaden för medietjänster. Övervakningen bör även beakta mer allmänna trender på den inre marknaden för medietjänster och på de nationella mediemarknaderna, samt nationell rätt som påverkar leverantörer av medietjänster. Övervakningen bör dessutom ge en allmän överblick över de åtgärder som leverantörer av medietjänster vidtar för att garantera oberoende i redaktionella beslut, inbegripet de åtgärder som föreslås i rekommendation (EU) 2022/1634, och en analys av deras potential när det gäller att minska riskerna för funktionen hos den inre marknaden för medietjänster. Eftersom nämnden sammanför myndigheter och organ med särskild expertis om mediemarknaden bör den involveras i övervakningen för att säkerställa att övervakningen håller högsta möjliga kvalitet. Dessutom bör övervakningen i tillämpliga fall beakta resultaten från Europarådets plattform för att främja skyddet av journalistik och journalisters säkerhet och *Media Freedom Rapid Response*, med tanke på hur effektiva de är när det gäller att identifiera risker för eller hot mot journalister och leverantörer av medietjänster, vilka också kan påverka den inre marknaden för medietjänster.
- (75) Det bör erinras om att kommissionen har en skyldighet att övervaka tillämpningen av denna förordning i enlighet med dess uppgifter enligt artikel 17 i EU-fördraget. I det avseendet har kommissionen i sitt meddelande av den 19 januari 2017 med titeln *EU-rätten: Bättre resultat genom bättre tillämpning* angett att det är viktigt att den fokuserar på och prioriterar de viktigaste överträdelsena av unionsrätten som påverkar medborgarnas och företagens intressen.
- (76) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att säkerställa en korrekt fungerande inre marknad för medietjänster, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, eftersom de inte kan eller kanske inte har incitament att uppnå den harmonisering och det samarbete som krävs på egen hand, utan snarare, på grund av den alltmer digitala och gränsöverskridande produktionen, distributionen och konsumtionen av medienehåll samt medietjänsternas unika roll, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

- (77) Denna förordning är förenlig med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i stadgan, särskilt artiklarna 7, 8, 11, 16, 47, 50 och 52. Denna förordning bör således tolkas och tillämpas med beaktande av dessa rättigheter och principer. I synnerhet bör inget i denna förordning tolkas som att det inkräktar på informationsfriheten, den redaktionella friheten eller pressfriheten, så som de fastställs i nationell konstitutionell rätt som är förenlig med stadgan, eller som att det uppmuntrar medlemsstaterna att införa krav på presspublikationers redaktionella innehåll.
- (78) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 ⁽²¹⁾ och avgav ett yttrande den 11 november 2022 ⁽²²⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Innehåll och tillämpningsområde

1. I denna förordning fastställs gemensamma regler för en väl fungerande inre marknad för medietjänster och Europeiska nämnden för medietjänster inrättas, samtidigt som medietjänsternas oberoende och mångfald skyddas.
2. Denna förordning påverkar inte regler som fastställs genom
 - a) direktiv 2000/31/EG,
 - b) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/790 ⁽²³⁾,
 - c) förordning (EU) 2019/1150,
 - d) förordning (EU) 2022/2065,
 - e) förordning (EU) 2022/1925,
 - f) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/900 ⁽²⁴⁾,
 - g) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 ⁽²⁵⁾.
3. Denna förordning har ingen inverkan på medlemsstaternas möjlighet att anta mer detaljerade eller strängare regler inom de områden som omfattas av kapitel II, kapitel III avsnitt 5 och artikel 25, under förutsättning att de reglerna säkerställer en högre skyddsnivå för mediepluralism eller redaktionellt oberoende i enlighet med denna förordning och är förenliga med unionsrätten.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *medietjänst*: en tjänst enligt definitionen i artiklarna 56 och 57 i EUF-fördraget, där tjänsten eller en särskiljbar del av den har som huvudsakligt syfte att i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte, och oavsett teknik, tillhandahålla allmänheten program eller presspublikationer för vilka en leverantör av medietjänster bär det redaktionella ansvaret.

⁽²¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽²²⁾ EUT C 487, 22.12.2022, s. 9.

⁽²³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/790 av den 17 april 2019 om upphovsrätt och närstående rättigheter på den digitala inre marknaden och om ändring av direktiven 96/9/EG och 2001/29/EG (EUT L 130, 17.5.2019, s. 92).

⁽²⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/900 av den 13 mars 2024 om transparens och inriktning när det gäller politisk reklam (EUT L, 2024/900, 20.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj>).

⁽²⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

2. *leverantör av medietjänster*: en fysisk eller juridisk person vars yrkesmässiga verksamhet är att tillhandahålla en medietjänst och som har det redaktionella ansvaret för valet av innehåll för medietjänsten och som avgör hur det ska struktureras.
3. *leverantör av public service-medier*: en leverantör av medietjänster som anförtrots ett uppdrag att verka i allmänhetens tjänst enligt nationell rätt och som erhåller nationell offentlig finansiering för att fullgöra ett sådant uppdrag.
4. *program*: en uppsättning rörliga bilder eller ljud som, oavsett längd, utgör ett enskilt inslag i en programtablå eller en katalog som har sammanställts av en leverantör av medietjänster.
5. *presspublikation*: presspublikation enligt definitionen i artikel 2.4 i direktiv (EU) 2019/790.
6. *audiovisuell medietjänst*: en audiovisuell medietjänst enligt definitionen i artikel 1.1 a i direktiv 2010/13/EU.
7. *redaktionellt beslut*: ett beslut som regelbundet fattas i syfte att utöva redaktionellt ansvar och som är kopplat till den löpande verksamhet som bedrivs av en leverantör av medietjänster.
8. *redaktionellt ansvar*: vid tillhandahållande av en medietjänst, faktisk kontroll av såväl valet av program eller presspublikation som hur de ska struktureras, oavsett om det föreligger ansvar enligt nationell rätt för den tillhandahållna tjänsten eller inte.
9. *onlineplattform*: onlineplattform enligt definitionen i artikel 3 i) i förordning (EU) 2022/2065.
10. *leverantör av en mycket stor onlineplattform*: en leverantör av en onlineplattform som har utsetts till en mycket stor onlineplattform enligt artikel 33.4 i förordning (EU) 2022/2065.
11. *videodelningsplattformstjänst*: videodelningsplattformstjänst enligt definitionen i artikel 1.1 aa i direktiv 2010/13/EU.
12. *leverantör av videodelningsplattform*: leverantör av videodelningsplattform enligt definitionen i artikel 1.1 da i direktiv 2010/13/EU.
13. *nationell tillsynsmyndighet eller tillsynsorgan*: varje myndighet eller organ som utsetts av en medlemsstat enligt artikel 30 i direktiv 2010/13/EU.
14. *användargränssnitt*: en tjänst för att kontrollera eller hantera åtkomst till och användning av medietjänster som tillhandahåller program och som gör det möjligt för användare att välja medietjänster eller innehåll.
15. *koncentration på mediemarknaden*: en koncentration enligt definitionen i artikel 3 i förordning (EG) nr 139/2004 som omfattar minst en leverantör av medietjänster eller en leverantör av en onlineplattform som ger tillgång till medieinnehåll.
16. *publikmätning*: att samla in, tolka eller på annat sätt behandla uppgifter om antalet användare av medietjänster eller användare av innehåll på onlineplattformar och deras egenskaper i syfte att fatta beslut om tilldelning, prissättning, inköp eller försäljning av annonser eller om planering eller distribution av innehåll.
17. *proprietär publikmätning*: publikmätning som inte följer de branchstandarder och den bästa praxis som överenskommit genom självregleringsmekanismer.
18. *offentlig myndighet eller enhet*: en nationell, regional eller lokal myndighet, en nationell tillsynsmyndighet eller ett nationellt tillsynsorgan eller en enhet som direkt eller indirekt kontrolleras av en nationell, regional eller lokal myndighet.
19. *statlig annonsering*: placering, främjande, publicering eller spridning i en medietjänst eller på en onlineplattform av ett reklam- eller egenreklambudskap, eller ett meddelande till allmänheten eller en informationskampanj, normalt mot betalning eller annan ersättning, som görs av, för eller på uppdrag av en offentlig myndighet eller enhet.
20. *inkräktande övervakningsprogramvara*: varje produkt med digitala element som är specifikt utformad för att utnyttja sårbarheter i andra produkter med digitala delar och som möjliggör hemlig övervakning av fysiska eller juridiska personer genom övervakning, extrahering, insamling eller analys av data från sådana produkter eller från de fysiska eller juridiska personer som använder sådana produkter, även på ett urskillningslöst sätt.
21. *mediekunnighet*: färdigheter, kunskap och förståelse som gör det möjligt för medborgarna att använda medier på ett effektivt och säkert sätt och som inte är begränsade till att lära sig om verktyg och teknik utan syftar till att förse medborgarna med det kritiska tänkande som krävs för att kunna använda sitt omdöme, analysera en komplex verklighet och skilja på åsikter och fakta.

KAPITEL II

RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER FÖR LEVERANTÖRER AV MEDIETJÄNSTER OCH MOTTAGARE AV MEDIETJÄNS-
TER

Artikel 3

Rättighet för mottagare av medietjänster

Medlemsstaterna ska respektera rätten för mottagare av medietjänster att ha tillgång till en mångfald av redaktionellt oberoende medieinnehåll och säkerställa att ramvillkor finns på plats i enlighet med denna förordning för att skydda denna rättighet, till gagn för en fri och demokratisk debatt.

Artikel 4

Rättigheter för leverantörer av medietjänster

1. Leverantörer av medietjänster ska ha rätt att utöva sin ekonomiska verksamhet på den inre marknaden utan andra begränsningar än de som tillåts enligt unionsrätten.

2. Medlemsstaterna ska respektera faktiskt redaktionell frihet och faktiskt redaktionellt oberoende för leverantörer av medietjänster i dessas utövande av sin yrkesmässiga verksamhet. Medlemsstaterna, inbegripet deras nationella tillsynsmyndigheter och tillsynsorgan, får inte ingripa i eller försöka påverka redaktionella strategier hos och redaktionella beslut av leverantörer av medietjänster.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att journalisters källor och konfidentiella kommunikation skyddas på ett effektivt sätt. Medlemsstaterna får inte vidta någon av följande åtgärder:

- a) Älägga leverantörer av medietjänster eller deras redaktionella personal att lämna ut information som rör eller som kan identifiera journalisters källor eller konfidentiella kommunikation, eller älägga någon person som, på grund av sin regelbundna eller yrkesmässiga förbindelse med en leverantör av medietjänster eller dess redaktionella personal, kan ha sådan information att lämna ut den.
- b) Frihetsberöva, sanktionera, stoppa eller kontrollera leverantörer av medietjänster eller deras redaktionella personal eller utsätta dem eller deras företagslokaler eller privata lokaler för övervakning eller husrannsakan/kroppsvsitation och beslag i syfte att erhålla information som rör eller som kan identifiera journalisters källor eller konfidentiella kommunikation, eller frihetsberöva, sanktionera, stoppa eller kontrollera personer som, på grund av sin regelbundna eller yrkesmässiga förbindelse med en leverantör av medietjänster eller dess redaktionella personal, kan ha sådan information eller utsätta dem eller deras företagslokaler eller privata lokaler för övervakning eller husrannsakan/kroppsvsitation och beslag i syfte att erhålla sådan information.
- c) Använda inkräktande övervakningsprogramvara på något material, någon digital enhet, maskin eller något verktyg som används av leverantörer av medietjänster, deras redaktionella personal eller personer som, på grund av sin regelbundna eller yrkesmässiga förbindelse med en leverantör av medietjänster eller dess redaktionella personal, kan ha information som rör eller som kan identifiera journalisters källor eller konfidentiell kommunikation.

4. Genom undantag från punkt 3 a och b i denna artikel får medlemsstaterna vidta en åtgärd som avses där förutsatt att den

- a) föreskrivs i unionsrätten eller nationell rätt,
 - b) är förenlig med artikel 52.1 i stadgan och annan unionsrätt,
 - c) är motiverad i varje enskilt fall av tvingande hänsyn till allmänintresset och är proportionell, och
 - d) är föremål för förhandstillstånd från en rättslig myndighet eller en oberoende och opartisk beslutande myndighet eller godkänns, i vederbörligen motiverade exceptionella och brådskande fall, därefter av en sådan myndighet utan onödigt dröjsmål.
5. Genom undantag från punkt 3 c får medlemsstaterna använda inkräktande övervakningsprogramvara, förutsatt att användningen
- a) är förenlig med de villkor som anges i punkt 4, och
 - b) genomförs i syfte att utreda en av de personer som avses i punkt 3 c för
 - i) brott som anges i artikel 2.2 i rambeslut 2002/584/RIF och som i den berörda medlemsstaten kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd under en maximal tidsperiod om minst tre år, eller

- ii) andra allvarliga brott som i den berörda medlemsstaten kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd under en maximal tidsperiod om minst fem år, enligt den medlemsstatens nationella rätt.

Medlemsstaterna får inte vidta någon åtgärd som avses i punkt 3 c om en åtgärd som avses i led a eller b i den punkten skulle vara lämplig och tillräcklig för att få fram den eftersökta informationen.

6. Medlemsstaterna ska säkerställa att de övervakningsåtgärder som avses i punkt 3 b och användningen av sådan inkräktande övervakningsprogramvara som avses i led c i den punkten regelbundet ses över av en rättslig myndighet eller en oberoende och opartisk beslutande myndighet för att avgöra om de villkor som motiverar användningen fortfarande är uppfyllda.

7. Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680⁽²⁶⁾, inbegripet de skyddsåtgärder som föreskrivs i det direktivet, såsom den registrerade rätt till information och tillgång till personuppgifter som håller på att behandlas, ska tillämpas på all behandling av personuppgifter som utförs i samband med användningen av de övervakningsåtgärder som avses i punkt 3 b i denna artikel eller användningen av inkräktande övervakningsprogramvara som avses i led c i den punkten.

8. Medlemsstaterna ska säkerställa att leverantörer av medietjänster, deras redaktionella personal eller personer som, på grund av sin regelbundna eller yrkesmässiga förbindelse med en leverantör av medietjänster eller dess redaktionella personal, kan ha information som rör eller som kan identifiera journalisters källor eller konfidentiella kommunikation har rätt till ett effektivt rättsligt skydd i enlighet med artikel 47 i stadgan i fall som rör överträdelse av punkterna 3–7 i den här artikeln.

Medlemsstaterna ska ge en oberoende myndighet eller ett oberoende organ med relevant sakkunskap i uppdrag att bistå de personer som avses i första stycket vid utövandet av denna rättighet. Om varken en sådan oberoende myndighet eller ett sådant oberoende organ finns kan dessa personer begära bistånd från ett självreglerande organ eller en självreglerande mekanism.

9. Medlemsstaternas ansvar enligt EU-fördraget och EUF-fördraget påverkas inte.

Artikel 5

Skyddsmekanismer för oberoendet hos leverantörer av public service-medier

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att leverantörer av public service-medier är redaktionellt och funktionellt oberoende och på ett opartiskt sätt erbjuder sin publik en mångfald av information och åsikter i enlighet med sitt uppdrag att verka i allmänhetens tjänst såsom fastställs på nationell nivå i enlighet med protokoll nr 29.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att förfarandena för utnämning och entledigande av verksamhetschefen eller styrelseledamöterna för leverantörer av public service-medier syftar till att garantera oberoendet hos leverantörerna av public service-medier.

Verksamhetschefen och styrelseledamöterna för leverantörer av public service-medier ska utnämnas på grundval av transparenta, öppna, effektiva och icke-diskriminerande förfaranden och enligt transparenta, objektiva, icke-diskriminerande och proportionella kriterier som på förhand har fastställts på nationell nivå. Deras förordnande ska vara tillräckligt långt för det faktiska oberoendet hos leverantörerna av public service-medier.

Beslut om entledigande av verksamhetschefen eller styrelseledamöterna för leverantörer av public service-medier innan deras förordnanden har löpt ut ska vara vederbörligen motiverade, får fattas endast i undantagsfall om vederbörande inte längre uppfyller de på nationell nivå på förhand fastställda villkoren för uppdraget, ska på förhand meddelas de berörda personerna och ska kunna prövas rättsligt.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att finansieringsförfarandena för leverantörer av public service-medier bygger på transparenta och objektiva kriterier som fastställs i förväg. Dessa finansieringsförfaranden ska garantera att leverantörerna av public service-medier har tillräckliga, hållbara och förutsebara ekonomiska resurser som möjliggör fullgörande av och utvecklingsförmåga inom ramen för public service-uppdraget. De ekonomiska resurserna ska vara av ett slag som skyddar det redaktionella oberoendet hos leverantörerna av public service-medier.

⁽²⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 4.5.2016, s. 89).

4. Medlemsstaterna ska utse en eller flera oberoende myndigheter eller ett eller flera oberoende organ eller införa mekanismer som är fria från politiskt inflytande från regeringar för att övervaka tillämpningen av punkterna 1, 2 och 3. Resultaten av den övervakningen ska göras tillgängliga för allmänheten.

Artikel 6

Skyldigheter för leverantörer av medietjänster

1. Leverantörer av medietjänster ska göra uppdaterad information om följande lätt och direkt åtkomlig för mottagarna av sina tjänster:
 - a) Sitt eller sina juridiska namn och kontaktuppgifter.
 - b) Namn på sina direkta eller indirekta ägare vars aktieinnehav gör det möjligt för dem att utöva inflytande över verksamheten och över strategiska beslut, inbegripet direkt eller indirekt ägande av en stat eller av en offentlig myndighet eller enhet.
 - c) Namn på sina verkliga huvudmän enligt definitionen i artikel 3.6 i direktiv (EU) 2015/849.
 - d) Totalt årligt belopp av offentliga medel för statlig annonsering som tilldelats dem och totalt årligt belopp av reklamintäkter från offentliga myndigheter eller enheter i tredjeländer.
2. Medlemsstaterna ska ge de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen eller andra behöriga myndigheter eller organ i uppdrag att utveckla nationella databaser över medieägande som innehåller den information som anges i punkt 1.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av nationell konstitutionell rätt som är förenlig med stadgan ska leverantörer av medietjänster som tillhandahåller nyhets- och aktualitetsinnehåll vidta åtgärder som de anser vara lämpliga för att garantera oberoendet i redaktionella beslut. Sådana åtgärder ska särskilt syfta till att
 - a) garantera att redaktionella beslut kan fattas fritt inom den fastställda redaktionella hållningen hos den berörda leverantören av medietjänster, och
 - b) säkerställa att information om alla faktiska eller potentiella intressekonflikter som kan påverka tillhandahållandet av nyhets- och aktualitetsinnehåll offentliggörs.

KAPITEL III

RAM FÖR TILLSYNSSAMARBETE OCH FÖR EN VÄL FUNGERANDE INRE MARKNAD FÖR MEDIETJÄNSTER

AVSNITT 1

OBEROENDE MEDIEMYNDIGHETER

Artikel 7

Nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan

1. De nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen ska säkerställa tillämpningen av detta kapitel, i tillämpliga fall genom samråd eller samordning med andra relevanta myndigheter eller organ eller, i förekommande fall, självreglerande organ i deras medlemsstater.
2. De nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen ska när det gäller utövandet av de uppgifter som tilldelas dem genom denna förordning omfattas av kraven i artikel 30 i direktiv 2010/13/EU.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen har tillräckliga ekonomiska resurser, personalresurser och tekniska resurser för att kunna fullgöra sina uppgifter enligt denna förordning.
4. Om det är nödvändigt för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt denna förordning ska medlemsstaterna säkerställa att de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen ges befogenhet att begära av följande personer att de tillhandahåller, inom rimlig tid, information och data som är proportionella och nödvändiga för fullgörandet av uppgifterna enligt detta kapitel:
 - a) fysiska eller juridiska personer som omfattas av detta kapitel, och
 - b) varje annan fysisk eller juridisk person som på grund av sitt yrke eller sin affärsverksamhet rimligen kan antas inneha sådan information och sådana data.

AVSNITT 2

EUROPEISKA NÄMNDEN FÖR MEDIETJÄNSTER

Artikel 8

Europeiska nämnden för medietjänster

1. Europeiska nämnden för medietjänster (*nämnden*) inrättas härmed.
2. Nämnden ska ersätta och efterträda den europeiska gruppen av regleringsmyndigheter för audiovisuella medietjänster (*Erga*), som inrättades genom artikel 30b i direktiv 2010/13/EU.

Artikel 9

Nämndens oberoende

Nämnden ska vara helt oberoende i fullgörandet av sina uppgifter och i utövandet av sina befogenheter. Den får under fullgörandet av sina uppgifter eller utövandet av sina befogenheter i synnerhet varken begära eller ta emot instruktioner från någon regering, institution eller person eller från något organ. Detta ska inte påverka kommissionens eller de nationella tillsynsmyndigheternas eller tillsynsorganens befogenheter i enlighet med denna förordning.

Artikel 10

Nämndens uppbyggnad

1. Nämnden ska bestå av företrädare för nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan.
2. Varje ledamot i nämnden ska ha en röst.
3. Nämnden ska fatta beslut med två tredjedelars majoritet av de röstberättigade ledamöterna.
4. Om en medlemsstat har mer än en nationell tillsynsmyndighet eller mer än ett nationellt tillsynsorgan ska dessa nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan samordna sig i nödvändig utsträckning och utse en gemensam företrädare. Den gemensamma företrädaren ska utöva rösträtten.
5. Nämnden ska välja en ordförande och en vice ordförande bland sina ledamöter. Ordförandens förordnande ska vara ett år och kunna förnyas en gång. Nämnden kan inrätta en styrgrupp. Nämnden ska företrädas av sin ordförande.
6. Kommissionen ska utse en företrädare till nämnden. Kommissionens företrädare ska delta i nämndens överläggningar utan rösträtt. Nämndens ordförande ska hålla kommissionen underrättad om nämndens verksamhet.
7. Nämnden får bjuda in experter och, med kommissionens samtycke, permanenta observatörer att närvara vid nämndens möten.
8. Nämnden ska anta sin arbetsordning i samråd med kommissionen. Denna arbetsordning ska innehålla arrangemangen för förebyggande och hantering av intressekonflikter bland nämndens ledamöter.

Artikel 11

Nämndens sekretariat

1. Nämnden ska bistås av ett sekretariat. Kommissionen ska tillhandahålla sekretariatet, med beaktande av de behov nämnden har angett. Sekretariatet ska ha tillräckliga resurser för att kunna utföra sina uppgifter.
2. Sekretariatets huvuduppgift ska vara att bidra till nämndens oberoende fullgörande av sina uppgifter enligt denna förordning och direktiv 2010/13/EU. Sekretariatet ska agera enbart enligt nämndens instruktioner när det gäller dess uppgifter enligt denna förordning.
3. Sekretariatet ska tillhandahålla nämnden administrativt och organisatoriskt stöd avseende dess verksamhet. Sekretariatet ska även bistå nämnden i sak i fullgörandet av dess uppgifter.

Artikel 12

Samrådsmekanism

1. När nämnden tar upp frågor utanför den audiovisuella mediesektorn ska den samråda med företrädare för de relevanta mediesektorerna på unionsnivå eller nationell nivå.

2. Nämnden ska i sin arbetsordning fastställa arrangemangen för genomförandet av de samråd som avses i punkt 1. Dessa arrangemang ska säkerställa möjligheten att när så är lämpligt inkludera ett flertal företrädare.
3. När så är möjligt ska nämnden offentliggöra resultaten av de samråd som avses i punkt 1.

Artikel 13

Nämndens uppgifter

1. Utan att det påverkar de befogenheter som kommissionen tilldelas genom fördragen ska nämnden ge råd och stöd till kommission i frågor som rör medietjänster inom nämndens behörighetsområde och främja en samstämmig och effektiv tillämpning av detta kapitel och genomförandet av direktiv 2010/13/EU i hela unionen. Nämnden ska därför
 - a) erbjuda kommissionen teknisk expertis avseende dess uppgift att säkerställa en samstämmig och effektiv tillämpning av detta kapitel och genomförandet av direktiv 2010/13/EU i alla medlemsstater, utan att det påverkar nationella tillsynsmyndigheters eller tillsynsorgans uppgifter,
 - b) främja samarbete och effektivt utbyte av information, erfarenheter och bästa praxis mellan nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan om tillämpningen av de unionsregler och nationella regler som är tillämpliga på medietjänster, inbegripet denna förordning och direktiv 2010/13/EU, särskilt när det gäller artiklarna 3, 4 och 7 i det direktivet,
 - c) på kommissionens begäran avge yttranden om tekniska och faktiska frågor som uppstår avseende artiklarna 2.5c, 3.2, 3.3, 4.4 c och 28a.7 i direktiv 2010/13/EU,
 - d) i samråd med kommissionen utarbeta yttranden om
 - i) begäranden om samarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan i enlighet med artikel 14.5 i denna förordning,
 - ii) begäranden om verkställighetsåtgärd om det råder oenighet mellan den begärande myndigheten eller det begärande organet och den anmodade myndigheten eller det anmodade organet, inbegripet rekommenderade åtgärder, enligt artikel 15.3 i denna förordning,
 - iii) nationella åtgärder avseende medietjänster från länder utanför unionen, i enlighet med artikel 17.2 i denna förordning,
 - e) på begäran av en leverantör av medietjänster med vilken en leverantör av en mycket stor onlineplattform har inlett en dialog enligt artikel 18.6 i denna förordning, utarbeta yttranden om resultatet av denna dialog,
 - f) på eget initiativ, på kommissionens begäran eller efter en vederbörligen motiverad begäran från en leverantör av medietjänster som påverkas individuellt och direkt, utarbeta yttranden om tillsynsrelaterade eller administrativa åtgärder som på ett betydande sätt riskerar att påverka verksamheten för leverantörer av medietjänster på den inre marknaden för medietjänster, i enlighet med artikel 21.4 i denna förordning,
 - g) utarbeta yttranden om utkast till bedömningar eller utkast till yttranden från nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan, i enlighet med artikel 22.5 i denna förordning,
 - h) på eget initiativ eller på kommissionens begäran utarbeta yttranden om koncentrationer på mediemarknaden som sannolikt kan påverka funktionen hos den inre marknaden för medietjänster, i enlighet med artikel 23.1 i denna förordning,
 - i) bistå kommissionen vid utarbetandet av riktlinjer gällande
 - i) tillämpningen av denna förordning och genomförandet av direktiv 2010/13/EU, i enlighet med artikel 16.2 i denna förordning,
 - ii) de faktorer som avses i artikel 22.2 a, b och c i denna förordning i enlighet med punkt 3 i den artikeln,
 - iii) tillämpningen av artikel 24.1, 24.2 och 24.3 i denna förordning enligt punkt 4 i den artikeln,
 - j) på begäran av minst en av de berörda nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen, medla om det råder oenighet mellan nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan, i enlighet med artikel 15.3 i denna förordning,
 - k) främja samarbete om harmoniserade standarder för utformning av enheter eller användargränssnitt eller för digitala signaler som bärs av sådana enheter, i enlighet med artikel 20.5 i denna förordning,

- l) samordna relevanta åtgärder av berörda nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan som rör spridning av eller tillgång till innehåll från medietjänster från länder utanför unionen som riktar sig till eller när en publik i unionen, om sådana medietjänster är till förfång för eller utgör en allvarlig risk för allmän säkerhet, i enlighet med artikel 17.1 i denna förordning och, i samråd med kommissionen, utarbeta en uppsättning kriterier enligt punkt 4 i den artikeln,
- m) organisera en strukturerad dialog mellan leverantörer av mycket stora onlineplattformar och företrädare för leverantörer av medietjänster och för civilsamhället, och till kommissionen rapportera om resultatet av denna dialog, i enlighet med artikel 19 i denna förordning,
- n) främja utbyte av bästa praxis när det gäller användningen av publikmätningssystem, i enlighet med artikel 24.5 i denna förordning,
- o) utbyta erfarenheter och bästa praxis om mediekunnighet, inbegripet att främja utarbetandet och användningen av effektiva åtgärder och verktyg för att stärka mediekunnigheten,
- p) utarbeta en detaljerad årsrapport om sin verksamhet och sina uppgifter.

Nämnden ska offentliggöra den detaljerade årsrapport som avses i första stycket p. På begäran ska ordföranden presentera den rapporten för Europaparlamentet.

2. Om kommissionen begär råd eller yttranden av nämnden får den ange en tidsfrist, såvida inte annat föreskrivs i unionsrätten, med hänsyn till hur brådskande ärendet är.

3. Nämnden ska sända resultatet av sitt arbete till den kontaktkommitté som inrättats genom artikel 29.1 i direktiv 2010/13/EU (*kontaktkommittén*).

AVSNITT 3

TILLSYNSSAMARBETE OCH TILLSYNSKONVERGENS

Artikel 14

Strukturerat samarbete

1. En nationell tillsynsmyndighet eller ett nationellt tillsynsorgan (*den begärande myndigheten*) får när som helst rikta en begäran om samarbete, inbegripet informationsutbyte eller ömsesidigt bistånd, till en eller flera andra nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan (*de anmodade myndigheterna*) för en samstämmig och effektiv tillämpning av detta kapitel eller för genomförandet av direktiv 2010/13/EU.

2. En begäran om samarbete ska innehålla all nödvändig information om den, inbegripet uppgifter om syftet med och skälen till begäran om samarbete.

3. Den anmodade myndigheten får endast vägra att behandla en begäran i följande fall:

- a) Den saknar behörighet i den sakfråga som begäran om samarbete gäller eller i fråga om den typ av samarbete som begärs.
- b) Ett tillmötesgående av begäran om samarbete skulle stå i strid med denna förordning, direktiv 2010/13/EU, annan unionsrätt eller nationell rätt som är förenlig med unionsrätten och som den anmodade myndigheten omfattas av.
- c) Begärens omfattning eller den sakfråga som begäran om samarbete gäller har inte vederbörligen motiverats eller är oproportionerlig.

En vägran att behandla en begäran om samarbete ska utan onödigt dröjsmål motiveras av den anmodade myndigheten. Om den anmodade myndigheten har vägrat en begäran om samarbete enligt första stycket a ska den om möjligt ange vilken myndighet som är behörig.

4. Den anmodade myndigheten ska göra sitt yttersta för att behandla och besvara en begäran om samarbete utan onödigt dröjsmål och ge regelbundna uppdateringar om hur behandlingen av begäran fortskrider.

5. Om den begärande myndigheten anser att den anmodade myndigheten inte i tillräcklig utsträckning har behandlat eller besvarat dess begäran om samarbete ska den utan onödigt dröjsmål informera den anmodade myndigheten och förklara skälen till sin ståndpunkt. Om den begärande myndigheten och den anmodade myndigheten inte lyckas nå en överenskommen om begäran om samarbete får ärendet hänskjutas till nämnden av endera myndigheten. Inom de tidsramar som ska fastställas av nämnden i dess arbetsordning, ska nämnden, i samråd med kommissionen, avge ett yttrande om ärendet samt rekommendera åtgärder. De berörda myndigheterna ska göra sitt yttersta för att beakta nämndens yttrande.

6. Om en begärande myndighet anser att det finns en allvarig risk för begränsning av friheten att tillhandahålla tjänster eller ta emot medietjänster på den inre marknaden eller en allvarig risk för allmän säkerhet, får den till en anmodad myndighet lämna in en begäran om skyndsamt samarbete, samtidigt som respekten för de grundläggande rättigheterna, särskilt yttrandefriheten, säkerställs, inbegripet för att säkerställa en effektiv tillämpning av nationella åtgärder som avses i artikel 3 i direktiv 2010/13/EU. Den anmodade myndigheten ska besvara och göra sitt yttersta för att behandla begäranden om skyndsamt samarbete inom 14 kalenderdagar.

Punkterna 2, 3 och 5 i denna artikel ska i tillämpliga delar gälla för begäranden om skyndsamt samarbete.

7. Nämnden ska i sin arbetsordning fastställa närmare detaljer om förfarandet för strukturerat samarbete enligt denna artikel.

Artikel 15

Begäranden om att leverantörer av videodelningsplattformar ska fullgöra sina skyldigheter

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 3 i direktiv 2000/31/EG får en begärande myndighet lämna in en vederbörligen motiverad begäran om att en anmodad myndighet som har behörighet i den sakfråga som begäran gäller ska vidta nödvändiga och proportionella åtgärder för att säkerställa att leverantörer av videodelningsplattformar fullgör de skyldigheter som åläggs dem enligt artikel 28b.1, 28b.2 och 28b.3 i direktiv 2010/13/EU.

2. Den anmodade myndigheten ska utan onödigt dröjsmål informera den begärande myndigheten om vilka åtgärder den har vidtagit eller planerar att vidta, eller motivera varför åtgärder inte vidtagits, till följd av en begäran om fullgörande enligt punkt 1. Nämnden ska fastställa tidsramar för detta ändamål i sin arbetsordning.

3. Vid oenighet mellan den begärande myndigheten och den anmodade myndigheten med avseende på åtgärder som vidtagits eller planeras eller en avsaknad av åtgärder till följd av en begäran enligt punkt 1 får endera myndighet hänskjuta ärendet till nämnden för medling i syfte att nå en uppgörelse i godo.

Om ingen uppgörelse i godo nås efter nämndens medling får den begärande myndigheten eller den anmodade myndigheten begära att nämnden avger ett yttrande i ärendet. Nämnden ska i sitt yttrande bedöma om begäran om fullgörande enligt punkt 1 har behandlats i tillräcklig utsträckning. Om nämnden anser att den anmodade myndigheten inte i tillräcklig utsträckning har behandlat en sådan begäran om fullgörande ska nämnden rekommendera åtgärder för att behandla begäran. Nämnden ska avge sitt yttrande i samråd med kommissionen och utan onödigt dröjsmål.

4. Efter mottagandet av ett yttrande enligt punkt 3 andra stycket ska den anmodade myndigheten, utan onödigt dröjsmål och inom tidsramar som ska fastställas av nämnden i dess arbetsordning, informera nämnden, kommissionen och den begärande myndigheten om de åtgärder som vidtagits eller planeras till följd av yttrandet.

Artikel 16

Vägledning i frågor som rör reglering av medier

1. Nämnden ska främja utbyte av bästa praxis mellan nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan och, i förekommande fall, samråda med intressenter om tillsynsrelaterade, tekniska eller praktiska aspekter som är av betydelse för en samstämmig och effektiv tillämpning av detta kapitel och för genomförandet av direktiv 2010/13/EU.

2. Om kommissionen utfärdar riktlinjer för tillämpningen av denna förordning eller för genomförandet av direktiv 2010/13/EU ska nämnden bistå den med sin expertis om tillsynsrelaterade, tekniska eller praktiska aspekter, särskilt när det gäller att

- a) på lämpligt sätt framhäva audiovisuella medietjänster av allmänintresse enligt artikel 7a i direktiv 2010/13/EU,
- b) göra information tillgänglig om ägarstrukturen i leverantörer av medietjänster, enligt vad som föreskrivs i artikel 5.2 i direktiv 2010/13/EU och artikel 6.1 i denna förordning.

Om kommissionen utfärdar riktlinjer för genomförandet av direktiv 2010/13/EU ska den samråda med kontaktkommittén.

3. Om kommissionen avger ett yttrande i en fråga som rör tillämpningen av denna förordning eller genomförandet av direktiv 2010/13/EU ska nämnden bistå kommissionen.

Artikel 17

Samordning av åtgärder avseende medietjänster från länder utanför unionen

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 3 i direktiv 2010/13/EU ska nämnden på begäran av nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan från minst två medlemsstater samordna relevanta åtgärder som vidtas av berörda nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan med avseende på spridning av, eller tillgång till, medietjänster med ursprung utanför unionen eller som, oberoende av distributions- eller åtkomstmetod, tillhandahålls av leverantörer av medietjänster etablerade utanför unionen som riktar sig till eller når en publik i unionen, om sådana medietjänster, bland annat mot bakgrund av den kontroll som tredjeländer kan utöva över dem, är till förfång för eller utgör en allvarlig risk för allmän säkerhet.
2. Nämnden får i samråd med kommissionen avge yttranden om lämpliga åtgärder enligt punkt 1. Utan att det påverkar deras befogenheter enligt nationell rätt ska de berörda behöriga nationella myndigheterna, inbegripet nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan, göra sitt yttersta för att beakta nämndens yttranden.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de berörda nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen inte hindras från att beakta ett yttrande från nämnden enligt punkt 2 när de överväger att vidta åtgärder enligt punkt 1 mot en leverantör av medietjänster.
4. Nämnden ska i samråd med kommissionen utarbeta en uppsättning kriterier som nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan kan använda när de utövar sina tillsynsbefogenheter över leverantörer av medietjänster som avses i punkt 1. Nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan ska göra sitt yttersta för att ta hänsyn till dessa kriterier.

AVSNITT 4

TILLHANDAHÅLLANDE AV OCH TILLGÅNG TILL MEDIETJÄNSTER I EN DIGITAL MILJÖ

Artikel 18

Innehåll som tillhör leverantörer av medietjänster på mycket stora onlineplattformar

1. Leverantörer av mycket stora onlineplattformar ska tillhandahålla en funktion som gör det möjligt för mottagare av deras tjänster att
 - a) avge en försäkran om att de är leverantörer av medietjänster,
 - b) avge en försäkran om att de följer artikel 6.1,
 - c) avge en försäkran om att de är redaktionellt oberoende av medlemsstaterna, politiska partier, tredjeländer och enheter som kontrolleras eller finansieras av tredjeländer,
 - d) avge en försäkran om att de omfattas av tillsynskrav om redaktionellt ansvar i en eller flera medlemsstater och står under tillsyn av en behörig nationell tillsynsmyndighet eller ett behörigt nationellt tillsynsorgan, eller att de är anslutna till en samreglerings- eller självregleringsmekanism som fastställer redaktionella normer, som är allmänt erkänd och accepterad av den relevanta mediesektorn i en eller flera medlemsstater,
 - e) avge en försäkran om att de inte tillhandahåller innehåll som genererats av system för artificiell intelligens utan att sådant innehåll underställs mänsklig granskning och redaktionell kontroll,
 - f) ange sitt juridiska namn och sina kontaktuppgifter, inbegripet en e-postadress, genom vilka leverantören av den mycket stora onlineplattformen snabbt och direkt kan kommunicera med dem, och
 - g) tillhandahålla kontaktuppgifter till relevanta nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan eller företrädare för de samreglerings- eller självregleringsmekanismer som avses i led d.

Vid rimliga tvivel om huruvida leverantören av medietjänster uppfyller kraven i första stycket d ska leverantören av en mycket stor onlineplattform begära bekräftelse i frågan från den berörda nationella tillsynsmyndigheten eller det berörda nationella tillsynsorganet eller den relevanta samreglerings- eller självregleringsmekanismen.

2. Leverantörer av mycket stora onlineplattformar ska säkerställa att den information som lämnas enligt punkt 1, med undantag för den information som avses i punkt 1 första stycket f, offentliggörs på ett lättillgängligt sätt på deras onlinegränssnitt.
3. Leverantörer av mycket stora onlineplattformar ska bekräfta mottagandet av försäkringar som avgetts enligt punkt 1 och tillhandahålla sina kontaktuppgifter, inbegripet en e-postadress, genom vilka leverantören av medietjänster direkt och snabbt kan kommunicera med dem.

Leverantörer av mycket stora onlineplattformar ska utan onödigt dröjsmål ange huruvida de godtar eller avvisar försäkringar som avgetts enligt punkt 1.

4. Om en leverantör av en mycket stor onlineplattform har för avsikt att fatta ett beslut om att avbryta tillhandahållandet av sina onlinebaserade förmedlingstjänster avseende innehåll som tillhandahålls av en leverantör av medietjänster som har avgett en försäkran enligt punkt 1 i denna artikel eller ett beslut om att begränsa synligheten för sådant innehåll med hänvisning till att innehållet inte är förenligt med dess allmänna villkor, ska denna leverantör innan ett sådant beslut om avbrott eller begränsning av synligheten får verkan

- a) ge den berörda leverantören av medietjänster en redogörelse för skälen enligt artikel 4.1 i förordning (EU) 2019/1150 och artikel 17 i förordning (EU) 2022/2065 till sitt planerade beslut om avbrott eller begränsning av synligheten, och
- b) ge leverantören av medietjänster möjlighet att svara på redogörelsen för skälen enligt första stycket a i denna punkt inom 24 timmar efter mottagandet av den eller, i händelse av en sådan kris som avses i artikel 36.2 i förordning (EU) 2022/2065, inom en kortare tidsram som ger leverantören av medietjänster tillräckligt med tid för att svara på ett meningsfullt sätt.

Om leverantören av en mycket stor onlineplattform, efter eller i avsaknad av ett svar enligt första stycket b, fattar ett beslut om avbrott eller begränsning av synligheten, ska denne utan onödigt dröjsmål informera den berörda leverantören av medietjänster.

Denna punkt ska inte tillämpas om leverantörer av mycket stora onlineplattformar avbryter tillhandahållandet av sina tjänster med avseende på innehåll som tillhandahålls av en leverantör av medietjänster eller begränsar synligheten för sådant innehåll i enlighet med sina skyldigheter enligt artiklarna 28, 34 och 35 i förordning (EU) 2022/2065 och artikel 28b i direktiv 2010/13/EU eller sina skyldigheter avseende olagligt innehåll enligt unionsrätten.

5. Leverantörer av mycket stora onlineplattformar ska vidta alla nödvändiga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa att klagomål som lämnas in av leverantörer av medietjänster enligt artikel 11 i förordning (EU) 2019/1150 eller artikel 20 i förordning (EU) 2022/2065 handläggs och beslutas med förtur och utan onödigt dröjsmål. En leverantör av medietjänster får företrädas av ett organ i det interna förfarande för hantering av klagomål som avses i de artiklarna.

6. Om en leverantör av medietjänster som har avgett en försäkran enligt punkt 1 anser att en leverantör av en mycket stor onlineplattform upprepade gånger och på otillräckliga grunder har begränsat eller avbrutit tillhandahållandet av sina tjänster avseende innehåll som tillhandahålls av leverantören av medietjänster, ska leverantören av en mycket stor onlineplattform på begäran av leverantören av medietjänster inleda en meningsfull och ändamålsenlig dialog i god anda med leverantören av medietjänster i syfte att nå en uppgörelse i godo inom en rimlig tidsram om att avsluta omotiverade begränsningar eller avbrott och undvika dem i framtiden. Leverantören av medietjänster får underrätta nämnden och kommissionen om resultatet av och detaljerna i en sådan dialog. Leverantören av medietjänster får begära att nämnden avger ett yttrande om resultatet av en sådan dialog, i förekommande fall inbegripet rekommenderade åtgärder för leverantören av en mycket stor onlineplattform. Nämnden ska underrätta kommissionen om sitt yttrande.

7. Om en leverantör av en mycket stor onlineplattform avvisar eller ogiltigförklarar en försäkran från en leverantör av medietjänster som avgetts enligt punkt 1 i denna artikel eller om ingen uppgörelse i godo nås efter dialogen enligt punkt 6 i denna artikel, får den berörda leverantören av medietjänster använda medling enligt artikel 12 i förordning (EU) 2019/1150 eller tvistlösning utanför domstol enligt artikel 21 i förordning (EU) 2022/2065. Den berörda leverantören av medietjänster får underrätta nämnden om resultatet av denna medling eller tvistlösning utanför domstol.

8. En leverantör av en mycket stor onlineplattform ska årligen offentliggöra detaljerad information om följande:

- a) Antalet fall där den har infört en begränsning eller ett avbrott med hänvisning till att det innehåll som tillhandahålls av en leverantör av medietjänster som avgett en försäkran enligt punkt 1 inte är förenligt med dess allmänna villkor.
- b) På vilka grunder sådana begränsningar eller avbrott infördes, inbegripet den specifika klausul i dess allmänna villkor mot vilken det innehåll som tillhandahålls av leverantören av medietjänster befanns strida mot.
- c) Antalet dialoger med leverantörer av medietjänster enligt punkt 6.
- d) Antalet fall där den har avvisat försäkringar som avgetts av en leverantör av medietjänster enligt punkt 1 och skälen för avvisande.

e) Antalet fall där den har ogiltigförklarat en försäkras som avgetts av en leverantör av medietjänster enligt punkt 1 och skälen för ogiltigförklaring.

9. För att främja en konsekvent och ändamålsenlig tillämpning av denna artikel ska kommissionen utfärda riktlinjer för att underlätta den ändamålsenliga tillämpningen av den funktion som avses i punkt 1.

Artikel 19

Strukturerad dialog

1. Nämnden ska regelbundet organisera en strukturerad dialog mellan leverantörer av mycket stora onlineplattformar, företrädare för leverantörer av medietjänster och företrädare för civilsamhället för att

a) diskutera erfarenheter och bästa praxis vid tillämpningen av artikel 18, bland annat när det gäller mycket stora onlineplattformars funktion och deras processer för moderering av innehåll som tillhandahålls av leverantörer av medietjänster,

b) främja tillgång till ett mångsidigt utbud från oberoende medier på mycket stora onlineplattformar, och

c) övervaka efterlevnaden av självregleringsinitiativ som syftar till att skydda användare mot skadligt innehåll, inbegripet desinformation och utländsk informationsmanipulering och informationspåverkan.

2. Nämnden ska rapportera resultaten av de strukturerade dialoger som avses i punkt 1 till kommissionen. När så är möjligt ska nämnden offentliggöra resultaten av sådana strukturerade dialoger.

Artikel 20

Rätt att anpassa medieutbudet

1. Användare ska ha rätt att enkelt kunna ändra konfigurationen, inbegripet standardinställningarna för varje enhet eller användargränssnitt som kontrollerar eller hanterar åtkomst till och användning av medietjänster som tillhandahåller program i syfte att anpassa medieutbudet i enlighet med sina personliga intressen eller preferenser i enlighet med unionsrätten. Denna punkt ska inte påverka nationella åtgärder som genomför artikel 7a eller 7b i direktiv 2010/13/EU.

2. När tillverkare, utvecklare och importörer släpper ut enheter och användargränssnitt som avses i punkt 1 på marknaden ska de säkerställa att sådana enheter och användargränssnitt har en funktion som gör det möjligt för användare att när som helst fritt och enkelt ändra konfigurationen av dem, inbegripet standardinställningarna för kontroll eller hantering av åtkomst till och användning av utbudet av medietjänster.

3. Tillverkare, utvecklare och importörer av enheter och användargränssnitt som avses i punkt 1 ska säkerställa att den visuella identiteten för de leverantörer av medietjänster vars tjänster deras enheter och användargränssnitt ger åtkomst till är konsekvent och tydligt synlig för användarna.

4. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att tillverkare, utvecklare och importörer av enheter och användargränssnitt som avses i punkt 1 följer punkterna 2 och 3.

5. Nämnden ska främja samarbete mellan leverantörer av medietjänster, standardiseringsorgan och andra relevanta intressenter för att främja utvecklingen av harmoniserade standarder som avser utformningen av enheter eller användargränssnitt som avses i punkt 1 eller digitala signaler som bärs av sådana enheter.

AVSNITT 5

KRAV FÖR VÅL FUNGERANDE ÅTGÄRDER OCH FÖRFARANEN PÅ MEDIEMARKNADEN

Artikel 21

Nationella åtgärder som påverkar leverantörer av medietjänster

1. Lagstiftningsåtgärder, regleringsåtgärder eller administrativa åtgärder i en medlemsstat som kan påverka mediepluralismen eller det redaktionella oberoendet för leverantörer av medietjänster som bedriver verksamhet på den inre marknaden ska vara vederbörligen berättigade och proportionella. Sådana åtgärder ska vara motiverade, transparenta, objektiva och icke-diskriminerande.

2. Varje nationellt förfarande som används för att anta en administrativ åtgärd enligt punkt 1 ska följa på förhand fastställda tidsramar. Sådana förfaranden ska genomföras utan onödigt dröjsmål.

3. Varje leverantör av medietjänster som omfattas av en tillsynsrelaterad eller administrativ åtgärd som avses i punkt 1, som berör leverantören direkt och individuellt, ska ha rätt att överklaga åtgärden till ett överprövningsorgan. Detta organ, som kan vara en domstol, ska vara oberoende av de berörda parterna och stå fritt från all yttre inblandning eller politiska påtryckningar som skulle kunna äventyra dess oberoende bedömning av de frågor som förelagts det. Det ska ha lämplig expertis för att kunna fullgöra sina uppgifter i god tid och på ett ändamålsenligt sätt.

4. Om en tillsynsrelaterad eller administrativ åtgärd som avses i punkt 1 sannolikt på ett betydande sätt kommer att påverka verksamheten för leverantörer av medietjänster på den inre marknaden, ska nämnden, på eget initiativ, på begäran av kommissionen eller efter en vederbörligen motiverad begäran från en leverantör av medietjänster som påverkas direkt och individuellt av en sådan åtgärd, utarbeta ett yttrande om åtgärden. Kommissionen får, utan att det påverkar dess befogenheter enligt fördragen, avge ett eget yttrande i ärendet. Nämnden och kommissionen ska offentliggöra sina yttranden.

5. För att utarbeta ett yttrande i enlighet med punkt 4 får nämnden och, i förekommande fall, kommissionen begära relevant information från en nationell myndighet eller ett nationellt organ som har antagit en tillsynsrelaterad eller administrativ åtgärd enligt punkt 1 som påverkar en leverantör av medietjänster individuellt och direkt. Den berörda nationella myndigheten eller det berörda nationella organet ska utan onödigt dröjsmål tillhandahålla den informationen på elektronisk väg.

Artikel 22

Bedömning av koncentrationer på mediemarknaden

1. Medlemsstaterna ska i nationell rätt fastställa materiella regler och förfaranderegler som möjliggör en bedömning av koncentrationer på mediemarknaden som kan ha en betydande inverkan på mediepluralismen och det redaktionella oberoendet. Dessa regler ska

- a) vara transparenta, objektiva, proportionella och icke-diskriminerande,
- b) lägga de parter som är involverade i en sådan koncentration på mediemarknaden att i förväg anmäla koncentrationen till relevanta nationella myndigheter eller organ eller ge dessa myndigheter eller organ lämpliga befogenheter för att de från de parterna ska kunna erhålla den information som krävs för att bedöma koncentrationen,
- c) utse nationella tillsynsmyndigheter eller nationella tillsynsorgan som ansvariga för bedömningen eller säkerställa att de deltar väsentligt i en sådan bedömning,
- d) på förhand fastställa objektiva, icke-diskriminerande och proportionella kriterier för anmälan av sådana koncentrationer på mediemarknaden och för bedömning av hur de påverkar mediepluralismen och det redaktionella oberoendet,
- e) i förväg ange tidsramarna för att slutföra sådana bedömningar.

Den bedömning av koncentrationer på mediemarknaden som avses i denna punkt ska skilja sig från bedömningar som görs på grundval av unionens konkurrensrätt eller nationell konkurrensrätt, inbegripet de bedömningar som föreskrivs i reglerna för koncentrationskontroll. Den ska inte påverka tillämpningen av artikel 21.4 i förordning (EG) nr 139/2004 i fall där den artikeln är tillämplig.

2. Följande faktorer ska beaktas vid en bedömning av koncentrationer på mediemarknaden som avses i punkt 1:

- a) Den förväntade inverkan av koncentrationen på mediemarknaden på mediepluralismen, inbegripet dess inverkan på den allmänna opinionsbildningen och mångfalden av medietjänster och medieutbudet på marknaden, med beaktande av onlinemiljön och parternas intressen i, kopplingar till eller verksamheter i andra medieföretag eller andra företag.
- b) Skyddsmekanismer för redaktionellt oberoende, inbegripet de åtgärder som leverantörer av medietjänster har vidtagit för att garantera oberoendet i redaktionella beslut.
- c) Huruvida de enheter som deltar i koncentrationen på mediemarknaden, utan koncentrationen på mediemarknaden, skulle vara ekonomiskt bärkraftiga och huruvida det finns några möjliga alternativ för att säkerställa deras ekonomiska bärkraft.
- d) I relevanta fall, resultaten från kommissionens årliga rapport om rättsstatsprincipen avseende mediernas frihet och mångfald.
- e) I förekommande fall de åtaganden som någon av de parter som deltar i koncentrationen på mediemarknaden kan komma att göra för att skydda mediepluralismen och det redaktionella oberoendet.

3. Kommissionen ska med nämndens stöd utfärda riktlinjer om de faktorer som avses i punkt 2 a, b och c.
4. Den berörda nationella tillsynsmyndigheten eller det berörda nationella tillsynsorganet ska på förhand samråda med nämnden om dess utkast till bedömning eller utkast till yttrande om det är sannolikt att en koncentration på mediemarknaden skulle påverka funktionen hos den inre marknaden för medietjänster.
5. Inom tidsramar som ska fastställas av nämnden i dess arbetsordning ska nämnden upprätta ett yttrande om det utkast till bedömning eller utkast till yttrande som avses i punkt 4, med beaktande av de faktorer som avses i punkt 2, och översända det yttrandet till den berörda nationella tillsynsmyndigheten eller det berörda nationella tillsynsorganet och kommissionen.
6. Den nationella tillsynsmyndighet eller det nationella tillsynsorgan som avses i punkt 4 ska i största möjliga utsträckning ta hänsyn till det yttrande som avses i punkt 5. Om den nationella tillsynsmyndigheten eller det nationella tillsynsorganet inte rättar sig, helt eller delvis, efter yttrandet ska myndigheten eller organet inom tidsramar som ska fastställas av nämnden förse nämnden och kommissionen med en motivering som förklarar dess ståndpunkt.

Artikel 23

Yttranden om koncentrationer på mediemarknaden

1. Om en bedömning eller ett samråd enligt artikel 22 inte har genomförts ska nämnden, på eget initiativ eller på kommissionens begäran och om det är sannolikt att en koncentration på mediemarknaden skulle påverka funktionen hos den inre marknaden för medietjänster, utarbeta ett yttrande om hur denna koncentration på mediemarknaden skulle påverka mediepluralismen och det redaktionella oberoendet. Nämnden ska utarbeta sitt yttrande på grundval av de faktorer som anges i artikel 22.2. Nämnden får göra kommissionen uppmärksam på sådana koncentrationer på mediemarknaden.
2. Kommissionen får, utan att det påverkar dess befogenheter enligt fördragen, avge ett eget yttrande i ärendet.
3. Nämnden och kommissionen ska offentliggöra sina yttranden som avses i denna artikel.

AVSNITT 6

TRANSPARENT OCH RÄTTVIS FÖRDELNING AV EKONOMISKA RESURSER

Artikel 24

Publikmätning

1. Leverantörer av publikmätningssystem ska säkerställa att deras publikmätningssystem och de metoder som används i deras publikmätningssystem är i enlighet med principerna om transparens, opartiskhet, inkludering, proportionalitet, icke-diskriminering, jämförbarhet och verifierbarhet.
2. Utan att det påverkar skyddet av företagshemligheter enligt definitionen i artikel 2.1 i direktiv (EU) 2016/943 ska leverantörer av proprietära publikmätningssystem gratis och utan onödigt dröjsmål ge leverantörer av medietjänster, annonsörer och tredje parter som auktoriserats av leverantörer av medietjänster och annonsörer korrekt, detaljerad, heltäckande, begriplig och uppdaterad information om den metod som används i deras publikmätningssystem.

Leverantörer av proprietära publikmätningssystem ska säkerställa oberoende revisioner av den metod som används i deras publikmätningssystem och hur den tillämpas en gång om året. På begäran av en leverantör av medietjänster ska en leverantör av ett proprietärt publikmätningssystem förse den med information om publikmättningsresultat, inbegripet icke-aggregerade uppgifter, som rör medieinnehåll och medietjänster från den leverantören av medietjänster.

Denna punkt ska inte påverka unionens regler om dataskydd och integritetsskydd.

3. Nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan ska uppmuntra leverantörer av publikmätningssystem att tillsammans med leverantörer av medietjänster, leverantörer av onlineplattformar, deras representativa organisationer och andra berörda parter upprätta uppförandekoder eller ska uppmana leverantörer av publikmätningssystem att följa uppförandekoder som leverantörer av medietjänster, deras representativa organisationer och andra berörda parter gemensamt har kommit överens om och allmänt accepterar.

Uppförandekoder enligt första stycket i denna punkt ska vara avsedda att främja regelbunden, oberoende och transparent övervakning av hur effektiva de är när det gäller att uppnå sina mål samt efterlevnaden av de principer som avses i punkt 1, bland annat genom oberoende och transparenta revisioner.

4. Kommissionen får med nämndens stöd utfärda riktlinjer för den praktiska tillämpningen av punkterna 1, 2 och 3, med beaktande, i förekommande fall, av uppförandekoder som avses i punkt 3.

5. Nämnden ska främja utbyte av bästa praxis när det gäller användning av publikmätningssystem genom att ha en regelbunden dialog mellan företrädare för nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan, företrädare för leverantörer av publikmätningssystem, företrädare för leverantörer av medietjänster, företrädare för leverantörer av onlineplattformar och andra berörda parter.

Artikel 25

Tilldelning av offentliga medel för statlig annonsering och varu- eller tjänstekontrakt

1. Offentliga medel eller andra ersättningar eller fördelar som offentliga myndigheter eller enheter direkt eller indirekt gör tillgängliga för leverantörer av medietjänster eller leverantörer av onlineplattformar för statlig annonsering eller varu- eller tjänstekontrakt som ingåtts med leverantörer av medietjänster eller leverantörer av onlineplattformar ska tilldelas i enlighet med transparenta, objektiva, proportionella och icke-diskriminerande kriterier, vilka ska offentliggöras elektroniskt i förväg på ett användarvänligt sätt, och genom öppna, proportionella och icke-diskriminerande förfaranden.

Medlemsstaterna ska sträva efter att säkerställa att de offentliga utgifter som totalt tilldelats för statlig annonsering fördelas till en bred mångfald av de leverantörer av medietjänster som finns på marknaden, med beaktande av de nationella och lokala särdrag som finns på de berörda mediemarknaderna.

Denna artikel ska inte påverka tilldelningen av offentliga kontrakt och koncessionskontrakt i enlighet med unionsreglerna om offentlig upphandling eller tillämpningen av unionsreglerna om statligt stöd.

2. Offentliga myndigheter eller enheter ska elektroniskt och på ett användarvänligt sätt årligen offentliggöra information om sina offentliga utgifter för statlig annonsering. Den informationen ska åtminstone omfatta följande:

- a) Juridiska namn på de leverantörer av medietjänster eller de leverantörer av onlineplattformar från vilka tjänster köpts.
- b) I tillämpliga fall, juridiska namn på företagsgrupper i vilka leverantörer av medietjänster eller leverantörer av onlineplattformar som avses i led a ingår.
- c) Totalt årligt belopp samt årliga belopp per leverantör av medietjänster eller leverantör av en onlineplattform.

Medlemsstaterna får undanta regionala eller lokala myndigheter i territoriella enheter med mindre än 100 000 invånare och enheter som direkt eller indirekt kontrolleras av sådana regionala eller lokala myndigheter från skyldigheterna i första stycket b.

3. Nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan eller andra behöriga oberoende myndigheter eller aktörer i medlemsstaterna ska övervaka och rapportera årligen om tilldelningen av medel för statlig annonsering till leverantörer av medietjänster och leverantörer av onlineplattformar på grundval av den information som anges i punkt 2. De årliga rapporterna ska offentliggöras på ett lättillgängligt sätt.

För att bedöma huruvida den information om statlig annonsering som offentliggörs enligt punkt 2 är fullständig får nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan eller andra behöriga oberoende myndigheter eller organ i medlemsstaterna begära ytterligare information från de offentliga myndigheter eller enheter som avses i punkt 2 första stycket, inbegripet närmare information om tillämpningen av de kriterier och förfaranden som avses i punkt 1.

Om övervakningen, bedömningen och rapporteringen utförs av andra behöriga oberoende myndigheter eller organ i medlemsstaterna ska dessa hålla de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen vederbörligen informerade.

KAPITEL IV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 26

Övervakning

1. Kommissionen ska säkerställa att den inre marknaden för medietjänster, inbegripet risker för och framsteg avseende dess funktion, fortlöpande övervakas på ett oberoende sätt (*övervakning*). Resultaten av den övervakningen ska bli föremål för samråd med nämnden och ska läggas fram för och diskuteras med kontaktkommittén.

2. Kommissionen ska i samråd med nämnden fastställa nyckelprestationsindikatorer för, metodsskyddsmekanismer för att skydda objektiviteten hos och kriterier för urval av forskare för övervakningen.
3. Övervakningen ska omfatta följande:
 - a) En ingående analys av mediemarknaderna i alla medlemsstater, bland annat vad gäller graden av mediekoncentration och riskerna för utländsk informationsmanipulering och inblandning,
 - b) En översikt och en framåtblickande bedömning av funktionen hos den inre marknaden för medietjänster i dess helhet, inbegripet vad gäller onlineplattformars inverkan.
 - c) En översikt över riskerna för mediepluralismen och det redaktionella oberoendet för leverantörer av medietjänster om dessa skulle kunna påverka den inre marknads funktion.
 - d) En översikt över åtgärder som vidtagits av leverantörer av medietjänster för att garantera oberoendet i redaktionella beslut.
 - e) En detaljerad översikt över ramar och praxis vid tilldelningen av offentliga medel för statlig annonsering.
4. Övervakningen ska genomföras årligen. Resultaten av övervakningen, inbegripet metod och data som använts för den, ska offentliggöras och årligen läggas fram för Europaparlamentet.

Artikel 27

Utvärdering och rapportering

1. Senast den 8 augusti 2028, och därefter vart fjärde år, ska kommissionen utvärdera denna förordning och lämna en rapport till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.
2. I den första av de utvärderingar som avses i punkt 1 i denna artikel ska kommissionen särskilt granska huruvida det sekretariat för nämnden som avses i artikel 11 fungerar effektivt, inbegripet huruvida den har tillräckliga resurser för att utföra sina uppgifter.
3. Vid tillämpning av punkt 1 och på kommissionens begäran ska medlemsstaterna och nämnden översända relevant information till kommissionen.
4. Vid genomförandet av de utvärderingar som avses i punkt 1 i denna artikel ska kommissionen beakta följande:
 - a) Europaparlamentets, rådets och andra relevanta organs eller källors ståndpunkter och slutsatser.
 - b) Resultat av relevanta diskussioner som förts i relevanta forum.
 - c) Relevanta handlingar som utfärdats av nämnden.
 - d) Resultaten av den övervakning som avses i artikel 26.
5. De rapporter som avses i punkt 1 får vid behov åtföljas av ett förslag till ändring av denna förordning.

Artikel 28

Ändringar av direktiv 2010/13/EU

Direktiv 2010/13/EU ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 30b ska utgå.
2. Hänvisningar till artikel 30b i direktiv 2010/13/EU ska förstås som hänvisningar till artikel 13.1 c i denna förordning.

Artikel 29

Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning ska tillämpas från och med den 8 augusti 2025.

- a) Artikel 3 ska dock tillämpas från och med den 8 november 2024.

- b) Artiklarna 4.1, 4.2, 6.3, 7–13 och 28 ska tillämpas från och med den 8 februari 2025.
- c) Artiklarna 14–17 ska tillämpas från och med den 8 maj 2025.
- d) Artikel 20 ska tillämpas från och med den 8 maj 2027.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 11 april 2024.

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande
R. METSOLA

På rådets vägnar
Ordförande
B. DALLE

Sammanfattning av promemorian Kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning (Ds 2024:28)

I promemorian, som har tagits fram inom Kulturdepartementet, lämnas de författningsförslag som bedöms nödvändiga för att EU:s mediefrihetsförordning ska kunna tillämpas och få fullt genomslag. Det föreslås en ny lag och förordning med kompletterande bestämmelser till förordningen. Lagen och förordningen innehåller bestämmelser om bedömningar av koncentrationer på mediemarknaden, anmälningsskyldighet och tillsyn. Bestämmelser om utnämnan­de och entledigande av styrelseledamöter och verkställande direktör i public service-företag föreslås i den lag om public service som 2023 års parlamentariska public service-kommitté har föreslagit i betänkandet Ansvar och oberoende – public service i oroliga tider (SOU 2024:34). Det föreslås också förordningsändringar.

Den nya lagen och förordningen föreslås den 8 augusti 2025. De författningsförslag som rör public service-företagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens innehåll

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1083 av den 11 april 2024 om fastställande av en gemensam ram för medietjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiv 2010/13/EU (europeisk mediefrihetsförordning), i denna lag kallad EU:s mediefrihetsförordning.

Uttryck i lagen

2 § Ord och uttryck i denna lag har samma betydelse som i EU:s mediefrihetsförordning.

Tillsynsmyndighet

3 § Av artikel 2.13 i EU:s mediefrihetsförordning följer att den myndighet som utsetts till nationell tillsynsmyndighet enligt artikel 30 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster) är nationell tillsynsmyndighet enligt förordningen, i denna lag kallad tillsynsmyndigheten.

Bedömning av en koncentration på mediemarknaden

4 § Den som anmäler en företagskoncentration enligt 4 kap. 6 eller 7 § konkurrenslagen (2008:579) ska samtidigt anmäla koncentrationen till tillsynsmyndigheten om denna utgör en koncentration på mediemarknaden.

5 § Tillsynsmyndigheten ska bedöma hur en koncentration på mediemarknaden, som anmälts enligt 4 §, påverkar

1. mångfalden av medier och medieinnehåll, och
2. det redaktionella oberoendet.

I artikel 22.2 i EU:s mediefrihetsförordning anges faktorer som ska beaktas vid bedömningen.

Anmälningsskyldighet

6 § Den som har en informationsskyldighet enligt artikel 6.1 eller artikel 25.2 i EU:s mediefrihetsförordning ska anmäla till tillsynsmyndigheten när den skyldigheten uppfyllts. Av anmälan ska det framgå vilken

information som tillgängliggjorts och var den informationen finns Bilaga 3 tillgänglig.

Tillsyn

7 § Enligt artikel 7.1 i EU:s mediefrihetsförordning ska tillsynsmyndigheten säkerställa tillämpningen av artiklarna 7–25 i förordningen.

Tillsynsmyndigheten har även tillsyn över att artikel 6.1 i förordningen och denna lag följs.

8 § En fysisk eller juridisk person som omfattas av artiklarna 6.1 eller 7–25 i EU:s mediefrihetsförordning eller denna lag, ska på begäran lämna de upplysningar och handlingar som tillsynsmyndigheten behöver för att utföra sina uppgifter enligt 7 §. Detta gäller även för de fysiska och juridiska personer som på grund av sitt yrke eller affärsverksamhet rimligen kan antas ha sådana upplysningar eller handlingar.

Föreläggande och vite

9 § Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att artiklarna 6.1 och 7–25 i EU:s mediefrihetsförordning och denna lag följs.

Ett föreläggande får förenas med vite.

Överklagande

10 § Ett beslut om förelägganden enligt 9 § som förenats med vite får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 8 augusti 2025.

Förslag till lag om ändring i lagen (0000:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (0000:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt förslaget i xx

Föreslagen lydelse

8 §

En fysisk eller juridisk person som omfattas av artiklarna 6.1 eller 7–25 i EU:s mediefrihetsförordning eller denna lag, ska på begäran lämna de upplysningar och handlingar som tillsynsmyndigheten behöver för att utföra sina uppgifter enligt 7 §. Detta gäller även för de fysiska och juridiska personer som på grund av sitt yrke eller affärsverksamhet rimligen kan antas ha sådana upplysningar eller handlingar.

En tillverkare, utvecklare eller importör som omfattas av artikel 20 i EU:s mediefrihetsförordning ska på begäran lämna de varuprover eller liknande som tillsynsmyndigheten behöver för sin uppgift att säkerställa tillämpningen av artikeln.

Denna lag träder i kraft 8 maj 2027.

Efter remiss har yttranden inkommit från Bonnier News, Föreningen för Digitala Fri- och Rättigheter, Förvaltningsstiftelsen för Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB, Göteborgs universitet (Institutionen för journalistik, medier och kommunikation och Nordicom), Institutet för mänskliga rättigheter, Kommerskollegium, Konkurrensverket, Lunds universitet (juridiska fakulteten), Mediemyndigheten, Polismyndigheten, Regelrådet, Schibsted, Stockholms universitet (Institutionen för mediastudier), Svenska journalistförbundet, Sveriges Advokatsamfund, Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB, Sveriges Tidskrifter, Sveriges Utbildningsradio AB, Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, Säkerhetspolisen, Tidningsutgivarna (TU), TV4 Media AB, Upphandlingsmyndigheten och Uppsala universitet (juridiska fakultetsnämnden).

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Acast, Amazon, Bauer Media Group, Bolagsverket, Borlänge kommun, Brottsofferjouren Sverige, Civil Rights Defenders, Domstolsverket, Elektronikbranschen, Enköpings kommun, Eskilstuna kommun, Föreningen Grävande Journalister, Förvaltningsrätten i Stockholm, Google Sverige, Göteborgs kommun, Halmstads kommun, Institutet för juridik och internet, Institutet för mediastudier, Integritetsskyddsmyndigheten, Justitiekanslern, Jönköpings kommun, Kalmar kommun, Kammarrätten i Stockholm, Karlshamns kommun, Karlskoga kommun, Karlstads kommun, Konsumentverket, Kristianstads kommun, Kristinehamns kommun, Lerums kommun, Ljungby kommun, Ljusdals kommun, Luleå kommun, Malmö kommun, Medier och demokrati (Lindholmen Science Park), Meta Sverige, Motala kommun, Myndigheten för psykologiskt försvar, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Netflix, Norrköpings kommun, NTM, Näringslivets Delegation för Marknadsrätt (NDM), Piteå kommun, Publicistklubben, Region Norrbotten, Region Skåne, Region Stockholm, Region Västerbotten, Reportrar utan gränser, Riksdagens ombudsmän (JO), Skellefteå kommun, Solna kommun, Spotify, Statskontoret, Stockholms kommun, Stockholms tingsrätt, Strängnäs kommun, Sundsvalls kommun, Svea hovrätt, Svenskt Näringsliv, Sveriges Kommuner och Regioner, Sveriges Konsumenter, Teknikföretagen, Tierps kommun, Umeå kommun, Utgivarna, Viaplay Group AB, Västerås kommun, Västra Götalandsregionen, Warner Bros. Discovery, Åklagarmyndigheten och Östersunds kommun.